

Univerzita Karlova v Praze  
Právnická fakulta

Mgr. Barbora Martinková

## **Trestněprávní aspekty nekalosoutěžního jednání**

Criminal law aspects of unfair competition acts

**Rigorózní práce**

Vedoucí rigorózní práce: doc. JUDr. et Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.

Trestní právo hmotné a procesní

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 30.11.2015

Prohlašuji, že předloženou rigorózní práci jsem vypracovala samostatně a že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Autor rigorózní práce

Dovoluji si tímto poděkovat doc. JUDr. Tomášovi Gřivnovi, Ph.D., za jeho čas strávený čtením a hodnocením mé práce, jakož i za jeho odborné připomínky, rady a návrhy na zpracování této práce.

## **Seznam zkratek**

**Sb.** - Sbírka zákonů ČR

**Ust.** – ustanovení

**Odst.** - odstavec

**NOZ; občanský zákoník** - zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

**TZ; trestní zákoník** - zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

**ObchZ** - zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

**Trestný čin nekalé soutěže** - trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ust. § 248 odst. 1 TZ

**Civilní delikt nekalé soutěže** - nekalá soutěž ve smyslu ust. § 2976 a násl. NOZ

**Nekalosoutěžní jednání** - nekalá soutěž ve smyslu ust. § 2976 a násl. NOZ

**Generální klauzule** - generální klauzule nekalé soutěže ve smyslu ust. § 2976 odst. 1 NOZ

# Obsah

<b>Obsah .....</b>	<b>5</b>
<b>1. Úprava nekalé soutěže v rovině civilněprávní a trestněprávní.....</b>	<b>3</b>
1.1 Nekalá soutěž na poli práva soukromého a veřejného.....	3
1.1.1 Zásada subsidiarity trestní represe .....	4
1.2 Rozdíly nekalosoutěžního jednání v civilním a trestním právu.....	5
<b>2. Úprava nekalé soutěže v trestním zákoníku.....</b>	<b>7</b>
2.1 Zařazení nekalé soutěže v trestním zákoníku .....	7
2.2 Trestný čin nekalé soutěže .....	7
2.2.1 Znaky trestného činu nekalé soutěže .....	8
2.3 Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu nekalé soutěže.....	13
2.3.1 Ustanovení § 248 odst. 3 TZ.....	13
2.3.2 Ustanovení § 248 odst. 4 TZ.....	15
<b>3. Úprava nekalé soutěže v občanském zákoníku .....</b>	<b>16</b>
3.1 Obecně o nekalé soutěži v občanském zákoníku.....	16
3.2 Generální klauzule .....	17
<b>4. Klamavá reklama.....</b>	<b>20</b>
4.1 Obecně o klamavé reklamě.....	20
4.2 Úprava klamavé reklamy dle občanského zákoníku.....	21
4.2.1 Pojmové znaky klamavé reklamy .....	21
4.2.2 Interpretační pravidlo.....	25
4.2.3 Společné pravidlo klamavé reklamy a klamavého označení zboží a služeb.....	25
4.3 Klamavá reklama ve skutkových podstatách dalších trestných činů .....	26
4.3.1 Trestný čin podvodu dle § 209 TZ.....	26
4.3.2. Trestný čin poškození cizích práv dle § 181 TZ.....	28
4.3.3. Trestný čin poškození spotřebitele dle § 253 TZ.....	29
<b>5. Klamavé označení zboží a služeb.....</b>	<b>32</b>
5.1 Obecně o klamavém označení zboží a služeb.....	32
5.2 Úprava klamavého označení zboží a služeb dle občanského zákoníku.....	33
5.2.1 Pojmové znaky klamavého označení zboží a služeb .....	33
5.2.2 Interpretační pravidlo.....	36
5.3 Klamavé označení zboží a služeb ve skutkových podstatách dalších trestných činů.....	37

5.3.1 Padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti dle § 245 TZ .....	38
5.3.2 Porušení práv k ochranné známce a jiným označením dle § 268 TZ .....	39
<b>6. Srovnávací reklama .....</b>	<b>43</b>
6.1. Obecně o srovnávací reklamě .....	43
6.2. Úprava srovnávací reklamy dle občanského zákoníku .....	44
6.2.1 Pojmové znaky srovnávací reklamy .....	44
6.2.2 Podmínky přípustnosti srovnávací reklamy .....	46
6.2.3 Odborné srovnávání zboží a služeb .....	50
6.3. Srovnávací reklama ve skutkových podstatách dalších trestných činů .....	50
<b>7. Vyvolání nebezpečí záměny.....</b>	<b>51</b>
7.1 Obecně o vyvolání nebezpečí záměny .....	51
7.2 Úprava vyvolání nebezpečí záměny dle občanského zákoníku .....	52
7.2.1 Pojmové znaky vyvolání nebezpečí záměny .....	52
7.3 Vyvolání nebezpečí záměny ve skutkových podstatách dalších trestných činů .....	59
7.3.2 Porušení chráněných průmyslových práv dle § 269 TZ .....	60
7.3.3 Padělání a napodobení díla výtvarného umění dle § 271 TZ .....	62
<b>8. Parazitování na pověsti .....</b>	<b>64</b>
8.1 Obecně o parazitování na pověsti .....	64
8.2 Úprava parazitování na pověsti dle občanského zákoníku .....	64
8.2.1 Pojmové znaky parazitování na pověsti.....	65
8.3 Parazitování na pověsti ve skutkových podstatách dalších trestných činů .....	68
8.3.1 Trestný čin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi dle § 270 TZ.....	69
<b>9. Podplácení.....</b>	<b>72</b>
9.1 Obecně o podplácení.....	72
9.2 Úprava podplácení dle občanského zákoníku.....	73
9.2.1 Pojmové znaky podplácení .....	73
9.3 Podplácení ve skutkových podstatách dalších trestných činů .....	78
9.3.1 Trestný čin přijetí úplatku dle § 331 TZ.....	79
9.3.2 Trestný čin podplácení dle § 332 TZ.....	81
9.3.3 Trestný čin nepřímého úplatkářství dle § 333 TZ.....	83
<b>10. Zlehčování.....</b>	<b>85</b>

10.1	Obecně o zlehčování .....	85
10.2	Úprava zlehčování dle občanského zákoníku .....	86
10.2.1	Pojmové znaky zlehčování .....	86
10.2.2	Oprávněná obrana .....	90
10.3	Zlehčování ve skutkových podstatách dalších trestných činů .....	91
10.3.1	Trestný čin pomluvy dle § 184 TZ .....	91
<b>11.</b>	<b>Porušení obchodního tajemství.....</b>	<b>93</b>
11.1	Obecně o porušení obchodního tajemství .....	93
11.2	Úprava obchodního tajemství dle občanského zákoníku.....	93
11.2.1	Pojmové znaky porušení obchodního tajemství .....	94
11.3	Porušení obchodního tajemství ve skutkových podstatách dalších trestných činů. 98	
11.3.1	Trestný čin neoprávněného nakládání s osobními údaji dle § 180 TZ .....	98
11.3.2	Trestný čin porušování tajemství dopravovaných zpráv dle § 182 TZ.....	101
11.3.3	Trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací dle § 230 TZ .....	102
11.3.4	Trestný čin zneužití informace a postavení v obchodním styku dle § 255 TZ..	104
<b>12.</b>	<b>Dotěrné obtěžování .....</b>	<b>107</b>
12.1	Obecně o dotěrném obtěžování.....	107
12.2	Úprava dotěrného obtěžování dle občanského zákoníku.....	108
12.2.1	Pojmové znaky dotěrného obtěžování .....	108
12.2.2	Systém opt-in .....	111
12.3	Dotěrné obtěžování ve skutkových podstatách trestných činů .....	112
<b>13.</b>	<b>Ohrožení zdraví a životního prostředí .....</b>	<b>113</b>
13.1	Obecně o ochraně zdraví a životního prostředí .....	113
13.2	Úprava ochrany zdraví a životního prostředí dle občanského zákoníku .....	113
13.2.1	Pojmové znaky ochrany zdraví a životního prostředí.....	114
13.3	Ohrožení zdraví a životního prostředí ve skutkových podstatách dalších trestných činů.....	116
13.3.1	Trestný čin poškození a ohrožení životního prostředí dle § 293 TZ .....	117
13.3.2	Trestný čin ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty dle § 156 TZ.....	118
<b>14.</b>	<b>Generální klauzule.....</b>	<b>121</b>
14.1	Obecně o úpravě generální klauzule v trestním právu.....	121

14.1.1 Soudcovské skutkové podstaty .....	121
14.2 Jednání dle generální klauzule ve skutkových podstatách trestných činů .....	123
14.2.1 Trestný čin podvodu dle § 209 TZ.....	123
14.2.2 Trestný čin poškození spotřebitele dle § 253 TZ.....	123
14.2.3 Trestný čin provozování nepoctivých her a sázek dle § 213 TZ .....	124
14.2.4 Trestný čin neoprávněné podnikání dle § 251 TZ .....	124
14.2.5 Trestný čin neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací dle § 230 TZ.....	125
14.3 Jednání dle generální klauzule nenaplňující žádnou skutkovou podstatu trestného činu.....	125
<b>15. Závěr.....</b>	<b>126</b>
15.1 De lege lata .....	126
15.2 De lege ferenda .....	128
<b>16. Summary.....</b>	<b>129</b>
16.1 De lege lata .....	129
16.2 De lege ferenda .....	131
<b>Seznam použité literatury a pramenů.....</b>	<b>132</b>
Abstrakt.....	144
Abstract.....	144
Klíčová slova .....	145
Kew Words .....	145



## Úvod

Problematika nekalosoutěžního jednání je oblíbeným tématem mnoha odborných i studentských prací. Jedná se o téma patřící převážně do oblasti obchodního práva, a proto se většina těchto publikací věnuje nekalosoutěžnímu jednání z pohledu soukromoprávní problematiky. Nekalosoutěžní jednání je však zajímavé i z pohledu trestního práva, a to nejen v souvislosti se skutkovou podstatou trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ust. § 248 odst. 1 TZ. Nekalosoutěžní jednání totiž zasahuje do celé řady jiných skutkových podstat trestných činů a jeho trestněprávní aspekty jsou tak mnohem širší, než by se mohlo na první pohled zdát. Dle mého názoru v odborné literatuře chybí komplexní zpracování problematiky nekalosoutěžního jednání z pohledu trestního práva, proto jsem se jej rozhodla zpracovat.

Základní otázka, kterou si tato práce pokládá, zní, zda je současná právní úprava nekalé soutěže v TZ dostatečná. K zodpovězení této otázky dojdeme rozborem nekalé soutěže, trestného činu nekalé soutěže a dalšími trestnými činy, které mohou být nekalosoutěžním jednáním taktéž spáchány.

Těžiště studie spočívá v podrobné analýze jednotlivých znaků skutkové podstaty trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ust. § 248 odst. 1 TZ, jakož i stručné analýze dalších trestných činů, jež mohou být naplněny nekalosoutěžním jednáním. Po analýze těchto trestných činů je možné srovnávací metodou zjistit případné jednočinné souběhy těchto trestných činů. Cílem této práce však není uvést veškeré možné jednočinné souběhy trestných činů s trestným činem porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ust. § 248 odst. 1 TZ, ale pouze ty, které mají alespoň zdánlivě něco společného s hospodářskou soutěží (nikoliv např. pokud někdo ohrožením životního prostředí ve smyslu nekalé soutěže zároveň naplní i trestný čin ublížení na zdraví dle ust. § 146 TZ). Pomocí indukční metody budou závěrem demonstrativně uvedena nekalosoutěžní jednání, která nenaplnují žádnou skutkovou podstatu trestného činu, a to především s ohledem na nemožnost trestního postihu jednání naplňujícího pouze generální klauzuli nekalé soutěže dle ust. § 2976 odst. 1 NOZ.

Vzhledem k tomu, že je trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ust. § 248 odst. 1 TZ normou odkazující na jiný právní předpis o nekalé

soutěži, kterým je NOZ, dotkla se tohoto trestného činu také rozsáhlá rekodifikace soukromého práva účinná od 1. 1. 2014. Tato rigorózní práce jednotlivé změny reflektuje. Srovnání nové a staré právní úpravy nekalé soutěže, jakožto i hodnocení těchto změn, přesahuje rozsah této práce, avšak pro ucelenost považuji za vhodné uvést alespoň ty významné změny, případně je v poznámkách pod čarou zhodnotit.

Samotný text práce začíná obecným srovnáním postihu nekalé soutěže v civilním a trestním právu. Dále navazuje kapitola, která se věnuje jednotlivým znakům skutkové podstaty trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ust. § 248 odst. 1 TZ a jeho kvalifikovaným skutkovým podstatám upravených v odst. 3 a 4 téhož ustanovení. Poté následuje nezbytná kapitola o úpravě nekalé soutěže v NOZ. Po této obecné části navazuje zvláštní část, kde se v samostatných kapitolách zabývám jednotlivými zvláštními skutkovými podstatami nekalé soutěže. Každá tato kapitola se zvláštní skutkovou podstatou nekalé soutěže obsahuje další tři podkapitoly. První podkapitola charakterizuje jednotlivé zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže s uvedením případných změn, jež nastaly přijetím NOZ. Po této úvodní podkapitole následuje v druhé části rozbor jednotlivých znaků vybrané zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže. Třetí podkapitola obsahuje již zmiňované srovnání a analogii s trestnými činy, jejichž skutkové podstaty mohou být nekalosoutěžním jednáním taktéž naplněny.

Do výčtu zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže je zahrnuta i nová skutková podstata tzv. *dotěrné obtěžování*, která zatím nebyla zahrnuta do trestného činu nekalé soutěže, nicméně lze se domnívat, že tento nesoulad civilní a trestní úpravy bude zákonodárcem co nejdříve odstraněn. Z toho důvodu i tuto zvláštní skutkovou podstatu nekalosoutěžního jednání v této práci analyzuji.

Práce dále obsahuje značné množství poznámek pod čarou, kde jsou, vyjma zmíněných komentářů ke změně právní úpravy nekalé soutěže, uvedeny přílnavé judikáty k dané problematice či další zajímavé komentáře a odkazy.

# 1. Úprava nekalé soutěže v rovině civilněprávní a trestněprávní

## 1.1 Nekalá soutěž na poli práva soukromého a veřejného

Nekalosoutěžní jednání je fenomén, který se střetává na poli soukromoprávní i veřejnoprávní úpravy, přičemž převažuje právo soukromé. Obě odvětví práva usilují v rámci úpravy nekalé soutěže o ochranu řádného a férového průběhu hospodářské soutěže mezi soutěžiteli v tržním hospodářství. Trestní právo je na prvním místě zaměřeno na ochranu veřejného zájmu, tj. ochranu funkčního tržního prostředí, zatímco soukromé právo se zaměřuje na ochranu soukromého zájmu z hlediska jednotlivých subjektů. Při prosazování čistých soutěžních vztahů by se tato odvětví měla vzájemně podporovat a doplňovat, protože jejich pomocí je možno dosáhnout odlišných výsledků.<sup>1</sup>

Výhodou soukromého práva je především vědomost jiného soutěžitele o nekalosoutěžním jednání jiného soutěžitele a také jeho osobní zájem na určení, že jeho konkurence jedná nekalosoutěžně. Na druhou stranu může soutěžiteli motivace k soukromoprávnímu zásahu scházet, ať již z důvodu malé škodlivosti nekalosoutěžního jednání jiného soutěžitele pro něj samotného nebo v horším případě, když určitý sporný postup používají prakticky všichni soutěžitelé v oboru.<sup>2</sup> V takovém případě přichází na řadu výhody práva veřejného.

Primárně by však mělo být nekalosoutěžní jednání postihováno v rámci soukromoprávních prostředků. V oblasti nekalé soutěže je proto třeba zvláště uplatňovat zásadu pomocné úlohy trestní represe. Případná trestní odpovědnost by měla nastoupit až v krajním případě, kdy selžou soukromoprávní prostředky ochrany proti nekalé soutěži a nekalosoutěžní jednání je natolik závažné a společensky škodlivé, že se stává trestným činem.

---

<sup>1</sup> PETR, M. Bílá kniha o náhradě škody způsobené porušením soutěžního práva. *Informační list*. 2008, č. 4, s. 6-8.

<sup>2</sup> HAJN, P. Veřejnoprávní a soukromoprávní regulace reklamy. *Časopis pro právní vědu a praxi*. 1998, č. 1, s. 5-21.

### 1.1.1 Zásada subsidiarity trestní represe

Dnešní pojetí trestného činu teorie označuje jako tzv. formální, kdy se za trestný čin považuje pouze takové jednání, které TZ označuje za trestné a jehož znaky jsou uvedeny v TZ.<sup>3</sup> Toto formální pojetí trestného činu je doplněno v ust. § 12 odst. 2 TZ tzv. materiálním korektivem neboli zásadou *subsidiarity trestní represe*. Dle této zásady se trestněprávní odpovědnost uplatní pouze u natolik společensky škodlivého jednání<sup>4</sup>, kde nepostačí uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu (správních předpisů, občanských, obchodních aj.). „*V právním státě je zásadně nepřípustné, aby prostředky trestní represe sloužily k uspokojování subjektivních práv soukromoprávní povahy, nejsou-li vedle toho splněny všechny předpoklady vzniku trestněprávní odpovědnosti, resp. nejsou-li tyto předpoklady zcela nezpochybnitelně zjištěny.*“<sup>5</sup>

Na zásadu subsidiarity trestní represe úzce navazuje zásada *ultima ratio*. Podstata této zásady tkví v tom, že trestní právo používá ty nejcitelnější a nejtvrďší prostředky státního donucení, které významně zasahují do práv a svobod občanů a jejich blízkých, a které mají velice závažné sociální dopady. Z toho důvodu může legitimitu trestněprávních zásahů odůvodnit výlučně nutnost ochrany právních hodnot před činy zvláště škodlivými pro společnost. „*Užití trestněprávního postupu, aniž by prostředky jiných právních odvětví byly – pokud jsou dostupné – použity, by bylo v rozporu se subsidiaritou trestní represe, která vyžaduje, aby stát uplatňoval prostředek trestního práva zdrženlivě, totiž jen v případech, kde jiné právní prostředky selhávají nebo nejsou efektivní.*“<sup>6</sup>

Tuto zásadu však nelze interpretovat až tak dalece, aby na jednání vykazující znaky některého trestného činu bylo možné uplatňovat trestněprávní odpovědnost až tehdy, kdy není možné uspokojit nárok poškozeného v rámci civilního řízení. „*Zásada subsidiarity trestní represe a z ní vyplývající pojetí trestního práva jako „ultima ratio“ nevyklučují trestní odpovědnost ani použití trestních sankcí, pokud je tím nezbytné zajistit náležitou ochranu práv a právem chráněných zájmů soukromých osob. Je tomu tak zejména tehdy, jde-li ze strany pachatele o závažné porušení určitých povinností*

---

<sup>3</sup> Viz ust. § 13 odst. 1 TZ.

<sup>4</sup> Z hlediska obsahu pojmu má být společenská škodlivost určována povahou a závažností trestného činu ve smyslu ust. § 39 odst. 2 TZ.

<sup>5</sup> Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 764/2009 ze dne 29. 7. 2009.

<sup>6</sup> Nález Ústavního soudu ČR sp.zn. I. ÚS 3113/13 ze dne 29. 4. 2014.

*(i takové, jež lze sankcionovat též mimo trestními prostředky), které by znamenalo výrazný zásah do práv a chráněných zájmů poškozených osob.*<sup>7</sup>

Zásada subsidiarity trestní represe má význam i pro samotnou interpretaci trestněprávních norem, kdy trestnými činy mohou být pouze závažnější případy protispolečenských jednání.<sup>8</sup> Jinými slovy napomáhá zákonnou skutkovou podstatu konkrétního trestného činu i jeho formální znaky vyložit podle jejich smyslu. „*Úvaha o tom, zda jde o čin, který s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe není trestným činem z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, se uplatní v případech, v nichž posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty.*“<sup>9</sup>

Vzhledem k tomu, že u trestného činu nekalé soutěže je k naplnění jeho skutkové podstaty třeba mimo jiné porušit dobré mravy soutěže a překročit danou hranici způsobené újmy či dosažení neoprávněné výhody (k tomu více viz níže), nebude mít zásada subsidiarity trestní represe v praxi u trestného činu nekalé soutěže příliš časté uplatnění (na rozdíl např. od trestného činu ublížení na zdraví dle ust. § 146 TZ nebo poškození cizí věci dle ust. § 228 TZ).

## **1.2 Rozdíly nekalosoutěžního jednání v civilním a trestním právu**

Zásadním rozdílem mezi civilněprávním a trestněprávním deliktem nekalosoutěžního jednání je jeho subjektivní stránka. Zatímco TZ postihuje nekalou soutěž pouze jako úmyslné jednání, v NOZ musíme počítat s objektivní odpovědností, která nevyžaduje zavinění ani ve formě úmyslu ani ve formě nedbalosti. Pro objektivní odpovědnost platí pravidlo, že soutěžitele nezavazuje odpovědnosti ani okolnost, že nesprávné označení zboží bylo prodáno někým z jeho zaměstnanců, pokud je takové jednání přičitatelné soutěžiteli, a to dokonce i pokud se tak stane přes jeho výslovný zákaz.<sup>10</sup> S touto

---

<sup>7</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 298/2010 ze dne 30.6.2010.

<sup>8</sup> NOVOTNÝ, O. Znovu k návrhu nového trestního kodexu. *Trestní právo*. 2005, roč. 10, č. 3, s. 2-5.

<sup>9</sup> Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 8 Tdo 197/2013 ze dne 20. 3. 2013.

<sup>10</sup> „*Je přiměřené, aby nevhodné počiny určité osoby byly přičítány soutěžiteli, který z nich může mít určitou výhodu a který navíc onu osobu vybral do určité funkce a nechává ji za sebe vystupovat. Nezáleží na tom, co někdo určitým jednáním sledoval a čím k němu byl motivován, podstatné je to, jaké jsou důsledky tohoto jednání pro konkurenční vztahy mezi soutěžiteli.*“ HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995. 83 s.

objektivní odpovědností se setkáváme i v jiných zákonných ustanoveních týkajících se nekalosoutěžního jednání, a to jak na poli soukromého, tak i veřejného práva.<sup>11</sup>

Nekalé jednání jako civilněprávní delikt je zpravidla formulováno jako ohrožovací delikt a je postihováno výlučně z iniciativy osoby, jejíž práva byla nekalou soutěží porušena nebo ohrožena. Týká se tedy zásadně jen jednání určitých subjektů, které vystupují v konkrétním hospodářském vztahu.<sup>12</sup> Naproti tomu trestný čin nekalé soutěže je deliktem poruchovým, a takové jednání je postihováno výhradně orgány veřejné moci.

Konečné kritérium pro posouzení, zda nekalosoutěžní jednání přesahuje trestněprávní hranici, je výše způsobené újmy či dosažení neoprávněné výhody. Zatímco pro naplnění civilního deliktu nekalé soutěže postačí objektivní způsobilost přivodit újmu, u trestného činu nekalé soutěže je vyžadována skutečná existence újmy, a to ve větším rozsahu, popř. aby pachatel opatřil sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody.<sup>13</sup>

---

<sup>11</sup> Tyto předpisy zavazují nejen výrobce, dovozce, dealery, prodávající apod., ale i reklamní agentury, vydavatele periodického tisku a neperiodických publikací, provozovatele rozhlasu a televize. PELC, V. *Hospodářská soutěž*. Praha: Grada Publishing, 1995, s. 88.

<sup>12</sup> MUNKOVÁ, J., K perspektivám rozvoje českého práva : příspěvek k úpravě práva hospodářské soutěže. *Právní rozhledy*. 1995, č. 4, s. 131 – 132.

<sup>13</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 893/2013 ze dne 6. 11. 2013.

## 2. Úprava nekalé soutěže v trestním zákoníku

### 2.1 Zařazení nekalé soutěže v trestním zákoníku

Trestněprávní úprava nekalé soutěže je zařazena v Hlavě VI. mezi tzv. *Trestné činy hospodářské*, kde najdeme i řadu dalších trestných činů dotýkajících se nekalosoutěžního jednání. Tyto trestné činy lze popsat jako „úmyslné protiprávní ekonomické jednání, kterým byl dosažen finanční nebo jiný prospěch na úkor konkrétního ekonomického subjektu“<sup>14</sup>, kde tím ekonomickým subjektem je považován např. stát, obchodní společnost, fond, fyzická osoba apod. Jedná se o kriminalitu ve své podstatě nenásilnou, vysoce latentní, s mimořádným sociálním a ekonomickým dopadem na vnitřní stabilitu státu.<sup>15</sup>

Nekalá soutěž je dále podřazena pod oddíl III. s názvem *Trestné činy proti závazným pravidlům tržní ekonomiky a oběhu zboží ve styku s cizinou* a naplňuje ust. § 248 TZ s názvem *Trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže*. Skutková podstata tohoto trestného činu obsahuje dvě dílčí samostatné skutkové podstaty – v odst. 1 postihuje právě nekalosoutěžní jednání, v odst. 2 postihuje jednání porušující právní předpisy na ochranu hospodářské soutěže, právní předpisy o veřejných zakázkách a jiné. Poslední dva odstavce ust. § 248, tedy odst. 3 a 4, představují stupně kvalifikované skutkové podstaty tohoto trestného činu.

### 2.2 Trestný čin nekalé soutěže

Trestný čin nekalé soutěže je skutkovou podstatou s tzv. odkazující (blanketní) dispozicí, kdy je podmínkou trestnosti porušení právních předpisů o nekalé soutěži, na které tato norma odkazuje. Jiným právním předpisem o nekalé soutěži se rozumí NOZ, konkrétně ust. § 2976 a násl.<sup>16</sup>

---

<sup>14</sup> KADEŘÁBKOVÁ, D. *Hospodářská trestná činnost a její projevy: dílčí závěrečná studie úkolu "Výzkum organizovaného zločinu v České republice II"*. 1. vyd. Praha: IKSP, 1999, s. 15.

<sup>15</sup> CHMELÍK, J., HÁJEK, P., NEČAS, S. *Úvod do hospodářské kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005, s. 13.

<sup>16</sup> Nikoliv i zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Ust. § 248 odst. 1 TZ zní následovně: „(1) Kdo poruší jiný právní předpis o nekalé soutěži tím, že se při účasti v hospodářské soutěži dopustí

a) klamavé reklamy,

b) klamavého označování zboží a služeb,

c) vyvolávání nebezpečí záměny,

d) parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele,

e) podplácení,

f) zlehčování,

g) srovnávací reklamy,

h) porušování obchodního tajemství, nebo

i) ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí,

a způsobí tím ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům nebo opatří tím sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“

### **2.2.1 Znaky trestného činu nekalé soutěže**

#### **a) Subjekt**

Trestného činu nekalé soutěže se může dopustit pouze fyzická osoba.<sup>17</sup>

Pachatelem této skutkové podstaty může být kdokoliv, tedy nejen soutěžitel, ale např. i osoba, která v dohodě se soutěžitelem nebo i bez takové dohody šíří klamavou reklamu aj. V praxi se zpravidla bude jednat o fyzickou osobu zastupující soutěžitele, např. jednatele či manažeri.<sup>18</sup>

Pachatel však musí být nějakým způsobem účasten na podnikání soutěžitele. Pachatelem tohoto trestného činu nemůže být ten, „kdo je sice zaměstnancem poškozené osoby, ale žádným způsobem se neúčastní na podnikání jiného subjektu, který je v konkurenčním vztahu k ní. Neformální spolupráce s tímto subjektem, aniž by byl jeho

---

<sup>17</sup> Původně měl být i tento trestný čin zařazen do výčtu trestných činů, jež se mohou dopustit i právnické osoby. V rámci třetího čtení v Poslanecké sněmovně však tento trestný čin, zejména z podnětu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, nakonec nebyl do výčtu zahrnut. Viz FENYK, J., SMEJKAL, L. *Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Komentář. Příloha: Modelová interní opatření k předcházení trestné činnosti právnické osoby*. Praha: Wolters Kluwer, 2012, s. 25.

<sup>18</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Velké komentáře. Trestní zákoník II, § 140 – 421. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2286.



*zaměstnancem či alespoň prokuristou nebo jiným zákonným či smluvním zástupcem ve výše uvedeném smyslu, totiž uvedený znak nenaplnuje. Jestliže totiž vystupuje jen jako zaměstnanec poškozené osoby, ale sám není podnikatelem ani se neúčastní na podnikání jiné osoby, nemohou ho zavazovat ty právní předpisy o pravidlech hospodářské soutěže, jejichž porušení sankcionuje ust. § 248 odst. 1 TZ, a které se vztahují zejména na podnikatele jako účastníky hospodářské soutěže.“<sup>19</sup>*

Soutěžitelem může být kdokoliv, kdo sleduje soutěžní záměr.<sup>20</sup> Jedná se o veškeré subjekty, které participují a účastní se hospodářské soutěže, i když nejsou podnikateli. Soutěžitelem může být nelegální podnikatel, za určitých okolností i zaměstnanec vůči svému zaměstnavateli<sup>21</sup> (např. bývalý zaměstnanec, který vyzradí obchodní tajemství) nebo příležitostný prodejce automobilu. Do této kategorie dále spadají i subjekty veřejného práva, např. stát (v Německu soud zakázal městskému hřbitovu, aby poskytoval slevy těm, kdo si objednali rakev u pohřební služby vlastněné městem)<sup>22</sup> či neziskové organizace.

Některé zvláštní skutkové podstaty vyžadují užší konkurenční vztah mezi soutěžiteli, např. v případě klamavého označení zboží a služeb nebo v případě srovnávací reklamy. Naopak některé zvláštní skutkové podstaty vůbec nevyžadují existenci konkurenčního vztahu mezi pachatelem a poškozeným soutěžitelem, např. skutková podstata porušení obchodního tajemství, parazitování na pověsti apod., kterého se nemusí dopustit přímý konkurent ani soutěžitel ze stejného oboru.<sup>23</sup>

Pokud by se tohoto trestného činu dopustil zaměstnanec jako tzv. osoba pomocná, nebyl by pachatelem trestného činu nekalé soutěže, ale jejím účastníkem.<sup>24</sup> Samotný soutěžitel bude pachatelem trestného činu nekalé soutěže pouze tehdy, pokud by o nekalosoutěžním jednání jednající osoby věděl a chtěl, aby jednala nekalosoutěžně. Oproti tomu pachatelem civilního deliktu nekalé soutěže může být, jak už je uvedeno

---

<sup>19</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 1635/2011 ze dne 25. 1. 2012.

<sup>20</sup> Pojem *soutěžitel* je nutné chápat jako legislativní zkratku a vnímat jej v jeho širším významu. HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 49.

<sup>21</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Odo 1464/2006 ze dne 15. 1. 2007 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 2343/2009 ze dne 20. 9. 2010.

<sup>22</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 73.

<sup>23</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 916/2007 ze dne 12. 9. 2007, dle kterého se obviněný dopustil trestného činu nekalé soutěže, přestože nebyl v přímém konkurenčním vztahu ke svému zaměstnavateli.

<sup>24</sup> Na trestní odpovědnost a trestnost účastníka se užije ust. o trestní odpovědnosti a trestnosti pachatele, jestliže trestní zákon nestanoví něco jiného. Viz ust. § 24 odst. 2 TZ.

shora, soutěžitel i v situaci, kdy o jednání jednajícího nevěděl, pokud by mu takové jednání mohlo být přičitatelné.

## **b) Objekt**

Objektem trestného činu nekalé soutěže je zájem na řádném průběhu hospodářské soutěže v tržním hospodářství proti nekalé soutěži.<sup>25</sup>

## **c) Subjektivní stránka**

Jedná se o úmyslný trestný čin ve smyslu ust. § 13 odst. 2 TZ. Úmyslné jednání pachatele tohoto trestného činu se musí týkat všech jeho znaků, např. i předpokládaného následku v podobě způsobení újmy či vzniku prospěchu ve větším rozsahu. Úmyslně musí být naplněny i znaky generální klauzule nekalé soutěže.<sup>26</sup>

## **d) Objektivní stránka**

Objektivní stránka trestného činu nekalé soutěže spočívá v jednání, jímž pachatel při účasti v hospodářské soutěži naplní jednu za zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže, a způsobí tím ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům nebo opatří tím sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody.

Účast v hospodářské soutěži je třeba chápat v nejširším slova smyslu. „*Hospodářskou soutěží se rozumí soupeření podnikatelských subjektů v hospodářské oblasti s cílem předstihnout jiné subjekty, a dosáhnout tím hospodářského prospěchu.*“<sup>27</sup> Nejedná se o sledování soutěžního záměru, a tedy ani o účast v hospodářské soutěži, když jiný soutěžitel zveřejní dluhy jiného za účelem vymáhání dluhů.<sup>28</sup> V jednom případě nebylo jako nekalosoutěžní jednání shledáno jednání ředitele, jenž oslovil dopisy veškeré obchodní partnery a dodavatele svého zaměstnavatele a informoval je o tom, že všichni zaměstnanci podali výpověď a upozornil, že celý kolektiv využil nabídky jiné společnosti, která zaručuje rovný přístup bez vlivu většinového vlastníka, který upřednostňuje své zájmy nad zájmy celku. Přitom

---

<sup>25</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Velké komentáře. Trestní zákoník II, § 140 – 421. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2272.

<sup>26</sup> ŠÁMAL, P. Nekalá soutěž a možnosti jejího postihu podle platné právní úpravy a za účinnosti nového trestného zákoníku. *Právní rozhledy*. 2009, č. 15, s. 529–536.

<sup>27</sup> CHALUPA, R., ŠTENGLOVÁ, I. TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník: komentář*. Praha: C. H. Beck, 1994, s. 97.

<sup>28</sup> Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 106/2001 ze dne 23. 10. 2003.

ani náznakem nedoporučoval, aby se obrátili na služby této jiné společnosti a tuto společnost ani blíže nekonkretizoval.<sup>29</sup> Dále platí, že nelze ztotožnit soutěžní záměr zadavatele inzerce se soutěžním záměrem vydavatele tiskovin.<sup>30</sup>

Trestný čin nekalé soutěže obsahuje taxativní výčet zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže vyjmenovaných v ust. § 2976 NOZ (vyjma skutkové podstaty dotěrného obtěžování), kterými může pachatel naplnit danou skutkovou podstatu. Jednání podřaditelné pouze pod generální klauzuli v trestném činu nekalé soutěže zahrnuto není. Neznamená to však, že by se ke generální klauzuli nekalé soutěže v rámci trestního práva vůbec nepřihlíželo. Pokud by totiž nedošlo k naplnění generální klauzule, nemohlo by se jednat o nekalou soutěž ve smyslu NOZ, a tím pádem ani o trestný čin nekalé soutěže. Naplnění všech znaků generální klauzule proto musí soudy řešit ještě předtím, než se budou zabývat naplněním dalších znaků trestného činu nekalé soutěže.

Předpisy o nekalé soutěži musí být porušeny tak, že je ve větším rozsahu způsobena újma jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům<sup>31</sup>, případně pachatel sobě nebo jinému ve větším rozsahu opatří neoprávněné výhody. Trestný čin nekalé soutěže je koncipován jako poruchový delikt a újma či výhoda zde musí skutečně vzniknout.<sup>32</sup> Tento znak bude naplněn i existencí dočasné újmy či neoprávněné výhody, pokud bude naplněna v požadované výši.<sup>33</sup>

Újma či neoprávněná výhoda může být také imateriální povahy nebo může spočívat v kombinaci materiálního a imateriálního charakteru. Kritéria jsou ale převážně ekonomická.<sup>34</sup> V konečném důsledku se navíc i imateriální újma či neoprávněná výhoda většinou projeví v majetkové sféře.<sup>35</sup>

Při posuzování výše újmy či neoprávněné výhody materiální povahy se použije výkladové pravidlo uvedené v ust. § 138 odst. 1 TZ, dle kterého pojem *ve větším rozsahu* představuje částku dosahující nejméně 50.000 Kč. Pro určení výše imateriální

---

<sup>29</sup> Viz usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 32 Odo 1464/2006 ze dne 15. 1. 2007.

<sup>30</sup> Srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 Cmo 248/2009 ze dne 26. 5. 2010.

<sup>31</sup> Dle ust. § 419 NOZ je spotřebitelem „každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná“.

<sup>32</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 6 Tdo 72/2003 ze dne 29. 1. 2003 nebo usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 916/2007 ze dne 12. 9. 2007.

<sup>33</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 893/2013 ze dne 6. 11. 2013.

<sup>34</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 1339/2007 ze dne 5. 12. 2007.

<sup>35</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 893/2013 ze dne 6. 11. 2013.

újmou či neoprávněné výhody však toto pravidlo použít nelze. „*Nemateriální hodnota by měla být z hlediska závažnosti srovnatelná s větším rozsahem materiální újmy či výhod.*“<sup>36</sup> Soudy musejí vždy zkoumat a dokazovat naplnění tohoto zákonného znaku a náležitě ho ve výroku i v odůvodnění rozsudku specifikovat. Nelze-li zjistit přesnou výši, je nutné spolehlivě určit alespoň minimální rozsah. „*Není možno učinit jen blíže konkrétními důkazy neodůvodněný závěr o vzniku majetkové škody nepochybně vyšší než 50.000 Kč za současného tvrzení, že soud tuto výši škody podrobně nezjišťoval, neboť do újmy většího rozsahu je třeba zahrnout i poškození dobré pověsti, které lze obtížně vyčíslit.*“<sup>37</sup>

Materiální újma bude zpravidla škoda vyjádřená v penězích. Může jít o skutečnou škodu nebo o ušlý zisk poškozeného. Skutečná škoda spočívá např. v nákladech, které musel druhý soutěžitel vynaložit k odvrácení negativních důsledků vyplývajících z protiprávního jednání pachatele (prostředky na poštovné, telekomunikaci, cestovné, mzdy svých zaměstnanců, které byly k této agendě vyčleněny, jakož i náklady na právní zastoupení).<sup>38</sup> Prakticky tak nemusí vůbec dojít např. k odlivu zákazníků.<sup>39</sup> Pro stanovení výše ušlého zisku musí být postaveno najisto, o kolik by se zvýšil majetkový stav poškozeného, nebýt protiprávního jednání pachatele. „*Pokud obviněný uživatelům Internetu neoprávněně zpřístupnil kopie filmů, seriálů nebo hudebních souborů, nelze bez dalšího stanovit výši ušlého zisku poškozeného násobkem ceny nosiče obsahujícího rozmnoženinu takového díla.*“<sup>40</sup>

Nemateriální újmou může být u soutěžitele poškození dobré pověsti či důvěryhodnosti jeho závodu, a to jak ve vztahu k zákazníkům, tak ve vztahu ke své konkurenci. Dále se nemateriální újma může projevit např. snižováním kvality jeho výrobků, narušením chodu nebo rozvoje závodu nebo i tím, že soutěžitel musí svým zákazníkům vysvětlovat, že se stal obětí podvodu apod.<sup>41</sup> U spotřebitele se může jednat

---

<sup>36</sup> VÁVRA, L., Stanovení výše škody u nekalé soutěže. *Právní prostor: Trestní právo* [online]. 3.6.2014 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.pravniprostor.cz/judikatura/trestni-pravo/zpusobeni-ujmy-ve-vetsim-rozsahu>.

<sup>37</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 893/2013 ze dne 6. 11. 2013.

<sup>38</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 884/2014 ze dne 8. 10. 2014.

<sup>39</sup> Srov. usnesení Nejvyšší soud ČR sp. zn. 5 Tdo 893/2013 ze dne 6. 11. 2013.

<sup>40</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 171/2014 ze dne 8. 10. 2014.

<sup>41</sup> Viz tamtéž.

např. o zkaženou dovolenou, o oklamání v kvalitě výrobků či služeb nebo o poškození zdraví.<sup>42</sup>

Opatřením neoprávněných výhod je takové zvýhodnění hospodářského subjektu, kterému ustanovení o nekalé soutěži mají zabránit, tj. výhody získané nekalosoutěžním jednáním. Neoprávněná výhoda může být získaná jak pro samotného pachatele, tak i pro jinou osobu.

Neoprávněná materiální výhoda bude mít zpravidla povahu majetkového prospěchu, který lze vyjádřit v penězích, např. získání zakázky, kterou by jinak soutěžitel nezískal, prodejem většího množství výrobků, vyšším ziskem nebo jiným zvětšením majetku.

Neoprávněnou imateriální výhodou bude např. rozvoj závodu, rozšíření provozu, zvětšení sortimentu, získání lepší pověsti, expandace na nové trhy apod.<sup>43</sup>

I když zákon používá množné číslo a mluví o soutěžitelích nebo spotřebitelích, postačí, aby újma vznikla pouze jednomu soutěžiteli či spotřebiteli. Nekalosoutěžní jednání může být naplněno i v případě, kdy soutěžitel vyvolá nepříznivý dojem o celém hospodářském odvětví, které přinese újmu vícero soutěžitelům.<sup>44</sup> „*Ohrožení soutěžitelské však nemůže nastati, jestliže všichni soutěžitelé bez rozdílu jsou rušivým činem poškozeni či ohroženi.*“<sup>45</sup>

## **2.3 Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu nekalé soutěže**

Pro obě kvalifikované skutkové podstaty trestného činu nekalé soutěže platí, že z hlediska zavinění postačí nedbalost ve smyslu ust. § 17 písm. a) TZ.

### **2.3.1 Ustanovení § 248 odst. 3 TZ**

Ustanovení § 248 odst. 3 TZ představuje kvalifikovanou skutkovou podstatu trestného činu nekalé soutěže a zní následovně: „(3) *Odnětím svobody na šest měsíců až pět let,*

---

<sup>42</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Velké komentáře. Trestní zákoník II, § 140 – 421. Komentář.* 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2284.

<sup>43</sup> Tamtéž, s. 2286.

<sup>44</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000. s. 149.

<sup>45</sup> HAJN, P. Ochrana spotřebitele proti klamavé reklamě. K rozhodovací praxi Evropského soudního dvora. *Právní fórum*, 2004, č. 2, s. 72–76.

*peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,*

*a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,*

Organizovanou skupinou se rozumí sdružení nejméně tří osob, v němž je provedena určitá dělba úkolů mezi jednotlivé členy a jehož činnost se v důsledku toho vyznačuje plánovitostí a koordinovaností. Dle ustálené judikatury se nepožaduje prokazovat trestní odpovědnost osob zúčastněných na trestné činnosti a nemusí být ani známá jejich totožnost. Mnohdy ani není zjištěn jejich konkrétní počet a pouze logickou úvahou soudy dovozují, že na trestné činnosti, která byla páchána, např. na území několika států, musely být zúčastněny nejméně tři osoby.<sup>46</sup>

*b) spáchá-li takový čin opětovně,*

Pojem *opětovně* je definován v ust. § 42 písm. p) TZ: „*byl-li pro takový trestní čin odsouzen*“.

*c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo*

K pojmu *značná škoda* se používá výkladové ust. v § 138 odst. 1 TZ, dle kterého je značkou škodou škoda dosahující částky nejméně 500.000 Kč. Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu nekalé soutěže předpokládá škodu, nikoliv újmu. Právní slovník u pojmu škoda stanovuje, že „*pojem škoda je vykládán jako újma nastalá v majetkové sféře poškozeného, která je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. v penězích.*“<sup>47</sup> Způsobení pouze nemajetkové újmy trestným činem nekalé soutěže bude proto naplňovat pouze základní skutkovou podstatu.

*d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.*“

Pojem *značný prospěch* definuje výkladové ust. v § 138 odst. 1 TZ ve spojení s odst. 2 téhož ustanovení, dle kterého je značným prospěchem částka dosahující nejméně

---

<sup>46</sup> ČEPLOVÁ, V. Trestní odpovědnost všech členů organizované skupiny jako nezbytný předpoklad přísnější trestněprávní kvalifikace? *Trestněprávní revue*. 2005, roč. 4, č. 3., s. 74-77.

<sup>47</sup> HENDRYCH, D., BĚLINA, M., FIALA, J. a kol. *Právní slovník*. 2. roz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 1019.

500.000 Kč. Pojem *prospěch* není nijak vymezen a lze proto dojít k závěru, že prospěch může spočívat i v nemateriální povaze.<sup>48</sup>

### **2.3.2 Ustanovení § 248 odst. 4 TZ**

Ustanovení § 248 odst. 4 TZ představuje další stupeň kvalifikované skutkové podstaty trestného činu nekalé soutěže a zní následovně: „(4) *Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,*

*a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu,*

Pojem *škoda velkého rozsahu* je dle ust. § 138 odst. 1 TZ škoda, která dosahuje částky nejméně 5.000.000 Kč.

*b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo*

Dle ust. § 138 odst. 1 ve spojení s odst. 2 TZ představuje pojem *prospěch velkého rozsahu* částku dosahující nejméně 5.000.000 Kč.

*c) způsobí-li takovým činem jinému úpadek.“*

Definici úpadku nalezneme v ust. § 3 zákona o úpadku a způsobech jeho řešení.<sup>49</sup>

---

<sup>48</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 136/2008 ze dne 11. 6. 2008.

<sup>49</sup> Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů.

### 3. Úprava nekalé soutěže v občanském zákoníku

#### 3.1 Obecně o nekalé soutěži v občanském zákoníku

Nekalá soutěž není v NOZ, ani v žádném jiném předpisu, definovaná. Její úprava je postavena převážně na neurčitých pojmech – jedná se o abstraktní typ právní úpravy. „Existenci abstraktní právní úpravy si vyžaduje i trvalejší lidská vlastnost, kterou lze charakterizovat jako zvrácenou tvořivost a jež právě v soutěžních vztazích nalézá tyto příležitosti k rozvoji.“<sup>50</sup>

Nekalá soutěž je v NOZ upravena formou obecné generální klauzule v ust. § 2976 odst. 1, která je v odst. 2 doplněna demonstrativním výčtem zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže. Pro naplnění civilního deliktu nekalé soutěže stačí, na rozdíl od trestného činu nekalé soutěže, aby jednání soutěžitele bylo posouzeno podle generální klauzule, aniž by zároveň naplnilo i znaky některé ze zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže.

Jednotlivé zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže jsou upraveny v ust. § 2977 a násl. NOZ. Tyto zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže nemají k základnímu ustanovení poměr speciálního ustanovení k obecnému, ale jsou pouze upřesněním a rozvedením základního ustanovení o některá konkrétní nekalosoutěžní jednání.<sup>51</sup> Ve vztahu generální klauzule a jednotlivých skutkových podstat platí, že znaky uvedené v generální klauzuli musejí být naplněny i v jednotlivých případech speciálních skutkových podstat nekalé soutěže.

Při posuzování nekalosoutěžního jednání je třeba vycházet nejen z platného znění občanskoprávní úpravy, ale přihlídnout také k platným evropským harmonizačním směrnicím (2005/29/ES a 2006/144/ES).<sup>52</sup>

---

<sup>50</sup> HULVA, T. *Ochrana spotřebitele*. Praha: Aspi, 2005, s. 556.

<sup>51</sup> DĚDIČ, J., ČECH, P. *Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo?* 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005, s. 114.

<sup>52</sup> VEČERKOVÁ, E. Česká právní úprava nekalé soutěže v evropském kontextu. *Časopis pro právní vědu a praxi*. 2008, č. 4., s. 324 – 332.



## 3.2 Generální klauzule

Generální klauzule je v ust. § 2976 NOZ vyjádřena následovně: „*Kdo se dostane v hospodářském styku do rozporu s dobrými mravy soutěže jednáním způsobilým přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům, dopustí se nekalé soutěže. Nekalá soutěž se zakazuje.*“

Z této definice lze vyčíst tři podmínky, které musí být splněny, aby určité jednání mohlo být považováno za nekalou soutěž:

### a) Existence hospodářského styku

První podmínka generální klauzule spočívající v existenci hospodářského styku je téměř totožnou podmínkou, kterou obsahuje i objektivní stránka trestného činu nekalé soutěže - jednání v rámci hospodářské soutěže. Pojem *hospodářský styk* je širším pojmem než pojem *hospodářská soutěž*, kdy navíc zahrnuje problematiku tzv. katalogových podvodů.<sup>53</sup> Nesoulad těchto pojmů v civilním a trestním předpise je spíše legislativní nepropojenost změny soukromého a veřejného práva než úmysl zákonodárce vymanit katalogové podvody ze spárů TZ.<sup>54</sup>

### b) Rozpor s dobrými mravy soutěže

Pojem *dobré mravy soutěže* je pojmem abstraktním, který není v našem prvním řádu definován. Tento pojem je třeba důsledně odlišovat od pojmu *dobrych mravů*. Za jednání proti dobrým mravům soutěže je pokládáno takové jednání, které, třebaže je v souladu se zákonnými ustanoveními, se přiči tomu, co se v podnikatelském prostředí považuje za morální.<sup>55</sup> „*Rozpor s dobrými mravy soutěže však nelze spatřovat v každém porušení zásad poctivého hospodářského styku, nýbrž jen v porušení takovým jednáním,*

---

<sup>53</sup> Parlament České republiky: Poslanecká sněmovna PČR; Vláda ČR [Aspi]. Důvodová zpráva k zákonu č. 152/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>54</sup> ObchZ původně také obsahoval pojem *hospodářská soutěž*, v roce 2010 však v reakci na tzv. katalogové podvody tento znak rozšířil o další alternativu – *hospodářský styk*. Přijetím NOZ byl pojem *hospodářská soutěž* pro jeho nadbytečnost vypuštěn. Srov. HENDRYCHOVÁ, H. Novela obchodního zákoníku - 152/2010 Sb., mimo jiné ke katalogovým podvodům. *eLAW*. [online]. 25.6.2015 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.elaw.cz/clanek/novela-obchodniho-zakoniku-1522010-sb-mimo-jine-ke-katalogovym-podvodum>.

<sup>55</sup> DĚDÍČ, J., ČECH, P. *Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo?* 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005, s. 130.

kteře je objektivně způsobilė společenskou funkci hospodářské soutěže zkrėsliť, a tím účinky soutěže zeslabiť nebo vyloučiť, popřípadě je změniť v negativní.<sup>56</sup> Kritéria soutěžní etiky se mohou lišit i v rámci různých podnikatelských oborů. Soudy proto musí zvažovat porušení dobrých mravů soutěže vždy ad hoc s ohledem na oblast, ve které k soutěži dochází.<sup>57</sup> Navíc platí, že je to dynamická veličina ovlivněna faktorem času.

Jednání proti dobrým mravům soutěže je i jednání v tzv. obraně, pokud takové jednání překračuje přípustné meze. Soutěžitel se tedy nemůže bránit námitkou, že nekalosoutěžního jednání se první dopustila konkurence.<sup>58</sup> Jednání v obraně dokonce nevyklučuje ani trestněprávní postih. „Uvedená okolnost nezamezuje sama o sobě trestnost projevu zrovna tak, jako ani útok na čest někoho není přípustný proto, že mu předcházeli útok napadeného na čest pachatelovu.“<sup>59</sup>

V civilním pojetí se jedná o objektivní pojem, pro trestní odpovědnost však musí být i tento znak naplněn úmyslně.

### **c) Jednání způsobilė přivodiť újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům**

Újmou se zde rozumí, stejně jako v trestním právu, újma materiální i imateriální. Nemateriální újma v civilním deliktu<sup>60</sup> může spočívat např. ve všem, co zákazníkovi bere čas (nevyžádané reklamní působení), a ve všem, co mu bere klid (vyvolání strachu z inflace nebo hlasitá pojíždějící reklama o víkendů<sup>61</sup>).

Oproti naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu nekalé soutěže zde nemusí dojít k následku vzniku újmy, ale postačí pouhá způsobilost k přivození újmy. Nesmí se však jednat o újmu zanedbatelnou. O nekalou soutěž proto půjde jen tehdy, pokud soutěžitelovo jednání proti dobrým mravům soutěže bude skutečně způsobilė ovlivnit potencionální zákazníky. Pokud hlasatel v rádiu pronese: „pokud jste dnes ráno

---

<sup>56</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tz 161/2000 ze dne 4. 10. 2000.

<sup>57</sup> DĚDIČ, J., ČECH, P. *Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo?* 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005, s. 136.

<sup>58</sup> Vážný č. 13 845 in HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 137.

<sup>59</sup> POLČÁK, R. Nekalosoutěžní agrese na internetu. *Právní rozhledy: časopis pro všechna právní odvětví*. 2005, č. 13, s. 473–477.

<sup>60</sup> Teoreticky by taková újma přicházela v úvahu i v trestním právu. Vzhledem k tomu, že se ale jedná o újmu vzniklou jednáním podle generální klauzule, nebude zpravidla tato újma u trestného činu nekalé soutěže přicházet v úvahu.

<sup>61</sup> SMEJKAL, V. Nekalá soutěž na internetu. *Právní rádce*. 2002, č. 2, s. 11–15.

nečetli noviny, tak se do toho ani nepouštějte, protože za chvíli bude čtvrt na devět, kdy začíná náš přehled denního tisku“, asi těžko někoho skutečně ovlivní tak, že si kvůli tomu nepřečte noviny.<sup>62</sup>

NOZ používá pojem *zákazník* na místo (a oproti TZ) tradičně používaného pojmu *spotřebitel*.<sup>63</sup> Pojem *zákazník* je širším pojmem, který stejně jako znak *existence hospodářského styku* navíc zahrnuje i problematiku katalogových podvodů.

Dle současné české a zahraniční literatury se jedná o újmu, kterou utrpěl nebo by utrpěl průměrný spotřebitel<sup>64</sup>, resp. průměrný zákazník. Za průměrného zákazníka je třeba považovat toho, komu je výrobek určen, proto např. osoby s dyslektickými vadami nelze považovat za průměrné zákazníky.<sup>65</sup> Dle judikatury Soudního dvora EU se míra pozornosti průměrného zákazníka posuzuje přísněji než dříve. Od zákazníka se nyní vyžaduje rozumná míra pozornosti a opatrnosti, tedy určité kontrolní úsilí k zjištění, jaké zboží vlastně kupuje.<sup>66</sup> „Průměrný spotřebitel si před uzavřením leasingové smlouvy pečlivě ověří podmínky, za nichž může leasing osobního automobilu získat a vezme přitom v úvahu i nabídky více soutěžitelů, nevychází tedy při vlastních smluvních jednáních a písemné formě leasingové smlouvy pouze z reklamních sloganů a inzerátů, je si dobře vědom rovněž i nutnosti seznámit se se smluvními podmínkami vztahu, do něhož vstupuje.“<sup>67</sup> Dále platí, že u odborníků se vyžaduje vyšší míra zkoumání, ale také větší přísnost na uváděné údaje. Např. údaj, že produkt vyrobil sám soutěžitel, bude u prvotřídních klavírů muset být 100% pravdivý<sup>68</sup>, naopak u potravin nápis *čistě přírodní* neznamená, že výrobek obsahuje pouze přírodní prvky.<sup>69</sup>

---

<sup>62</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 309.

<sup>63</sup> I v tomto znaku ObchZ obsahoval oba pojmy, přijetím NOZ však pojem *soutěžitel* pro nadbytečnost vypustil.

<sup>64</sup> Srov. MICKLITZ, H., REICH, N., ROTT, P. *Understanding EU Consumer Law*. 1. vyd. Mortsel: Intersentia Publishers, 2009, s. 87.

<sup>65</sup> Viz rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 7 A 25/2000 in ONDREJOVÁ, D. *Přehled judikatury ve věcech nekalé soutěže*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011.

<sup>66</sup> Srov rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C- 261/81 ze dne 10. 11. 1982 ve věci Walter Rau Lebensmittelwerke vs. De Smedt PVBA.

<sup>67</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 2749/2008 ze dne 18. 2. 2009.

<sup>68</sup> Rozsudek rakouského Nejvyššího soudního dvora sp. zn. 4 Ob 42/08t in ONDREJOVÁ, D. *Přehled judikatury ve věcech nekalé soutěže*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 104.

<sup>69</sup> U potravin si tzv. průměrný spotřebitel utvoří svou představu o obsahu výrobku pod složením výrobku uvedeného na obalu. Samotný nápis „čistě „přírodní“ na etiketě nemůže na průměrně informovaného, pozorného a chápavého spotřebitele působit klamavě v tom smyslu, že džem neobsahuje želírovací prostředek pectin, stopová množství olova, kadmia a dalších prvků, pokud je toto řádně uvedeno ve složení výrobků. Rozsudek Soudního dvora EU sp. zn. C-465/98 ze dne 4. 4. 2000 ve věci Verein gegen Unwesen in Handel und Gewerbe Köln eV vs. Adolf Darbo AG.

## 4. Klamavá reklama

*„Klamat je přirozenou lidskou vlastností, proto právní úprava reklamy musí jistou dávku klamání dovolit, a to takové klamání, které lze označit za lákání nebo zjevná přehánění.“<sup>70</sup>*

### 4.1 Obecně o klamavé reklamě

Klamavá reklama patří do skupiny skutkových podstat nekalé soutěže, kterým je společné to, že jsou schopny vyvolat mylnou představu o svém či cizím závodu, o výrobcích nebo službách, jejich výjimečných vlastnostech a kvalitě. Do dané skupiny patří dále klamavé označení zboží a služeb dle ust. § 2978 NOZ a vyvolání nebezpečí záměny dle ust. § 2981 NOZ. Tyto skutkové podstaty nekalé soutěže vycházejí z toho, že nikdo nesmí klamat zákazníky, *„zejména uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné, dvojsmyslné nebo přehnané údaje anebo zamlčet údaje o skutečných vlastnostech výrobku či služeb nebo úrovni nákupních podmínek“<sup>71</sup>.*

Zjednodušeně řečeno je klamavá reklama taková reklama, která klame zákazníka, a to takovým způsobem, že je schopna ovlivnit jeho hospodářské rozhodování. Tato skutková podstata označována za malou generální klauzuli bývá ve značném rozsahu dotvářena soudcovským rozhodováním.<sup>72</sup>

Pokud se bude jednat o reklamu jinak nepatřičnou (než v klamavosti), bude takovou reklamu nutné posoudit podle generální klauzule (např. jako podprahovou reklamu) nebo podle jiné skutkové podstaty (např. srovnávací reklamy). Rozlišení klamavé reklamy od ostatních forem nekalé reklamy nebude vždy snadné, neboť mnohé z projevů jinak nekalé reklamy v sobě zároveň obsahují prvek klamavosti.<sup>73</sup>

---

<sup>70</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s.141.

<sup>71</sup> PELC, V. *Hospodářská soutěž*. Praha: Grada Publishing, 1995, s. 86.

<sup>72</sup> HAJN, P. Ochrana spotřebitele proti klamavé reklamě. K rozhodovací praxi Evropského soudního dvora. *Právní fórum*, 2004, č. 2, s. 72–76.

<sup>73</sup> ŠTEGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník: komentář*. 10. podst. rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, s. 137.

## 4.2 Úprava klamavé reklamy dle občanského zákoníku

Znění skutkové podstaty klamavé reklamy se přijetím NOZ více přiblížilo evropské směrnici č. 2006/114/ES.<sup>74</sup> Přes mnohé rozdílné formulace lze konstatovat, že definice klamavé reklamy podle NOZ povede v drtivé většině případů ke stejnému výsledku jako definice dle ObchZ.

Klamavá reklama je v NOZ upravena v ust. § 2977 odst. 1 následovně: „Klamavá reklama je taková reklama, která souvisí s podnikáním nebo povoláním, sleduje podpořit odbyt movitých nebo nemovitých věcí nebo poskytování služeb, včetně práv a povinností, klame nebo je způsobilá klamat podáním nebo jakýmkoli jiným způsobem osoby, jimž je určena nebo k nimž dospěje, a tím i zřejmě způsobilá ovlivnit hospodářské chování takových osob.“

### 4.2.1 Pojmové znaky klamavé reklamy

Z definice klamavé reklamy vyplývá, že se skládá z následujících znaků:

1. Reklama
2. Související s podnikáním nebo povoláním
3. Sledující podpořit odbyt movitých nebo nemovitých věcí nebo poskytování služeb, včetně práv a povinností
4. Klame nebo je způsobilá klamat podáním nebo jakýmkoli jiným způsobem osoby, jimž je určena nebo k nimž dospěje
5. Zřejmá způsobilost ovlivnit hospodářské chování takových osob

#### 1. Reklama

Definice reklamy není v našem právním řádu nikde upravena.<sup>75</sup> Pojem reklamy byl ale mnohokrát vymezen v odborné literatuře, např. jako „přesvědčovací proces, který se uskutečňuje prostřednictvím komunikačních médií“<sup>76</sup>. Reklamní sdělení nemusí být učiněno veřejně, musí však přesahovat rámec osobního soukromí. Vzhledem k tomu, že

---

<sup>74</sup> ELIÁŠ, K. a kol.. *Nový NOZ s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2012. s. 1053.

<sup>75</sup> Srov. § 1 odst. 1 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, v původním znění.

<sup>76</sup> NOVÁKOVÁ, E., JANDOVÁ, V. *Reklama a její regulace: praktická příručka*. Praha: Linde Praha, 2006, s. 15.

jde o reklamu, přicházejí v úvahu jen údaje pochvalné, na rozdíl od zlehčování, kde se jedná o údaje hanlivé.<sup>77</sup>

## **2. Související s podnikáním nebo povoláním**

Souvislost s podnikáním<sup>78</sup> nebo s povoláním<sup>79</sup> se rozumí např. informace o jakosti výrobků či úrovni poskytovaných služeb, informace o solventnosti podnikatele či rozměrů jeho obchodního spojení (např. slovo *evropský* v názvu závodu by mělo být podloženo obchodními kontakty alespoň s některými evropskými zeměmi<sup>80</sup>). Za určitých okolností přicházejí v úvahu i soukromé údaje uváděné o podnikateli apod.<sup>81</sup>

## **3. Sledující podpořit odbyt movitých nebo nemovitých věcí nebo poskytování služeb, včetně práv a povinností**

Tato podmínka byla rekonstrukcí civilního kodexu formulačně změněna (dříve vyjádřena jako způsobilost zjednat prospěch). Snaha podpořit odbyt uvedených statků je v rozporu s obecným pojetím nekalé soutěže založené na objektivní odpovědnosti. Podle současné právní úpravy lze dospět k závěru, že do této skutkové podstaty bude spadat i taková reklama, která ve svém důsledku (aniž by to však soutěžitel předem sledoval) soutěžiteli nakonec spíše uškodí, např. vyvolá antipatie veřejnosti. Takové jednání by mohlo naplnit civilněprávní delikt klamavé reklamy, nikoliv však trestný čin nekalé soutěže, neboť by zde absentoval úmysl a znak spočívající ve vzniku značné újmy či dosažení značného prospěchu.

## **4. Klame nebo je způsobilá klamat podáním nebo jakýmkoli jiným způsobem osoby, jimž je určena nebo k nimž dospěje**

Znak klamavosti je pro posouzení naplnění této skutkové podstaty stěžejní a vyžaduje sám o sobě pečlivé zkoumání. Podstatné pro posouzení znaku klamavosti i zde bude

---

<sup>77</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 179.

<sup>78</sup> Dříve byl používán pojem *podnik*, který však neodpovídal definici pojmu *podnik* podle § 5 ObchZ.

<sup>79</sup> Dřívější právní úprava namísto tohoto pojmu obsahala pojem *v souvislosti s cizím podnikem*, což ale v praxi vede ke stejnému výsledku.

<sup>80</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 57.

<sup>81</sup> Inspirující podnět k výkladu, čeho všeho se může reklama týkat, najdeme v ust. § 2 odst. 2 zákona č. 111/1927 Sb., proti nekalé soutěži, ve znění pozdějších předpisů.

hledisko průměrného spotřebitele, resp. zákazníka. Nelze zaměňovat reklamu klamavou a nepravdivou. Klamavá reklama by měla být pouze taková, u které průměrný zákazník není schopen rozpoznat, že informace, kterou reklama podává, není pravdivá. „Měřítkem klamavosti určitého sdělení je představa, vzniklá v mysli běžného, povrchně vnímajícího spotřebitele. Sebechytřejší „klička“, jakou je například doplnění hlavního klamavého sloganu hvězdičkou s odkazem na drobný text uvádějící věc na pravou míru, nemá žádný právní význam, pokud z takové reklamy vznikne ve spotřebiteli klamná představa.“<sup>82</sup> Například v roce 1999 proběhl klasický spor z titulu nekalé soutěže mezi cestovními kancelářemi Fischer a Čedok, kdy druhý jmenovaný vyhlásil akci, podle které každému, kdo najde u konkurence levnější zájezd, vyplatí rozdíl. Akce byla vyhlášena velkými titulky na billboardech a teprve malým písmem v katalogu se účastník dozvídal, že srovnání se vztahuje jen na určité kanceláře. Hlavní konkurent Čedoku Fischer, členem této skupiny nebyl a cítil se touto akcí právem dotčen, protože výsledný dojem reklamy Čedoku byl právě takový, že Čedok je se zárukou levnější než Fischer.<sup>83</sup>

Je třeba připomenout, že pro naplnění civilního deliktu nekalé soutěže, jakožto deliktu ohrožovacího, by stačila pouhá možnost oklamat spotřebitele, zatímco pro naplnění trestného činu nekalé soutěže bude zapotřebí, aby byl příjemce reklamy skutečně oklamán, a to se všemi předpokládanými důsledky.

Klamání může být v případě nejrůznějších skutečností, např. při prodeji dovolené to mohou být informace týkající se vzdálenosti od moře, charakteru ubytování, cestovních podmínek atd. Cestovní ruch patří k oblastem, kde zahraniční soudy přísně posuzují, zda reklama nebyla klamavá. V jednom případě bylo např. jako nekalosoutěžní jednání shledán nedostatečný poměr mezi 100 slunečníky na 564 hostů, když v reklamním prospektu bylo poukazováno na slunečníky, a proto musel mít host slunečnick k dispozici každý den svého pobytu. V jiném případě však zahraniční soud dospěl k závěru, že prospekt hotelu, kde je uveřejněn snímek pokoje s výhledem na moře, neslibuje každému hostu pokoj s takovým výhledem. Pokud host na takovém pokoji trval, měl si jej zajistit ve smlouvě o poskytnutí služby v cestovním ruchu.<sup>84</sup>

---

<sup>82</sup> WINTER, F. *Reklama a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2001, s. 49.

<sup>83</sup> Tamtéž.

<sup>84</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 279.

Klamáním ve smyslu této skutkové podstaty je i nabídka, která je omezená.<sup>85</sup> Klamavou reklamou nebude obvyklé reklamní přehánění. Obecně je třeba brát s rezervou sebechválu soutěžitele, který své zboží či služby označuje výrazy jako největší výběr, výtečná jakost, nejlevnější cena atd.<sup>86</sup> I taková reklamní sdělení se však musí alespoň v základu zakládat na pravdě. „Za „jedničku“ v oboru zábavné elektroniky se může označovat ten, kdo si takové postavení stabilně udržuje po delší dobu.“<sup>87</sup> Přísnější posuzování takových sloganů bude u konkrétnějšího vymezení prostoru, např. největší v regionu, pokud zákazníkovi bude zřejmé, s kým se soutěžitel srovnává.<sup>88</sup> Obvyklým přeháněním ale nebude, poukazuje-li se těmito výrazy na zvláštní jakost, která tu není.<sup>89</sup> „Reklamu na doplnění stravy, která zcela jednoznačně ujišťuje spotřebitele o nepochybnosti deklarovaného účinku nabízeného extraktu – zhubnout velmi rychle a bez jakéhokoliv úsilí 22 kg – nelze považovat za přípustnou reklamní nadsázku.“<sup>90</sup> Někdy pro naplnění této skutkové podstaty stačí jen nepatrná změna formulace nebo záměna jednoho slova, např. slogan *Naše střešní tašky přežijí i konec světa* (není), *Naše střešní tašky vydrží tak dlouho jako Váš dům* (na hranici), *Naše střešní tašky vydrží třicet let* (pokud by to nebyla pravda, tak je).<sup>91</sup>

Klamat lze nejrůznějšími prostředky (tiskem, televizí, rozhlasem, letáky, tričky, tužkami, chodící reklamou) a jakoukoliv formou projevu (mluveným i psaným slovem). Dále lze klamat použitím cizích slov, symbolikou, čichem (když prodavač hamburgerů na ulici bude kolemjdoucí lákat vůní vepřového masa, ale hamburgery budou obsahovat pouze sóju), zvukem (v jednom případě bylo shledáno klamání kdákáním, které mělo

---

<sup>85</sup> Argument soutěžitele, že k prodeji zboží za inzerované ceny skutečně docházelo a že počet výrobků prodaných v rámci reklamní kampaně nebyl malý, nemůže obstát. Viz rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 9 Ca 66/2003 ze dne 22. 9. 2004.

<sup>86</sup> Známary německý pivovar např. beztretně stupňoval takto: *GUT, BESSER, PAULANER* (dobry, lepší, Paulaner). Viz HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 98–99.

<sup>87</sup> Vrchní zemský soud ve Frankfurtu na M. sp. zn. 6 U 138/90 in HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 281.

<sup>88</sup> Určení místa *region* může být dostatečné široké. Srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 Cmo 163/2003 ze dne 5. 4. 2004.

<sup>89</sup> SKÁLA, K. *Nekalá soutěž: její podstata a stíhání podle zákona ze dne 15. července 1927, č. 111. Sb. z. a n.* Praha: Praetor, 1927, s. 100.

<sup>90</sup> Rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 30 Ca 2/2006 ze dne 14. 6. 2007.

<sup>91</sup> WINTER, F. *Reklama a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2001, s. 48.



vyvolat představu čerstvých vajec<sup>92</sup>), fotografií<sup>93</sup>, velikostí obalu nebo tvarem (např. u balení pracího prášku<sup>94</sup>) atd.

## 5. Zřejmá způsobilost ovlivnit hospodářské chování takových osob

Tento znak je vyjádřením tzv. materiálního korektivu skutkové podstaty klamavé reklamy, kdy klamavá reklama musí tyto osoby reálně ovlivnit natolik, že na základě takto klamavé reklamy učiní hospodářské rozhodnutí. Jedná se o upřesnění jednoho ze základních znaků generální klauzule, a to způsobilosti přivodit újmu. Z hlediska trestného činu nekalé soutěže bude tato podmínka naplněna v podstatě vždy, když bude naplněn znak existence újmy či neoprávněné výhody.

### 4.2.2 Interpretační pravidlo

NOZ v ust. § 2977 odst. 2 stanovuje interpretační pravidlo, dle kterého se při posuzování klamavé reklamy přihlédne ke všem jejím výrazným znakům, zvláště pak k údajům, které NOZ demonstrativně uvádí - dostupnost zboží, cena apod.<sup>95</sup>

### 4.2.3 Společné pravidlo klamavé reklamy a klamavého označení zboží a služeb

Společné pravidlo těchto dvou skutkových podstat<sup>96</sup>, upravené v ust. § 2979 NOZ, stanovuje, že „klamavým údajem je i údaj sám o sobě správný, může-li uvést v omyl vzhledem k okolnostem a souvislostem, za nichž byl učiněn“.<sup>97</sup>

V souvislosti s klamavou reklamou se jedná o vzbuzení dojmu zvláště výhodné nabídky, nejčastěji v souvislosti s cenami. V souvislosti s klamavým označením zboží a služeb bývá v praxi často uváděna určitá vlastnost daného výrobku, která je

---

<sup>92</sup> Jednalo se o případ, kdy byla firma vyrábějící vaječné těstoviny ze sušených lacinějších vajec žalována firmou produkující také vaječné těstoviny, ale z čerstvých vajec, pro použití rozhlasové reklamy, v níž byl slovní slogan podbarven slepičím kdákáním, což vzbuzuje představu čerstvých vajec (kvalitnějších a dražších). Soud uznal, že sugestivním působením této reklamy může být spotřebitel klamán ohledně suroviny, z níž jsou těstoviny vyráběny. HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 44 – 45.

<sup>93</sup> Podle jednoho amerického rozhodnutí se jednalo o klamavou reklamu v případě, když gramofonová deska byla prodávána se současnou fotografií zpěváka, zatímco obsahovala jeho starší nahrávky. Tamtéž.

<sup>94</sup> Soutěžitel zde neuspěje ani s námitkou, že na obalu je uveden správný váhový údaj. Nepřímá informace prostorová tu totiž „přebíjí“ informaci slovní. Tamtéž.

<sup>95</sup> Viz § 2977 odst. 2 NOZ.

<sup>96</sup> Společné pravidlo pro tyto dvě skutkové podstaty je v našem právním řádu novinkou. Toto společné pravidlo však nepřináší žádnou praktickou změnu ohledně posuzování těchto skutkových podstat, pouze reflektuje již dříve zakotvená pravidla.

<sup>97</sup> Starší právní úprava namísto *údaje správného* používala termín *údaj pravdivý*.

vyzdvihována jako zvláštní, ačkoliv se jedná o běžnou vlastnost takového výrobku (např. když pekárna bude tvrdit, že její chléb je bez chemických barviv a konzervačních činidel - takový je každý chléb). Další běžnou praxí soutěžitelů je vyzdvihování zvláštních vlastností výrobků nebo poskytovaných služeb, které vyplývají z právních předpisů.<sup>98</sup>

V tomto společném ustanovení je dále stanoveno interpretační pravidlo pro posuzování klamavosti. Dle tohoto pravidla se přihlédne<sup>99</sup> rovněž k dodatkům, zejména k použití výrazů jako *druh, typ, způsob*. Pokud by taková doložka byla vhodně použita (např. stejně velikým písmem), nejednalo by se o klamavou reklamu či klamavé označení zboží a služeb.<sup>100</sup> Takové jednání by ale mohlo naplnit skutkovou podstatu parazitování na pověsti či samostatně generální klauzuli.

Podle tohoto interpretačního pravidla se přihlédne také k výpustkám, zkratkám a celkové vnější úpravě. V praxi to znamená, že reklamní nabídka musí upozorňovat i na okolnosti, které snižují úroveň nabízeného zboží či služeb, např. že hotel je blízko letiště či že cesta na pláž vede přes frekventovanou silnici. Klamavým však nebude slogan: „Získejte dvakrát více minut“, jestliže se týká jen určitého tarifu a navíc, když na plakátu je více informací a možnost aktivace více tarifů.<sup>101</sup>

### **4.3 Klamavá reklama ve skutkových podstatách dalších trestných činů**

Jednání dle zvláštní skutkové podstaty klamavé reklamy ve smyslu ust. § 2977 NOZ je v podstatě podvodným jednáním, kterým je uveden někdo v omyl. Okolnost, zda bude v omyl uveden spotřebitel či jiná osoba nebo zda bude škodný následek spočívat v majetkové či nemajetkové újmě, rozlišuje níže uvedené trestné činy.

#### **4.3.1 Trestný čin podvodu dle § 209 TZ**

*„(1) Kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli*

---

<sup>98</sup> ŠTEGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník: komentář*. 10. podst. rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, s. 140.

<sup>99</sup> NOZ oproti předchozí právní úpravě nestanovuje, že by takové reklamní sdělení mělo být automaticky klamavé, ale pouze „navádí“, že se při posouzení klamavosti k těmto dodatkům přihlédne.

<sup>100</sup> Je třeba upozornit, že zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ani takovéto doložky nepřipouští. MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 68.

<sup>101</sup> Rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 10 Ca 74/2005 ze dne 23. 2. 2006.

*nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“*

#### **a) Subjekt**

Pachatelem této skutkové podstaty může být kdokoliv. Na rozdíl od trestného činu nekalé soutěže se jej může dopustit fyzická i právnická osoba.

#### **b) Objekt**

Objektem je zde ochrana cizího majetku. Tento trestný čin chrání pouze majetkovou újmu – škodu. Pokud by takovým jednáním byla způsobena újma nemajetková, jednalo by se o trestný čin poškození cizích práv dle ust. § 181 TZ.

Trestný čin podvodu chrání majetek jakékoliv osoby. Poškozenou osobou tak může být jak soutěžitel, tak zákazník či kdokoliv jiný. Pokud by byl takovým jednáním poškozený spotřebitel, jednalo by se za splnění ostatních znaků o trestný čin poškození spotřebitele dle ust. § 253 TZ.

#### **c) Subjektivní stránka**

Shodně jako u trestného činu nekalé soutěže je i u tohoto trestného činu vyžadováno úmyslné zavinění.

#### **d) Objektivní stránka**

Objektivní stránka zde spočívá v tom, že pachatel někoho uvede v omyl, jeho omylu využije nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou.

Omyl se může týkat (stejně tak jako u klamavé reklamy) nejrůznějších skutečností. Uvedení v omyl ve smyslu této skutkové podstaty může, na rozdíl od klamavé reklamy, spočívat pouze v uvedení nepravdivých informací. Pro naplnění tohoto znaku se nevyžaduje nějaká zvláštní rafinovanost.<sup>102</sup>

Trestný čin podvodu je deliktem poruchovým a musí zde nastat následek v podobě *škody nikoliv nepatrné*, tj. škody dosahující částky nejméně 5.000 Kč.<sup>103</sup>

Podvodné jednání nemusí směřovat jenom vůči poškozenému, ale i vůči jiné osobě.<sup>104</sup> Tato skutková podstata by proto mohla být naplněna i tehdy, kdyby podvodné

---

<sup>102</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 1853.

<sup>103</sup> Srov. *škodu většího rozsahu*, kterou vyžaduje trestný čin nekalé soutěže.

jednání směřovalo vůči zákazníkům, ale poškozenými by byli především konkurenční soutěžitelé.

#### e) Souběh

Jednočinný souběh trestného činu nekalé soutěže s tímto trestným činem je možný<sup>105</sup> a zpravidla k němu bude při naplnění trestného činu dle ust. § 248 odst. 1 písm. a) TZ docházet. To ovšem neplatí obráceně.

Tohoto trestného činu by se mohl dopustit pachatel jednáním naplňujícím skutkovou podstatu klamavé reklamy ve smyslu ust. § 2977 NOZ, pokud by pro naplnění skutkové podstaty trestného činu nekalé soutěže scházel znak *způsobení značné škody*.

Trestný čin podvodu v sobě dále zahrnuje řadu jednání podle generální klauzule spočívající v uvádění klamavých údajů, např. různé klamavé reklamy jako jsou reklamy těžící z toho, že vyvolávají neodůvodněný strach (z inflace, z neexistující nemoci), skrytá reklama (pokud bude zákazník klamán tím, že bude přesvědčen, že se nejedná o reklamu, ale o nezávislý test) nebo i klamání v rámci vázaných nabídek (pokud soutěžitel zákazníkovi nedaruje zdarma, co deklaroval v reklamě) či nekalosoutěžní jednání spočívající v tzv. pyramidových hrách, lavinách apod.<sup>106</sup>

#### 4.3.2. Trestný čin poškození cizích práv dle § 181 TZ

*„(1) Kdo jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že*

*a) uvede někoho v omyl, nebo*

*b) využije něčího omylu,*

*bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti. “*

#### a) Subjekt

Tohoto trestného činu se může dopustit kdokoliv – avšak pouze fyzická osoba.

---

<sup>104</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 1852.

<sup>105</sup> Tamtéž, s. 2302.

<sup>106</sup> *U této formy pyramidových her je možno uvažovat o postihu pro spáchání trestného činu podvodu, pokud by za peníze, které účastníci investovali, nebylo nic poskytnuto, ač poskytnuto být mělo, nebo v případě, že by byli klamáni o podstatných skutečnostech.* MOLNAROVÁ, G. Postih modifikovaných pyramidových her. *Epravo* [online]. 4.7.2002 [cit. 2015-10-01]. Dostupný z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/postih-modifikovanych-pyramidovych-her-17693.html>.

## b) Objekt

Objektem je zde ochrana cizích práv v podobě imateriální újmy. Právě objekt odlišuje tento trestný čin od trestného činu podvodu dle ust. § 209 TZ.

## c) Subjektivní stránka

Stejně jako trestný čin podvodu je i tento trestný čin úmyslným jednáním.<sup>107</sup>

## d) Objektivní stránka

Objektivní stránka trestného činu poškození cizích práv spočívá v jednání, kdy pachatel někoho uvede v omyl nebo jeho omylu využije, a způsobí tak vážnou újmu na cizích právech.

Objektivní stránka této skutkové podstaty je formulována úžeji než skutková podstata podplácení dle ust. § 209 TZ, neboť nezahrnuje jednání spočívající v zamlčení podstatných skutečností. Nicméně vzhledem k tomu, že uvedení v omyl může být spácháno konáním, opomenutím i konkludentním jednáním, bude tento znak naplněn i zamlčením podstatných skutečností.<sup>108</sup>

Jedná se o delikt poruchový - vyžaduje se způsobení *vážné újmy*.

## e) Souběh

Jednočinný souběh trestného činu nekalé soutěže s tímto trestným činem je možný. Možný je i jednočinný souběh s trestným činem podvodu dle ust. § 209 TZ.

### 4.3.3. Trestný čin poškození spotřebitele dle § 253 TZ

*„Kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli nepatrnou tím, že poškozuje spotřebitele zejména tím, že je šidí na jakosti, množství nebo hmotnosti zboží, nebo kdo uvede ve větším rozsahu na trh výrobky, práce nebo služby a zatají přitom jejich podstatné vady, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“*

---

<sup>107</sup> Srov. LOJDA, J., Poškození cizích práv v judikatuře nejvyššího soudu. *Epravo* [online]. 30.7.2014 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/poskozeni-cizich-prav-v-judikature-nejvyssiho-soudu-94868.html>.

<sup>108</sup> NOVÁK, A. Trestný čin poškození cizích práv soudu. *Epravo* [online]. 5.12.2002 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/trestny-cin-poskozovani-cizich-prav-20192.html>.

#### **a) Subjekt**

Ani u této skutkové podstaty není specifikován pachatel, a může jím být kdokoliv, pokud je fyzickou osobou.

#### **b) Objekt**

Skutková podstata trestného činu poškození spotřebitele je zaměřena především na ochranu spotřebitelů proti nepoctivým obchodníkům. Nicméně v konečném důsledku chrání i poctivé podnikatele. Objektem tohoto trestného činu je „zájem na zajištění poctivosti podnikání v tržním hospodářství a ochrana majetku spotřebitele, a to včetně poctivosti reklamy“.<sup>109</sup>

#### **c) Subjektivní stránka**

Stejně jako předchozí trestné činy je i tento trestný čin naplněn pouze úmyslným jednáním.

#### **d) Objektivní stránka**

Dikce tohoto trestného činu obsahuje dvě samostatné skutkové podstaty, přičemž nekalosoutěžního jednání v podobě klamavé reklamy se mohou za jistých okolností dotýkat obě dvě.

Alinea první je zvláštním případem podvodu spočívající v jednání, jež poškozuje spotřebitele zejména tím, že jsou šizeni na jakosti, množství nebo hmotnosti zboží. Formy poškozování spotřebitele jsou uvedeny pouze demonstrativně, takže trestné je podle tohoto ustanovení poškození spotřebitele i jinými formami, např. zaúčtováním většího počtu časových jednotek, než za které byla služba provedena, účtováním neposkytnutých služeb<sup>110</sup> apod. K trestní odpovědnosti podle této skutkové podstaty je zapotřební způsobení *škody nikoli nepatrné*, tedy alespoň 5.000 Kč.<sup>111</sup> Dokazování

---

<sup>109</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2338.

<sup>110</sup> Viz tamtéž, s. 2339.

<sup>111</sup> „Při zjišťování výše prospěchu získaného prodejem vadných výrobků nelze vycházet pouze z celkové částky získané z jejich prodeje, ani případně z této částky snížené o věcnou (materiálovou) hodnotu těchto výrobků stanovenou znalcem. Od celkové částky získané prodejem vadných výrobků je nutno odečíst náklady, které pachatel vynaložil na opatření a prodej těchto výrobků. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 6 Tz 21/1998 ze dne 2. 4. 1998.

tohoto znaku bude v praxi u zboží či služeb nízké hodnoty velmi obtížné, ne-li nemožné. Navíc i ohledně naplnění tohoto znaku musí soudy prokazovat úmysl.<sup>112</sup>

Druhá alinea je zvláštní formou přípravy trestného činu poškození spotřebitele spočívající v tom, že pachatel ve větším rozsahu uvede na trh výrobky, práce nebo služby a zatají přitom jejich podstatné vady. Uváděním na trh se rozumí také inzerce a reklama, proto toto ustanovení chrání i poctivost reklamy.<sup>113</sup> „*Za naplnění skutkové podstaty trestného činu poškozování spotřebitele nemůže být považováno samotné zhotovení vadného díla, resp. výrobku, nýbrž to, že pachatel podstatnou vadu před spotřebitelem úmyslně zatají.*“<sup>114</sup> Použitím slova *uvede* znamená, že spotřebitel k naplnění této skutkové podstaty poškozen být ještě nemusí, tato alinea tedy znak škody neobsahuje.

#### e) Souběh

Vzhledem k tomu, že se jedná o zvláštní případy podvodného jednání spáchané vůči speciálnímu subjektu – spotřebiteli, je vyloučen jednočinný souběh s trestným činem podvodu dle ust. § 209 TZ a trestným činem poškození cizích práv dle ust. § 181 TZ. Jednočinný souběh tohoto trestného činu je však možný s trestným činem nekalé soutěže. V praxi se trestného činu dle první skutkové podstaty a zároveň klamavé reklamy dle ust. § 2977 NOZ (případně i trestného činu nekalé soutěže ve smyslu ust. § 248 odst. 1 písm. a) TZ) dopouštějí tzv. Šmejdi (dle stejnojmenného filmu), kteří spotřebitele klamou např. tím, že ve své kampani uvádějí, že speciální hrnce obsahují jakousi tajnou složku, přičemž ve skutečnou žádnou složku navíc oproti normálním a o desetitisíce levnějším hrncům neobsahují.

Jednání dle tohoto trestného činu může často naplňovat i skutkovou podstatu nekalé soutěže zvláštního označení zboží a služeb nebo jednání podřaditelné pouze pod generální klauzuli - typicky šizení spotřebitele na množství při stánkovém prodeji či prodej vadných výrobků.<sup>115</sup>

---

<sup>112</sup> CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné. Zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010, s. 174.

<sup>113</sup> JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou : zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o výkonu vazby, zákon o výkonu trestu odnětí svobody, advokátní tarif*. 2 aktualiz. vyd. Praha: Leges, 2011, s. 349.

<sup>114</sup> Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 87/2007 ze dne 14. 2. 2007.

<sup>115</sup> Srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 6 Tz 21/1998 ze dne 2. 4. 1998.

## 5. Klamavé označení zboží a služeb

*„Symboly a značky používané k označování zboží a služeb mohou klamat stejně snadno jako pomocí reklamních sloganů a jiných slovních vyjádření.“<sup>116</sup>*

### 5.1 Obecně o klamavém označení zboží a služeb

Rozdělení skutkové podstaty klamavé reklamy a klamavého označení zboží a služeb je poněkud neobvyklé jak z hlediska Pařížské unijní úmluvy, tak i z hlediska směrnice č. 2006/114/ES. Rozdíl mezi touto skutkovou podstatou a klamavou reklamou je v tom, že u klamavé reklamy jde především o propagaci zboží a služeb v médiích, kdežto tato skutková podstata se týká přímo označování zboží či služeb. Na rozdíl od klamavé reklamy se klamavé označení zboží a služeb nevztahuje na samo klamavé označení podnikatelského subjektu.

Účelem této skutkové podstaty je především ochrana odběratelů, zejména zákazníků, kteří si kupují zboží či služby, jež nemají jakost nebo vlastnosti, které si od nich kupující spoléhající na klamavé označení slibuje. Tato skutková podstata dále poskytuje nepřímo ochranu i jiným soutěžitelům prodávajících zboží nebo služby srovnatelného původu nebo kvality, avšak po právu označené, nebo soutěžitelům nabízejících originální zboží.<sup>117</sup> V prvním případě dochází k neoprávněnému zvýhodnění soutěžitele, který takto klamavé zboží nabízí ve srovnání se soutěžiteli stejné úrovně, čímž mu důvěřivý zákazník dá přednost před neznačkovým či správně označeným nekvalitním zbožím. Ve druhém případě jde o jakousi speciální parazitující formu nekalé soutěže se znaky podvodného jednání, které může druhého soutěžitele poškodit zejména tak, že zboží klamavě označené nebude zpravidla dosahovat takové kvality jako zboží originální.<sup>118</sup>

---

<sup>116</sup> VEČERKOVÁ, E., POKORNÁ, J., PEKÁREK M. *Obchodní korporace a nekalá soutěž*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 572.

<sup>117</sup> ŠTEGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník: komentář*. 10. podst. rozš. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, s. 142.

<sup>118</sup> HULVA, T. *Ochrana spotřebitele*. Praha: Aspi, 2005, s. 369.



## 5.2 Úprava klamavého označení zboží a služeb dle občanského zákoníku

Přijetím NOZ došlo ke zjednodušení definice této skutkové podstaty. Výraznější změnou je vypuštění odstavce o inzerci<sup>119</sup>, kde byla upravena regulace katalogových podvodů. V civilním právu nebude mít tato změna podstatné důsledky, neboť takové jednání bude nadále posuzováno podle generální klauzule, tak jak tomu bylo před rokem 2010. Z pohledu trestního práva však nebude možné takové jednání posuzovat jako trestný čin nekalé soutěže. Nicméně by takové jednání mohlo naplnit skutkové podstaty jiných trestných činů, např. trestného činu podvodu ve smyslu ust. § 209 TZ.

Úpravu klamavého označení zboží a služeb nalezneme v ust. § 2978 NOZ, kde se v odst. 1 uvádí: „(1) Klamavé označení zboží nebo služby je takové označení, které je způsobilé vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku, že jím označené zboží nebo služba pocházejí z určité oblasti či místa nebo od určitého výrobce, anebo že vykazují zvláštní charakteristický znak nebo zvláštní jakost. Nerozhodné je, zda označení bylo uvedeno bezprostředně na zboží, na obalu, obchodní písemnosti nebo jinde. Rovněž je nerozhodné, zda ke klamavému označení došlo přímo nebo nepřímo a jakým prostředkem se tak stalo.“

### 5.2.1 Pojmové znaky klamavého označení zboží a služeb

Z definice klamavého označení zboží a služeb vyplývá, že se skládá z následujících znaků:

1. Označení
2. Způsobilost vyvolat mylnou domněnku v hospodářském styku
3. Původ či vlastnosti zboží a služeb

#### 1. Označení

Označení může být uvedeno na různých technických nosičích, např. na obalu<sup>120</sup> nebo obchodní písemnosti aj., pomocí různých prostředků, jako je psané slovo (sýr vyráběný

---

<sup>119</sup> Srov. § 46 odst. 5 ObchZ.

<sup>120</sup> Klamavost neodstraní ani vysvětlující text na letáku nebo návodu uvnitř tohoto obalu.

na poděbradsku s názvem *Ještědský sýr* či opatření výrobku cizojazyčným textem<sup>121</sup>), vyobrazení (etiketa s vyobrazením vlajky či se smyšlenou medailí), fotografie, sluch apod.

Označení se dělí na přímé (holandské) a nepřímé (typický obrázek z Holandska nebo použití cizí řeči).

O klamavosti označení rozhodují jeho dominantní znaky. V praxi byl shledán případ klamavého označení zboží a služeb u výrobku mrazírenského průmyslu, na jehož obalu byla zobrazena hrstička třešňů a dále se tam nacházel text: „*knedlíky s třešňovou náplní*“. Knedlíky byly přitom plněny třešňovou zavařeninou. Za dominantní znak zde byl považován obrázek zobrazující hrstku třešňů. Pojem třešňová náplň je naopak dvojznačný a již proto by měl být vyložen v neprospěch toho, kdo jej použil.<sup>122</sup>

## 2. Způsobnost vyvolat mylnou domněnku v hospodářském styku

Civilní delikt klamavého označení zboží a služeb je shodně s generální klauzulí koncipován jako delikt ohrožovací, a proto pro jeho naplnění postačí pouhá způsobnost vyvolat klamavý dojem, na rozdíl od trestného činu nekalé soutěže.

V praxi se objevil případ klamavého označení zboží u digitálních fotografických aparátů, kde soutěžitel uváděl údaje o rozlišení v tzv. megapixlech. Odlišuje se totiž rozlišení skutečné a rozlišení softwarově upravené. Fotografický aparát s výkonem např. 2 megapixely byl vydáván za aparát s výkonem 3 megapixely, což je úroveň, které se dosáhne až po softwarové úpravě, avšak označení na obale budí u zákazníka dojem, že se jedná o faktický výkon bez softwarové úpravy.<sup>123</sup> Příkladem klamavého označení služeb, který se řešil v praxi, bylo označení autobusů slovy *ECONOMY MANAGER EXPRES* vzbuzující dojem, že jsou poskytovány nadstandardní služby, ačkoliv tomu tak v daném případě nebylo.<sup>124</sup>

Stejně jako u skutkové podstaty klamavé reklamy nebude způsobilé vyvolat mylnou domněnku klasické přehánění, např. že je něco z planety, z pólu atd. Klamavé

---

<sup>121</sup> Podle rozhodnutí soudu ze SRN si počínal nekalosoutěžně soutěžitel, který kuřata importovaná z tehdejšího Československa balil do obalů výlučně s německým textem a nijak nenaznačovala, odkud pochází. Viz HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 166.

<sup>122</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 56.

<sup>123</sup> HULVA, T. *Ochrana spotřebitele*. Praha: Aspi, a.s., 2005, s. 370–371.

<sup>124</sup> Rozhodnutí Krajského soudu v Brně sp. zn. 16 Cm 1051/93 ze dne 17. 10. 1994.

označení zboží a služeb také nedopadá na fantazijní označení, např. urania nebo nekonkrétní severozápad.<sup>125</sup>

### 3. Původ či vlastnosti zboží či služeb

Klamavé označení zboží a služeb se týká buď mylné informace, odkud zboží či služba pochází, nebo informace o vlastnostech, které zboží či služby ve skutečnosti nemají. Hranice mezi oběma uvedenými kategoriemi případů jsou mnohdy nezřetelné a mohou se v jednotlivých státech i lišit, např. český soud bude považovat označení *plzeňské* za označení původu, naopak v Německu již léta slova *Pilsner Bier* soudy chápou jako označení druhové, charakterizující každé kvalitnější vícestupňové světlé pivo odkudkoli.<sup>126</sup>

#### 3a) Původ zboží či služeb

Informace o původu zboží či služeb se týká okolnosti, zda zboží či služby pocházejí z určité oblasti, z určitého místa nebo od určitého výrobce.

Označení o zeměpisném původu může být klamavé, i když je uvedený údaj sám o sobě správný, pokud takové zboží či služby nebudou dosahovat kvality, se kterou je použité označení místa či oblasti spojeno (např. pokud *solingenská ocel* sice pochází ze Solingenu, ale je podřadné jakosti, nebo pokud je *švédský čaj* připravený z bylinek pěstovaných ve Švédsku, jestliže svým složením neodpovídá té správné receptuře).<sup>127</sup> Apelační soud v Bruselu například rozhodl, že slovem *Havana* lze označovat doutníky pouze tehdy, když byly vyrobeny na Kubě nebo obsahují-li kubánský tabák. Jde totiž o přírodní produkt a jeho charakteristické vlastnosti závisejí mimo jiné na přírodních podmínkách.<sup>128</sup>

Označení původu výrobku není totožné s označením „*Made in ...*“, které je užíváno jako označení státu, v němž zboží bylo vyrobeno, bez ohledu na vztah

---

<sup>125</sup> Vážný č. 16 858 in HAJN, P. Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 163.

<sup>126</sup> „Označení, které je způsobilé vyvolat klamnou představu o tom, že výrobky, služby či výkony mají zvláštní charakteristické znaky nebo jakost, se může zpětně stát i označením klamavého sídla nebo místa podniku (označení *pardubický perník*).“ MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 67.

<sup>127</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 56.

<sup>128</sup> Tamtéž, s. 53.

k určitým vlastnostem daným určitým zeměpisným prostředím.<sup>129</sup> Vzhledem k tomu, že značná část světových producentů přesunuli výrobu některých dílů, někdy i celých výrobků, ze své země do zemí třetího světa, není z hlediska nekalé soutěže závadné označení „*Made in...*“, když v tomto státě bude vyrobena alespoň podstatná část výrobků.

### **3b) Vlastnost zboží či služeb**

Druhý způsob, jak lze naplnit tuto skutkovou podstatu nekalé soutěže, je uvedení klamavé informace, že zboží či služby vykazují zvláštní charakteristický znak nebo zvláštní jakost. Jedná se o případy spočívající v popsání určitých vlastností výrobku, které výrobek nemá, nebo zamlčení určitých údajů, které jsou nepostradatelné pro bližší charakteristiku výrobku či služby. Spadají sem i označení výrobku či služby týkající se nepravdivé exkluzivity, jako jediný autorizovaný zástupce, dále nepravdivé uvádění diplomů a medailí.<sup>130</sup>

### **5.2.2 Interpretační pravidlo**

Interpretační pravidlo pro posuzování naplnění této skutkové podstaty v ust. § 2978 odst. 2 NOZ stanovuje, že „*klamavost působí i údaj všeobecně vžitý v hospodářském styku k označení druhu nebo jakosti, je-li k němu připojen dodatek způsobilý klamat, zejména s použitím výrazu "pravý", "skutečný" nebo "původní"*. Dle tohoto pravidla není nekalou soutěží nesprávné označení původu či kvality zboží nebo služeb, které postupem času zobecnělo či zdruhovělo, např. název *balkánský sýr* se již vžil pro označení určitého typu sýru, aniž by musel být vyráběn na Balkáně, či *Karlovarský suchar* nebo *LUX*.<sup>131</sup> Naproti tomu název *finská vodka* se vžil pro označení vodky skutečně vyráběné ve Finsku a označení českého nápoje tímto názvem by jistě vyvolalo mylnou domněnku.<sup>132</sup> Kombinace takto zdruhovělého označení se slovem originální<sup>133</sup>,

---

<sup>129</sup> MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 67.

<sup>130</sup> V jednom případě bylo shledáno značení *medicinální drogerie* za klamavé, nezahrnuje-li podnikatelské oprávnění podniku i oprávnění prodávat léky. Viz Vážný č. 15 369 in HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 169.

<sup>131</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 309.

<sup>132</sup> WINTER, F. *Reklama a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2001, s. 49.

pravý apod., by však již mohla naplňovat tuto skutkovou podstatu. Takové přídavky mohou působit klamavě jednak tak, že označovaný výrobek není originální nebo pravý, ale i tím způsobem, že vyvolají dojem, že ostatní výrobky originální či pravé složení nemají.<sup>134</sup>

Otázka, zda jde o označení původu či druhu, je otázkou skutkovou, a je proto třeba zkoumat, zda zúčastněné kruhy přestaly všeobecně v označení spatřovat informaci o původu, přičemž rozhodují především obchodní zvyklosti.

### **5.3 Klamavé označení zboží a služeb ve skutkových podstatách dalších trestných činů**

Vzhledem k tomu, že je skutková podstata klamavého označení zboží a služeb velice blízko skutkové podstatě klamavé reklamy, bude za určitých okolností jednání naplňující znaky skutkové podstaty klamavého označení zboží a služeb naplňovat i skutkové podstaty trestných činů uvedených v kapitole o klamavé reklamě, zejména trestný čin poškození spotřebitele dle ust. § 253 TZ (např. v případě nesprávně označené hmotnosti na pracím prášku či označení kožené bundy na bundě koženkové apod.).

Jednání naplňující zvláštní skutkovou podstatu klamavého označení zboží a služeb (ať již jako civilní delikt nebo trestný čin) se bude v praxi dále často dostávat do souběhu s trestnými činy, které taktéž spočívají v klamavém označení výrobků, resp. zboží, a služeb<sup>135</sup>. Tyto trestné činy mohou být v souběhu s nekalou soutěží až od okamžiku, kdy budou nesprávně označené chráněné statky uvedeny do oběhu nebo užity. Do té doby by totiž takové jednání nebylo způsobitelné zákazníkům ani jiným soutěžitelům přivodit újmu ani vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku.

---

<sup>133</sup> Používání slovního spojení *original product altered* pouze při prezentaci výrobků, aniž by tak soutěžitel činil přímo v souvislosti s názvem svého výrobku, nebylo shledáno jako nekalosoutěžní. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 2032/2008 ze dne 24. 2. 2009.

<sup>134</sup> Srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 Cmo 315/2003 ze dne 15. 3. 2004.

<sup>135</sup> Dle ust. § 2978 odst. 3 NOZ nejsou ustanoveními předchozích odstavců dotčeny jiné právní předpisy o ochraně průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví. Jinými právními předpisy se myslí zejména zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení, zákon č. 441/2003 Sb., ochranných známkách, zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám, zákon č. 78/1992 Sb., o užitných vzorech, zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon. ŠÁMAL L, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2278.

### **5.3.1 Padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti dle § 245 TZ**

*„Kdo padělá nebo pozmění nálepky, kontrolní pásky nebo jiné předměty k označení zboží pro daňové účely anebo předměty vydávané orgánem veřejné moci nebo jím zmocněnou právnickou osobou jako doklad o splnění poplatkové povinnosti v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo kdo takové nálepky, pásky nebo předměty uvádí do oběhu nebo jich užije jako pravých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“*

#### **a) Subjekt**

Subjekt je v této skutkové podstatě obecný. Pachatelem může být fyzická i právnická osoba.

#### **b) Objekt**

Trestný čin dle této skutkové podstaty je odrazem zájmu státu na kontrole pohybu označovaného zboží pro daňové účely a výběr daní u vybraných výrobců.<sup>136</sup>

#### **c) Subjektivní stránka**

Jedná se o úmyslný trestný čin.

#### **d) Objektivní stránka**

Nekalosoutěžního jednání se může dotýkat pouze alinea druhá tohoto trestného činu, ve které objektivní stránka spočívá v jednání, kdy pachatel padělané a pozměněné nálepky, kontrolní pásky a další předměty uvede do oběhu nebo je užije jako pravých.<sup>137</sup> Příkladem tohoto trestného činu je např. uvedení nelegálního zboží do oběhu - nabídka a prodej takového zboží na tržnicích či v kamenných obchodech.

Ve vztahu k nekalosoutěžnímu jednání spočívající v klamavém označení zboží a služeb budou relevantní pouze nálepky a kontrolní pásky – ostatními předměty totiž

---

<sup>136</sup> CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné. Zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010, s. 160.

<sup>137</sup> „Uvádění do oběhu je jakékoli rozšiřování padělaných nebo pozměněných nálepek, pásek nebo předmětů na trhu. Užití takových padělaných nebo pozměněných nálepek, pásek nebo předmětů jako pravých je jejich použití v souladu s jejich určením – umístění nálepek na jednotlivé balení, nalepení přes uzávěr hrdla spotřebitelského balení lihu.“ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2255–2256.

nebudou zboží či služby označovány. Nálepkami se rozumí jakékoliv nálepky, které mají být použity pro daňové účely, nejčastěji se jedná o tabákové nálepky. Kontrolními páskami se míní především kontrolní pásky určené k značení lihu, ale opět se může jednat i o jakékoliv jiné nálepky.<sup>138</sup>

#### e) Souběh

Vzhledem k odlišnému objektu bude možný jednočinný souběh tohoto trestného činu s trestným činem nekalé soutěže. Vyloučen není ani souběh tohoto trestného činu s trestným činem podvodu dle ust. § 209 TZ.<sup>139</sup>

Souběh tohoto trestného činu se skutkovou podstatou klamavého označení zboží a služeb přichází v úvahu pouze u jeho druhé dílčí skutkové podstaty (k tomu viz výše). Jednání naplňující první dílčí skutkovou podstatu trestného činu dle ust. § 245 TZ by mohlo naplňovat jednání podle generální klauzule, pokud by takovým jednáním vznikla škoda státu vybráním nižších či žádných daní.

### 5.3.2 Porušení práv k ochranné známce a jiným označením dle § 268 TZ

*„(1) Kdo uvede do oběhu výrobky nebo poskytuje služby neoprávněně označené ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému, nebo známkou s ní zaměnitelnou nebo pro tento účel sobě nebo jinému takové výrobky nabízí, zprostředkuje, vyrobí, doveze, vyveze nebo jinak opatří nebo přechovává, anebo takovou službu nabídne nebo zprostředkuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.*

*(2) Stejně bude potrestán, kdo pro dosažení hospodářského prospěchu neoprávněně užívá obchodní firmu nebo jakékoliv označení s ní zaměnitelné nebo uvede do oběhu výrobky nebo služby neoprávněně opatřené označením původu nebo zeměpisným označením anebo takovým označením s ním zaměnitelným nebo pro tento účel sobě nebo jinému takové výrobky nebo služby nabídne, zprostředkuje, vyrobí, doveze, vyveze nebo jinak opatří nebo přechovává.“*

#### a) Subjekt

Subjektem tohoto trestného činu může být kdokoliv, je-li fyzickou osobou.

---

<sup>138</sup> Tamtéž, s. 2243–5.

<sup>139</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2257.

## b) Objekt

Tento trestný čin primárně chrání obchodní firmu, práva náležející k ochranné známce a k označení původu a zeměpisného označení. Sekundárně je zaměřený i na ochranu řádného průběhu hospodářské soutěže a ochranu subjektů vstupujících na trh.<sup>140</sup>

Označení subjektů nezapisovaných do obchodního rejstříku, zejména jméno a příjmení, včetně případného dodatku fyzických osob, které jsou podnikateli, nebo název jiných právnických osob nebude chráněno tímto ustanovením, ale pouze předpisy o nekalé soutěži.<sup>141</sup>

Neoprávněnost označení výrobku či služby ochrannou známkou lze dovést pouze na základě zákona o ochranných známkách.<sup>142</sup>

Označení původu a zeměpisných označení je chráněno zákonem o ochraně označení původu a zeměpisných označení.<sup>143</sup> Podmínkou ochrany označení původu zboží je, že se musí takové označení nejprve na veřejnosti vžít ve spojení s určitým výrobkem a jeho vlastnostmi. Následně musí být zapsáno do rejstříku označení původu výrobků. Připomeňme, že od označení původu je třeba odlišit pouhý údaj o místě výroby, který nepoživá žádné ochrany a jehož používání může být chráněno pouze předpisy vztahujícími se k nekalé soutěži (např. „*Made in...*“).

## c) Subjektivní stránka

Subjektivní stránka zde bude naplněna pouze úmyslným jednáním. Vyžaduje se tzv. speciální úmysl spočívající v tom, že pachatel ví, že jde o neoprávněné označení výrobků a služeb ochrannou známkou (nebo s ní zaměnitelnou) či jiné neoprávněné označení. Jednání dle odst. 2 vyžaduje navíc ještě motivaci pachatele spočívající v dosažení hospodářského prospěchu. Prospěch může mít jakoukoliv podobu, např. vyšší zisk, odlákání konkurentových zákazníků aj.<sup>144</sup>

---

<sup>140</sup> ŠÁMAL, P., PÚRY, F., RIZMAN, S. *Trestní zákon: komentář. Díl II, (§ 91 až § 301)*. 6. vyd.. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 954.

<sup>141</sup> Viz FENYK, J., HÁJEK, R., STRÍŽ, I. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád, průvodce trestněprávními předpisy a judikaturou, I. díl - Trestní zákoník*. 1 vyd. Praha: Linde, 2010, s. 998.

<sup>142</sup> Srov. § 1 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách).

<sup>143</sup> Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>144</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2476.



#### d) Objektivní stránka

Trestný čin porušení práv k ochranné známce a jiných označení dle ust. § 268 TZ se skládá ze dvou samostatných trestných činů (odst. 1 a odst. 2).

První odstavec tohoto ustanovení spočívá v jednání, kdy pachatel uvede do oběhu<sup>145</sup>, nabízí, zprostředkuje apod. výrobky nebo služby neoprávněně označené ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému, nebo známkou s ní zaměnitelnou<sup>146</sup>. Zásah do práva k ochranné známce v prvním případě nastává bez jakékoli úpravy originální ochranné známky, která je neoprávněně použita ve své původní podobě.<sup>147</sup> V druhém případě pachatel zneužívá základní podoby originální ochranné známky, kterou upravuje a pak používá označení, jež je svým tvarem, vyobrazením nebo dalšími charakteristikami natolik podobné ochranné známce zapsané do rejstříku ochranných známek, že lze takové označení zaměnit se skutečnou ochrannou známkou.<sup>148</sup> Nekalé soutěže se může dotýkat pouze uvádění zboží a služeb neoprávněně označených do oběhu, jejich užití a nabízení, nikoliv i jednání, která těmto činnostem předchází (to samé platí i pro ostatní skutkové podstaty tohoto ustanovení).

Jednání dle ust. § 268 odst. 2 TZ, první alinea, se dopustí ten, kdo „*pro dosažení hospodářského prospěchu neoprávněně užívá obchodní firmu<sup>149</sup> nebo jakékoli označení s ní zaměnitelné*“. V této dílčí skutkové podstatě je jako označení podnikatele chráněna pouze obchodní firma.<sup>150</sup> O zaměnitelné označení u obchodní firmy by se jednalo nejen v případě jen zcela nepatrné změny obchodní firmy po např. vypuštění písmene, ale i v jiných případech. Zaměnitelné bude i totožné označení jména podnikatele s odlišným dodatkem.

Druhá alinea § 268 odst. 2 TZ postihuje jednání spočívající v uvedení „*do oběhu výrobky nebo služby neoprávněně opatřené označením původu nebo zeměpisným označením anebo takovým označením zaměnitelným nebo takové výrobky*

---

<sup>145</sup> Uváděním do oběhu je zejména prodej výrobků nebo poskytování služeb konečnému spotřebiteli, jakož i jinému obchodníkovi (velkoobchod). ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2474.

<sup>146</sup> TZ vyžaduje obecný prvek zaměnitelnosti založený na posouzení rozlišovací způsobilosti zapsané ochranné známky od ochranné známky původní pomocí jejích tzv. silných prvků, jimiž se rozumějí takové prvky, které jsou podstatné z hlediska rozlišovací způsobilosti. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2474.

<sup>147</sup> Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 846/2003 ze dne 30. 3. 2006.

<sup>148</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 3 Tz 221/2000 ze dne 19.10.2000.

<sup>149</sup> „*Obchodní firma může být současně i ochrannou známkou nebo se i krýt s označením původu, což posiluje její ochranu.*“ Tamtéž, s. 2477.

<sup>150</sup> TZ zúžil oproti předchozí právní úpravě trestněprávní ochranu pouze na obchodní firmu.

*nebo služby nabídne, zprostředkuje, vyrobí, doveze, vyveze nebo jinak opatří nebo přechovává“.* Zaměnitelnost ve smyslu této dílčí skutkové podstaty je třeba chápat ve vztahu k pravé ochranné známce o označení původu či zeměpisnému označení, nikoliv k ochranné známce jiného soutěžitele. Tento trestný čin postihuje i jednání, kdy je označen pravý původ výrobku nebo kdy je označení užito např. v odlišné formě či s užitím výrazů *druh, typ* apod., pokud je způsobilé oklamat zákazníka.<sup>151</sup>

Skutková podstata tohoto trestného činu je koncipována jako delikt ohrožovací a na rozdíl od trestného činu nekalé soutěže zde zákonodárce nevyžaduje způsobilost vzniku újmy.

#### **a) Souběh**

Platí, že jednočinný souběh trestného činu nekalé soutěže a tohoto trestného činu je vyloučen, neboť tento trestný čin je speciální k trestnímu činu nekalé soutěže.<sup>152</sup> Naopak s trestným činem podvodu dle ust. § 209 TZ v jednočinném souběhu být mohou.<sup>153</sup>

Jednání dle skutkové podstaty klamavého označení zboží a služeb bude často porušovat zákon o ochranných známkách, jakož i zákon o ochraně označení původu a zeměpisných označení. V takovém případě bude vždy na místě posuzovat, zda nebyly naplněny znaky tohoto trestného činu. Skutková podstata tohoto trestného činu bude dále často naplněna nekalosoutěžním jednáním ve smyslu skutkové podstaty vyvolání nebezpečí záměny.

---

<sup>151</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2480.

<sup>152</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Velké komentáře. Trestní zákoník II, § 140 – 421. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2482.

<sup>153</sup> „Jestliže pachatel neoprávněně nakládá s autorským dílem takovým způsobem, který přísluší jen autorovi a porušuje tím jeho autorské právo a zároveň jedná podvodným způsobem vůči uživateli díla a to tak, že se vydává za autora díla a uvede tím uživatele díla v omyl, v důsledku kterého mu uživatel díla vyplatí autorskou odměnu, která mu nenáleží, dopouští se tohoto trestného činu v jednočinném souběhu s trestním činem podvodu.“ R 38/1982 in ŠALOMOUN, M. *Ochrana názvů, postav a příběhů uměleckých děl*. 2 vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 51.

## 6. Srovnávací reklama

*„Srovnávání určitých výkonů i výsledků lidské činnosti patří k samé podstatě jakéhokoliv soutěžení. Pokud takové srovnání má být nástrojem výkonové soutěže, musí operovat s co nejobektivnějšími údaji o již dosažených výsledcích.“<sup>154</sup>*

### 6.1. Obecně o srovnávací reklamě

Srovnávací reklama se od ostatních skutkových podstat liší v tom, že sama o sobě nemusí být v hospodářském styku vůbec škodlivá. Jedná se o zdroj informací o nabízeném zboží či službách, což může sloužit jak zákazníkům, tak ostatním soutěžitelům. Obecný zákaz srovnávací reklamy proto nepřichází v úvahu.<sup>155</sup>

Základním pravidlem při posuzování podmínek jednotlivých zvláštních skutkových podstat je, že při jejich naplnění jde o nekalé soutěžní jednání, které je zakázané. Výjimku z tohoto pravidla tvoří právě srovnávací reklama, která je v našem právním řádu v zásadě povolena. Musí ale splňovat řadu náročných, kumulativně stanovených podmínek. *„K paradoxům této úpravy patří, že takové „povolení“ příliš nepodpořilo rozvoj srovnávací reklamy a spíše nabízí příklad málo účinné deregulace, pokud je uskutečňována cestou přepjaté regulace.“<sup>156</sup>* Soudní dvůr EU proto stanovil pravidlo, že podmínky kladené na srovnávací reklamu je třeba vykládat nejpříznivějším způsobem pro tuto reklamu.<sup>157</sup>

Srovnávací reklamu je dle účelu směrnice č. 2006/114/ES a s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora EU nutné považovat za speciální skutkovou podstatu ve vztahu k ostatním skutkovým podstatám nekalé soutěže.<sup>158</sup>

---

<sup>154</sup> DĚDIČ, J., ČECH, P. *Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo?* 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005, s. 255.

<sup>155</sup> Protiargumentem povolení srovnávací reklamy je, že i pravdivé srovnávání může podávat zavádějící a jednostranné informace. Zastánci zákazu srovnávací reklamy se opírají o myšlenku, že nikdo nemůže být soudem ve vlastní věci. Srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 516/1995 in MACEK, J. *Rozhodnutí ve věcech nekalé soutěže a obchodní firmy (2000-2010)*. 2. díl. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 89-93.

<sup>156</sup> Viz SHERER, I. Partielle Verschlechterung der Verbrauchersituation durch die Rechtsvereinheitlichung bei Vergleichender Werbung, WRP, 2001, č. 2, s. 95 a násl. In HAJN P. *Komunitární a české právo proti nekalé soutěži*. Brno: Masarykova univerzita, 2010, s. 28.

<sup>157</sup> Viz rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C-159/09 ze dne 18.11.2010 ve věci Lidl SNC vs. Vierzon Distribution SA.

<sup>158</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 131.

## 6.2. Úprava srovnávací reklamy dle občanského zákoníku

Přijetím NOZ byla tato skutková podstata modifikována a zjednodušena.<sup>159</sup> Za podstatnou změnu lze považovat vypuštění § 50a odst. 3 ObchZ. Tento odstavec se týkal především výprodejů či nabídek typů „do vyčerpání zásob“, pokud zásoby byly tak malé, že taková nabídka byla spíše formalitou, která sloužila k přilákání zákazníků do nákupního místa.<sup>160</sup> Takové jednání nebude nadále posuzováno jako zakázaná srovnávací reklama, nicméně jej bude nadále možné posuzovat podle klamavé reklamy.

Definice srovnávací reklamy je upravena v ust. § 2980 odst. 1 NOZ následovně:  
*„(1) Srovnávací reklamou je reklama, která přímo nebo nepřímo označuje jiného soutěžitele nebo jeho zboží či službu.“*

### 6.2.1 Pojmové znaky srovnávací reklamy

Z definice srovnávací reklamy vyplývá, že se skládá z následujících znaků:

1. Reklama
2. Přímé nebo nepřímé označení
3. Jiný soutěžitel nebo jeho zboží či služba

#### 1. Reklama

Co si lze představit pod pojmem reklama, je uvedeno v kapitole o klamavé reklamě.

#### 2. Přímé nebo nepřímé označení

Z dikce srovnávací reklamy vyplývá, že srovnávací reklama nemusí nikoho a nic srovnávat.<sup>161</sup> Rozhodujícím kritériem je označení jiného soutěžitele, jeho zboží či služeb. Pokud dojde k takovému přímému nebo nepřímému označení, bude třeba takovou reklamu vždy posuzovat podle kritérií pro srovnávací reklamu, i když v ní nebylo srovnáváno a někdy pak právě proto, že v ní chybí korektní srovnávání.<sup>162</sup> Srovnávací reklamou bude i reklama s hodnotící výzvou zákazníkům, pokud zmiňuje

---

<sup>159</sup> Např. při taxativním výčtu přípustnosti srovnávací reklamy upravuje méně podmínek, kdy je srovnávací reklama přípustná, a dále vypouští odkaz na směrnici o nekalých obchodních praktikách.

<sup>160</sup> Srov. § 50a odst. 3 ObchZ.

<sup>161</sup> Srov. rozhodnutí Soudního dvora EU sp.zn. C-59/05 ze dne 23.2.2006 ve věci Siemens AG vs. VIPA Gesellschaft für Visualisierung und Prozeßautomatisierung.

<sup>162</sup> Srov. HAJN, P. Ochrana spotřebitele proti klamavé reklamě. K rozhodovací praxi Evropského soudního dvora. *Právní fórum*. 2004, č. 2, s. 72-76..

jiného soutěžitele („srovnejte náš ceník s ceníkem soutěžitele AB“), reklama s neutrálním konstatováním nebo pouhou zmínkou o jiném soutěžiteli či jeho výrobku nebo službě.<sup>163</sup> Srovnávací reklamou však nebude reklama se sloganem: „Srovnávejte...srovnávejte... a pak přece jen kupujte v obchodním centru Divi“, právě proto, že žádného konkrétního konkurenta nezmiňuje.<sup>164</sup>

Posouzení závadnosti či nezávadnosti určitého tvrzení závisí na konkrétních okolnostech jeho použití. Bude záležet zejména na tom, zda je okruh subjektů, nabízejících shodný druh zboží či služeb, tak malý, že i průměrný zákazník sezná, s kým se soutěžitel ve svém sloganu srovnává<sup>165</sup> (např. i obecný odkaz na druh piva může být dostatečně určitý<sup>166</sup>). Nevyžaduje se, že by se soutěžitel musel negativně či pozitivně vůči konkurenci vymezovat.

Srovnávací reklamou ve smyslu této skutkové podstaty nebude obecné srovnávání předností výrobků či služeb (např. vyzdvižení přednosti kávy bez kofeinu oproti kávě s kofeinem sloganem „Šetři srdce“ nebo slogan „Není ryba jako filé, maso pěkné, chutné, bílé.“<sup>167</sup>), ani srovnání odlišných technologií (např. při odstraňování mastnoty nádobí).<sup>168</sup>

Označení se dělí na přímé a nepřímé. Přímým označení je např. uvedení názvu jiného soutěžitele nebo značky jeho výrobků. Jako nepřímé označení se v praxi objevil případ reklamního spotu nového poskytovatele Internetu. Tento zveřejnil reklamu, ve které se informačním potrubím táhli dva upocenění šneci přenášející informace, kolem nichž rychlostí blesku proletěl modrý superman s názvem nového, třetího připojovatele.

---

<sup>163</sup> Neobstojí proto srovnávací metoda pomocí tabulky některých produktů, při které soutěžitel zboží či služby vůbec nehodnotí, pokud tabulka zanechává dojem, že vedle sebe postavené výrobky jsou souměřitelné ve všech parametrech s výjimkou ceny, která je příznivější pro zadavatele reklamy. DĚDIČ, J., ČECH, P. *Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo?* 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005, s. 286–290.

<sup>164</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 213.

<sup>165</sup> Srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 163/2003 ze dne 5.4.2004.

<sup>166</sup> Srov. rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C-381/05 ze dne 19.4.2007 ve věci De Landtsheer Emmanuel SA vs. Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne a Veuve Clicquot Ponsardin SA..

<sup>167</sup> Rozsudek Spolkového soudního dvora SRN sp. zn. I ZR 279/99 in HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 98-99.

<sup>168</sup> „Soutěžitel tu ale musí srovnávat právě jen určité způsoby dosahování žádoucích účinků a ne poukazovat na konkrétního soutěžitele.“ HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 98–99.

Vzhledem k tomu, že do té doby byli na trhu pouze dva připojovatelé k internetu, nebylo pochyb, s kým se soutěžitel v reklamě srovnává.<sup>169</sup>

### 3. Jiný soutěžitel nebo jeho zboží či služba

Dle definice srovnávací reklamy se srovnání může týkat jiného soutěžitele, jeho zboží nebo služby. Výčet je taxativní. Srovnávací reklamou je i odkaz na druh výrobku, pokud umožňuje poznat, že se uvedené sdělení vztahuje konkrétně na určitý závod, zboží či službu, které nabízí. Bez významu na posouzení, zda má reklama srovnávací charakter, je skutečnost, zda reklama označuje jednoho či několik soutěžitelů.<sup>170</sup>

Dle tohoto znaku je vyloučeno, aby srovnávací reklamou ve smyslu této skutkové podstaty bylo i tzv. vnitřní srovnávání.

#### 6.2.2 Podmínky přípustnosti srovnávací reklamy

Ustanovení § 2980 odst. 2 NOZ taxativně vyjmenovává podmínky, za kterých nebude srovnávací reklama nekalou soutěží:<sup>171</sup>

1. Není-li klamavá
2. Srovnává-li jen zboží a službu uspokojující stejnou potřebu nebo určené ke stejnému účelu
3. Srovnává-li objektivně jednu nebo více podstatných, důležitých, ověřitelných a příznačných vlastností zboží nebo služeb včetně ceny
4. Srovnává-li zboží s označením původu pouze se zbožím stejného označení
5. Nezlehčuje-li soutěžitele, jeho postavení, jeho činnost nebo její výsledky nebo jejich označení ani z nich nekalým způsobem netěží
6. Nenabízí-li zboží nebo službu jako napodobení či reprodukci zboží nebo služby označovaných ochrannou známkou soutěžitele nebo jeho názvem

---

<sup>169</sup> HULVA, T. *Ochrana spotřebitele*. Praha: Aspi, 2005, s. 386.

<sup>170</sup> Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci C-381/05 ze dne 19.4.2007.

<sup>171</sup> „Tyto podmínky rozhodují o tom, zda je přípustný určitý způsob reklamního srovnávání, nikoliv ještě o tom, zda je přípustná konkrétní srovnávací reklama. Ta musí být posuzována podle širšího souboru podmínek.“ VEČERKOVÁ, E. Česká právní úprava nekalé soutěže v evropském kontextu. *Časopis pro právní vědu a praxi*. 2008, č. 4., s. 324 – 332.

### **1. Není-li klamavá**

K interpretaci této podmínky můžeme plně použít výklad skutkové podstaty klamavé reklamy. Klamavé srovnávací reklamy se v praxi dopustil např. výrobce pneumatik, který zveřejnil srovnávací tabulku s konkrétními technickými parametry a v rámci tohoto srovnání vyšel nejlépe. Záměrně totiž neuvedl svoje největší konkurenty, u kterých parametry vycházely příznivěji.<sup>172</sup>

### **2. Srovnává-li jen zboží a službu uspokojující stejnou potřebu nebo určené ke stejnému účelu**

Pojmy *stejná potřeba* a *stejný účel* se dají vykládat různě široce a ne vždy bude posouzení této podmínky jednoznačné. Lze vést spor o to, zda bulvární a seriózní noviny uspokojují stejnou či různou potřebu, či zda jednotlivé druhy značkových lihovin slouží účelu stejnému či různému (např. pro konzumaci jako aperitiv, dárkové).

Patří sem jak zboží či služby stejného druhu (kniha s knihou), tak i zboží či služby různého druhu (chleba s dortem, časopis s knihou), budou-li uspokojovat stejné potřeby (potřeba jíst, odpočívat, potřeba získat vědomosti) či sloužit ke stejnému účelu (doprava). Soudní dvůr EU v jednom přílnavém rozhodnutí uvedl: „...závěr, že za srovnatelné ve smyslu čl. 3a odst. 1 písm. b) směrnice 84/450/EHS lze považovat pouze dva totožné potravinářské výrobky, by vedl k vyloučení jakékoli skutečné možnosti srovnávací reklamy, pokud jde o obzvláště důležitou kategorii spotřebního zboží, a to bez ohledu na zvolené srovnávací hledisko“.<sup>173</sup>

### **3. Srovnává-li objektivně jednu nebo více podstatných, důležitých, ověřitelných a příznačných vlastností zboží nebo služeb včetně ceny**

Pro splnění této podmínky je zapotřebí, aby byly splněny všechny taxativně uvedené vlastnosti zároveň, a navíc takové srovnání musí být objektivní. Častým příkladem nesplnění této podmínky srovnávací reklamy je srovnání s konkurentovým produktem sice v podstatných znacích, nicméně bez uvedení dalších podmínek s tím souvisejících (např. nejsou vzaty v úvahu závazky, jež na sebe zákazníci soutěžitele musí vzít nebo

---

<sup>172</sup> KÚTA, P. Srovnávací reklama v praxi. *eLAW* [online]. 3.6.2011 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.elaw.cz/clanek/srovnavaci-reklama-v-praxi>.

<sup>173</sup> Rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C-159/09 ze dne 18.11.2010 ve věci Lidl SNC vs. Vierzon Distribution SA..

není uveden objem či specifikace daných produktů). V praxi byl z tohoto důvodu shledán nekalosoutěžním jednáním slogan: „U vodafonu jsem zaplatila o 22% méně než u předchozího operátora, a navíc jsem poslala více SMS. Jde to i jinak.“<sup>174</sup>

#### **4. Srovnává-li zboží s označením původu pouze se zbožím stejného označení**

Tato podmínka<sup>175</sup> chrání výrobky oprávněné užívat chráněné označení původu a zakazuje, aby se takto chráněné výrobky vyskytovaly v reklamě s jinými výrobky. Soutěžitel, který by chtěl porovnávat výrobky s označením původu, musí sám disponovat s výrobky chráněného původu (např. znojemské okurky jen s jinými znojemskými okurkami).

#### **5. Nezlehčuje-li soutěžitele, jeho postavení, jeho činnost nebo jeho výsledky nebo jejich označení ani z nich nekalým způsobem netěží**

Tato podmínka reflektuje jednání naplňující skutkovou podstatu zlehčování dle ust. § 2984 NOZ a parazitování na pověsti dle ust. § 2982 NOZ. Zákonodárce tyto dvě dříve samostatné podmínky spojil v NOZ v jednu.

Za zlehčování srovnávací reklamou se považuje i uvedení pravdivých údajů, což plně koresponduje se skutkovou podstatou zlehčování dle ust. § 2984 NOZ.<sup>176</sup> Příkladem srovnávací reklamy, která zlehčovala jiného soutěžitele, aniž by uváděla jakékoliv nepravdivé údaje, byl případ společnosti Pepsi v následující reklamě: „V reklamě společnosti Pepsi píše dívka dopis a táže se, proč se Coke rozhodla pro novou recepturu – pak se napije Pepsi a do kamery sdělí: „Ted' už víme proč.“ Druhý šot Pepsi ukazoval tři starší muže, kteří sedí na lavičce v parku a povídají si. Jeden z nich nařiká, že se tolik let držel Coke a že to asi musí být nějaký moc silný důvod, kvůli kterému se změnila její receptura. „Opravdu silný“, říká jeho přítel, pokývá hlavou a pořádně se napije Pepsi.“<sup>177</sup>

Podstatná otázka týkající se této podmínky zní, zda srovnávací reklama může splňovat to, aby nezlehčovala jiného soutěžitele, resp. „je-li vůbec možné srovnávat dva

<sup>174</sup> Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 159/2009 ze dne 19.1.2010.

<sup>175</sup> Přijetím NOZ došlo k vypuštění slova *oprávněný* spočívající v existenci soutěžitelova oprávnění užívat označení původu. Vzhledem k tomu, že při posuzování nekalosoutěžního jednání je nutné přihlížet i k unijním předpisům, bude se tato podmínka vykládat stejně jako doposud.

<sup>176</sup> Přijetím NOZ se změnila podmínka týkající se zlehčování, která dříve nezahrnovala zlehčování pravdivými údaji.

<sup>177</sup> SEWELLOVÁ, S. *Umíte dělat reklamu?* 1. vyd. Praha: Svoboda, 1994, s. 80.



výkony bez zlehčení toho, kdo ze srovnání vyjde jako poražený.“<sup>178</sup> Dle této podmínky lze totiž dojít k tristnímu výkladu, že přípustná je pouze tzv. opěrná srovnávací reklama, nikoliv tzv. reklama kritizující. Takový výklad ale v podstatě popírá smysl dalších podmínek v ustanovení o srovnávací reklamě. „Ustanovení bude zřejmě nutno v souladu s rozhodovací praxí Soudního dvora EU vykládat tak, že pokud budou splněny všechny ostatní podmínky pro přípustnost srovnávací reklamy, bude zlehčováním pravdivých údajů i s přípustností potencionální újmy považovat takovou srovnávací reklamu za dovolenou.“<sup>179</sup>

Druhá podmínka, stanovující zákaz nekale těžit ze soutěžitelových statků, je do značné míry duplicitní ve vztahu ke skutkové podstatě parazitování na pověsti. Oproti skutkové podstatě parazitování na pověsti je však formulována mírněji a kryje užší okruh případů. Ve srovnávací reklamě je totiž oproti parazitování na pověsti dovoleno z cizí pověsti těžit poctivě. Oproti předchozí právní úpravě nelze dojít k závěru, že lze těžit ze špatné pověsti jiného soutěžitele.

## **6. Nenabízí-li zboží nebo službu jako napodobení či reprodukci zboží nebo služby označovaných ochrannou známkou soutěžitele nebo jeho názvem**

Poslední podmínka srovnávací reklamy poskytuje ochranu registrovaným ochranným známkám a oficiálním označením podnikatelských subjektů před imitováním jejich zboží nebo služeb. Toto ustanovení brání tomu, aby jiný soutěžitel využil ve srovnávací reklamě cizího značkového výrobku jako určitého tažného koně, který by mu zprostředkovaně umožnil informovat o svém zboží poměrně nenákladným způsobem – odkazem na známý výrobek, jehož vlastnosti jsou mezi zákazníky dobře známy.<sup>180</sup> Obecně je ale povoleno srovnávat značkové zboží zpravidla chráněné ochrannou známkou se zbožím neznačkovým, pokud ono neznačkové zboží nebude zároveň označeno za *napodobení, reprodukci, alternativu* apod. zboží značkového.

---

<sup>178</sup> ONDREJOVÁ, Dana. Nekalá soutěž podle nového občanského zákoníku. *Obchodněprávní revue*. 2013, roč. 5, č. 7–8, s. 212–213.

<sup>179</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 148.

<sup>180</sup> Viz rozhodnutí Soudního dvora EU sp.zn. C-487/07 ze dne 18.6.2009 ve věci L'Oréal SA, Lancôme parfums et beauté & Cie SNC a Laboratoire Garnier & Cie proti Bellure NV, Malaika Investments Ltd a Starion International Ltd.

### 6.2.3 Odborné srovnávání zboží a služeb

Soutěžitel, který vstupuje na trh se svým zbožím nebo službami musí strpět, aby byl objektem odborného či běžného žurnalistického srovnávání. Výsledky objektivních testů mohou být následně využity i v soukromé reklamě. Soutěžitelé si však musejí počínat velmi obezřetně, nesmí z těchto testů vybírat pouze příznivé dílčí údaje, nesmí tyto testy jednostranně interpretovat, nesmí na jejich základě zlehčovat jiného soutěžitele apod.<sup>181</sup> Příklad zřejmě přípustného a navíc elegantního řešení nabídla jedna společnost, která uveřejnila úplné znění spotřebitelského testu a připojila k němu pouze komentář pro čtenáře: „Doporučujeme tento test Vaší pečlivé pozornosti. Až jej důkladně prostudujete, pochopíte, proč našemu podniku přinesl potěšení.“<sup>182</sup>

Operovat lze ale pouze s testy skutečně odbornými a nezávislými. Testování by mělo být navíc prováděno na dostatečně reprezentativním vzorku zboží a služeb. Jestliže má být například posuzován automobil určité značky, nelze činit závěry o jeho lepší či horší kvalitě na základě zkušební jízdy s jediným vozidlem dané značky a srovnáním s jiným vozidlem téže třídy. Takový způsob hodnocení může vyvolat dojem, že negativně hodnocený automobil je mnohem horší i ve srovnání se všemi vozidly nacházejícími se na trhu.

### 6.3. Srovnávací reklama ve skutkových podstatách dalších trestných činů

Vzhledem ke specifičnosti této skutkové podstaty nebude souběh výhradně s touto skutkovou podstatou a jinými trestnými činy příliš obvyklý. Pokud by jednání dle této skutkové podstaty naplňovalo skutkovou podstatu některého z trestných činů (vyjma ust. § 248 odst. 1 písm. g) TZ), bude zpravidla naplňovat i některou z dalších zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže.

---

<sup>181</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 215–216.

<sup>182</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 104.

## 7. Vyvolání nebezpečí záměny

*„Vydávat sebe za někoho jiného a připodobňovat své výtvoř k výtvořům cizím patří k nejběžnějším metodám, jejichž pomocí bývá dosahován příznivější poměr mezi námahou a zisky.“<sup>183</sup>*

### 7.1 Obecně o vyvolání nebezpečí záměny

Napodobováním cizích výkonů získává soutěžitel velký předstih v tom, že šetří ekonomické zdroje, které by jinak musel vynaložit. Uplatní se zde myšlenka, že slušná konkurence má rozsáhle možnosti, jak prezentovat sebe a své výrobky a výkony a nemusí nezbytně sahat k těm způsobům, jež použil jiný soutěžitel.<sup>184</sup> *„Používání podobné značky vnucuje vždy podezření, že uživatel chce kořistiti z cizí známé značky starší.“<sup>185</sup>* Má to však své hranice, neboť lidský pokrok si nelze představit bez rozsáhlého napodobování. *„I velcí duchové se přiznávali, že by nic nedokázali, kdyby nestáli na ramenou těch, kteří pracovali před nimi.“<sup>186</sup>*

Smyslem ustanovení této skutkové podstaty je *„chránit vše, co individualizuje nebo charakterizuje určitý podnik v obchodním světě, co je pro něj příznačné, ovšem jen z hlediska jeho zaměnitelnosti a jeho zneužití v soutěži.“<sup>187</sup>* Zaměnitelnost je u této skutkové podstaty postihována pouze ve vztahu k jinému soutěžiteli, nikoliv k sobě samému (jako tomu může být u klamavé reklamy nebo klamavého označení zboží nebo služeb).

V jednání dle této skutkové podstaty se prolínají prvky klamavé a parazitní. Vyvolání nebezpečí záměny je vlastně jedním z důsledku klamavosti, neboť jen taková zaměnitelnost, která může vést ke klamání veřejnosti, může být považována za nekalosoutěžní jednání.<sup>188</sup> Obecně lze říci, že každé zaměnitelné označení v sobě

---

<sup>183</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 172.

<sup>184</sup> Vážný č. 16 379 in HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 174.

<sup>185</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 71.

<sup>186</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 181.

<sup>187</sup> MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 71.

<sup>188</sup> MUNKOVÁ, J. In KNAP, K., MUNKOVÁ, J. TOMSA, M. *Ochrana práv a zájmů podnikatelů v hospodářské soutěži*. 1. vyd. Praha: Montanex, 1993, s. 49.

obsahuje prvek klamavosti, nikoliv však každé klamavé označení vede k zaměnitelnosti. Dochází proto poměrně často k souběhu se skutkovými podstatami klamavé reklamy a parazitování na pověsti, téměř pravidlem je souběh se skutkovou podstatou klamavého označení zboží a služeb (např. když česká firma napodobí označení používané závodem zahraničním, čímž bude jednak klamat o původu svého zboží a jednak vyvolá i nebezpečí záměny<sup>189</sup>). Vzhledem k tomu, že ostatní skutkové podstaty neobsahují znak zaměnitelnosti, kryje toto ustanovení zpravidla užší okruh případů.<sup>190</sup>

## 7.2 Úprava vyvolání nebezpečí záměny dle občanského zákoníku

Přijetím NOZ doznala i tato skutková podstata několika formulačních změn.<sup>191</sup> Skutková podstata vyvolání nebezpečí záměny, upravená v ust. § 2981 NOZ, obsahuje tři dílčí skutkové podstaty: „(1) *Kdo užije jména osoby nebo zvláštního označení závodu užívaného již po právu jiným soutěžitelem, vyvolá tím nebezpečí záměny.*

*(2) Nebezpečí záměny vyvolá i ten, kdo užije zvláštního označení závodu nebo zvláštního označení či úpravy výrobku, výkonu nebo obchodního materiálu závodu, které v zákaznických kruzích platí pro určitý závod za příznačné.*

*(3) Stejně tak vyvolá nebezpečí záměny, kdo napodobí cizí výrobek, jeho obal nebo výkon, ledaže se jedná o napodobení v prvcích, které jsou již z povahy výrobku funkčně, technicky nebo esteticky předurčeny, a napodobitel učinil veškerá opatření, která lze na něm požadovat, aby nebezpečí záměny vyloučil nebo alespoň podstatně omezil, pokud jsou tato jednání způsobilá vyvolat nebezpečí záměny nebo klamnou představu o spojení se soutěžitelem, jeho závodem, pojmenováním, zvláštním označením nebo s výrobkem či výkonem jiného soutěžitele.“*

### 7.2.1 Pojmové znaky vyvolání nebezpečí záměny

Znaky jednotlivých skutkových podstat vyvolání nebezpečí záměny lze rozdělit následovně:

---

<sup>189</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 310.

<sup>190</sup> „Nabízí-li se možnost kvalifikovat jednání pomocí skutkové podstaty pokrývající širší okruh případů, bude vždy vhodné použít také tuto skutkovou podstatu nekalé soutěže.“ HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 165.

<sup>191</sup> Např. nahrazení množných čísel jednotnými, pojem *podnik* byl nahrazen výrazem *závod*, pojem *firma* výrazem *název*.

1. Užití (alinea 1 a 2) / napodobení (alinea 3)
2. Způsobnost vyvolat nebezpečí záměny nebo klamnou představu o spojení se soutěžitelem, jeho závodem, pojmenováním, zvláštním označením nebo s výrobkem či výkonem soutěžitele (pouze alinea 3)
3. Předmět ochrany

#### **1. Užití (alinea 1 a 2) / napodobení (alinea 3)**

Užitím ve smyslu této skutkové podstaty není jenom užití doslovného či totožného předmětu ochrany (např. názvu závodu). Postačí, pokud shoda (platí i pro napodobení) nastane v prvcích, které jsou z hlediska dojmu v hospodářském styku určující. Rozhodující je celkový dojem. Platí, že běžný zákazník nemá možnost srovnání obou označení, výrobků aj. na místě, ale srovnává je s obrazem ve své paměti. V paměti má zpravidla zafixovanou podobu označení v takovém zobrazení, které mu utkvělo jako celek, a pamatuje si především prvky dominantní, jednotlivosti i odlišnosti.<sup>192</sup> Pro užití doménového jména však platí jiná pravidla: „*průměrný uživatel si je dobře vědom důležitosti každého písmene, číslice a znaménka v označení jakékoli adresy v internetové síti, a tedy i nezbytnosti naprosto přesného užití určitého doménového jména k otevření jím výhradně žádaných webových stránek*“<sup>193</sup>.

Napodobením se rozumí i takové jednání, které imituje předmět ochrany nejen tzv. otrocky, ale také v takové míře, která může způsobit vysoký stupeň zaměnitelnosti. „*Otázka, zda v zákaznickém styku může dojít k záměně, je otázkou skutkovou potud, pokud soud zjišťuje, zda k záměně docházelo nebo podle zkušenosti znalecké k ní dojít může, právníkou otázkou při tom však je, jakého stupně opatrnosti zákazníka je zapotřebí, aby záměna byla možná.*“<sup>194</sup> Zda jde o nekalosoutěžní jednání ve smyslu tohoto ustanovení, bude třeba vždy hodnotit podle konkrétních okolností daného případu, zda zákaznické kruhy soutěžitele spolehlivě rozlišují.<sup>195</sup>

Obecně lze říci, že tam, kde existuje shodnost konkurenčních výrobků, prostorová blízkost konkurujících si závodů, existuje i přísnější povinnost odlišovat výrobky, výkony a různá označení v závodě užívaná od obdobných objektů

<sup>192</sup> Srov. rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 10 Ca 74/2005 ze dne 23.2.2006.

<sup>193</sup> Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 460/2005 in ONDREJOVÁ, D. *Přehled judikatury ve věcech nekalé soutěže*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 62.

<sup>194</sup> Vážný č. 11 539 in ELIÁŠ, K. a kol. *Obchodní zákoník: praktické poznámkové vydání s výběrem z judikatury od roku 1900*. 4. přepr. a roz. vyd. Praha: Linde, 2004, s. 159.

<sup>195</sup> MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, s.74.

konkurenčních.<sup>196</sup> Jedno z předválečných rozhodnutí na našem území shledalo zaměnitelnými označení prodejen *Cloucravats* a *Cravat club* s přihlédnutím k tomu, že obě prodejny s kravatami se nacházely v prostorové blízkosti.<sup>197</sup> Někdy je ale dostatečně odlišující uvedení sídla ke shodnému jménu soutěžitelů.<sup>198</sup>

## **2. Způsobnost vyvolat nebezpečí záměny nebo klamavou představu o spojení se soutěžitelem, jeho závodem, pojmenováním, zvláštním označením nebo s výrobkem či výkonem soutěžitele (pouze alinea 3)**

Dikce dílčích skutkových podstat v odst. 1 a 2 je stanovena tak, že již samotné užití chráněného předmětu jiným soutěžitelem vyvolává automaticky nebezpečí záměny, resp. naplňuje tuto skutkovou podstatu nekalé soutěže. Zaměnitelnost zde proto materiálně nemusí být vůbec naplněna.<sup>199</sup> Absenci tohoto znaku však musíme chápat v kontextu s generální klauzulí, která nebude naplněna, pokud jednání nebude způsobilé přivodit újmu.

Naproti tomu dikce dílčí skutkové podstaty v odst. 3 stanovuje, že napodobení předmětu ochrany bude naplňovat toto ustanovení, pokud takové napodobení bude zároveň způsobilé vyvolat nebezpečí záměny. „*Podmínkou nástupu ochrany zde je existence rizika zaměnitelnosti, a tedy jen tehdy, jestliže jde o takové uzpůsobení výrobků, obalů a výkonů, které je objektivně s to dojem jejich příznačnost v příslušných zákaznických nebo obchodních kruzích vzbudit.*“<sup>200</sup>

Nekalosoutěžní jednání dle odst. 3 chrání předmět ochrany nejen z hlediska jeho zaměnitelnosti, ale také tehdy, když soutěžitel vyvolá klamnou představu o spojení se soutěžitelem, jeho závodem, pojmenováním, zvláštním označením nebo s výrobkem či výkonem jiného soutěžitele.

---

<sup>196</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 174.

<sup>197</sup> Vážný č. 13 869 in HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 64.

<sup>198</sup> Srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 568/2000 ze dne 22.4.2002.

<sup>199</sup> „*Nutno dodat, že nelze přistoupit k výkladu, že podmínka zaměnitelnosti vyplývá ze samotného názvu této skutkové podstaty.*“ ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 164.

<sup>200</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurz obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 325.

### 3. Předmět ochrany

Jednotlivé dílčí skutkové podstaty chrání jiný předmět ochrany, resp. jinak vymezený. Společné pro všechny statky chráněné touto skutkovou podstatou je, že napadený předmět musí mít dostatečnou způsobilost k individualizaci umožňující jeho odlišení od jiných.

#### 3. a) Jméno osoby nebo zvláštního označení závodu užívané po právu jiným

Dílčí skutková podstata vyvolání nebezpečí záměny v odst. 1 chrání jméno osoby nebo zvláštního označení závodu užívané po právu jiným.

Jménem osoby je u fyzické osoby myšleno jméno podnikatele i nepodnikatele<sup>201</sup>, u právnické osoby její název, pod kterým je zapsaná v obchodním rejstříku.<sup>202</sup>

Chráněné dle tohoto odstavce není pouze celé jméno, ale i jeho identická, neboli dominantní část.<sup>203</sup> V praxi bylo např. jako nekalosoutěžní jednání shledáno označení obuvnického závodu slovem *Batavia*, protože bylo zjištěno, že si jej zákazníci pletli s firmou *Baťa*.<sup>204</sup> Naopak nebyla shledána zaměnitelnost u jmen *Media Service Zawada*, s.r.o., a *Media Service, a.s.*, právě díky dominantnímu prvku *Zawada*.<sup>205</sup> Zaměnitelnost nebyla shledána ani u jmen *BIOPHARM*, *Výzkumný ústav biofarmacie a veterinárních léčiv*, a *BIOPHARM, spol. s.r.o.*, a to i přes dominantní prvek *BIOPHARM*<sup>206</sup>, nebo ani označení stavebního bytového družstva *ŠKODOVÁK* s označením *ŠKODA*<sup>207</sup>.

Zvláštním označením závodu se rozumí např. zavedená zkratka obchodní firmy či názvu, logo nebo i ochranná známka.<sup>208</sup> Závodem je vše, co slouží k provozování podnikatelské činnosti.<sup>209</sup> Ustanovení chrání nejen slovní, ale i grafickou podobu.

---

<sup>201</sup> Dříve toto ustanovení chránilo jenom jméno, které bylo ve vztahu k podnikání, ale nemuselo být zapsáno jako firma. Oproti ObchZ tak došlo k rozšíření předmětu ochrany.

<sup>202</sup> Srov. ust. § 132 odst. 1 NOZ, dle kterého je jménem osob její název, a ust. § 423 odst. 1 NOZ, dle kterého je název osob jménem právnických osob, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku.

<sup>203</sup> Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1125/2006 ze dne 27.11.2007.

<sup>204</sup> ELIÁŠ, K. a kol. *Obchodní zákoník: praktické poznámkové vydání s výběrem z judikatury od roku 1900*. 4. přepr. a roz. vyd. Praha: Linde, 2004, s. 85.

<sup>205</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 6 Tdo 72/2003 ze dne 29.1.2003.

<sup>206</sup> Srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 108/2006 ze dne 11.9.2006.

<sup>207</sup> ELIÁŠ, K. a kol. *Obchodní zákoník: praktické poznámkové vydání s výběrem z judikatury od roku 1900*. 4. přepr. a roz. vyd. Praha: Linde, 2004, s. 65.

<sup>208</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurz obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 323.

<sup>209</sup> Srov. § 502 NOZ.

Výraz *užívaného po právu již jiným soutěžitelem* neznamená, že by jméno osoby či zvláštního označení muselo být registrováno v příslušném rejstříku, ale že tomuto užívání nebrání právní překážka. Není ani nijak rozhodné, kdo určité jméno či označení vymyslel.<sup>210</sup> Rozhodné z hlediska posouzení práva na ochranu jména či označení podle tohoto ustanovení je, kdo začal navenek vůči třetím osobám předmětné označení užívat, nikoliv formální zápis tohoto označení do příslušného rejstříku.<sup>211</sup> Naopak užívání jména či označení registrovaného v příslušném rejstříku může představovat vyvolání nebezpečí záměny.<sup>212</sup> Dochází i k tomu, že nové firmy používají názvy či ochranné známky závodů tradičních a již dávno zaniklých. Z hlediska ochrany obchodního jména a ochranných známek jsou tato označení tzv. volná. Použitím názvu *Laurin a Klement* se však dá vyvolat dojem starobylosti a zatím nezasloužené důvěryhodnosti, proto i volné označení může být označením klamavým dle této skutkové podstaty.<sup>213</sup>

### **3. b) Zvláštní označení závodu nebo zvláštní označení či úpravy výrobku, výkonu nebo obchodního materiálu závodu, které v zákaznických kruzích platí pro určitý závod za příznačné**

Ustanovení druhého odstavce § 2981 NOZ chrání (stejně jako první odstavec) zvláštní označení závodu, ale navíc i jeho jednotlivé složky, tj. výrobky, výkony či obchodní materiál - nikoliv však jméno osoby. Ochrana dle tohoto ustanovení je poskytována pouze těm statkům, které se staly pro určitý závod příznačnými.<sup>214</sup>

Zvláštní označení může být vyjádřeno slovně, obrazově, plasticky aj. Patří sem např. specifické oblečení zaměstnanců, vlajka, typické barvy, zvláštní úprava závodových vozidel, zvláštní úprava obalu, tvar výrobku, symboly (např. poštovní

---

<sup>210</sup> Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 362/2000 ze dne 19.12.2001.

<sup>211</sup> „Formální právo užívat zapsanou obchodní firmu musí ustoupit hmotnému právu na ochranu proti nekalosoutěžnímu jednání.“ Rozsudek Nejvyššího soudu v ČR sp.zn. 23 Cdo 4933/2009 ze dne 19.1.2011.

<sup>212</sup> „Ten, kdo zapisuje název obchodní společnosti do veřejného rejstříku, musí zkoumat kritéria klamavosti a zaměnitelnosti. Vyžadují se tři rozlišující znaky, přičemž důležitým je také hledisko fonetické, tedy nejen jak se název píše, ale též jak se zpravidla vyslovuje.“ HAMPEL, P. Veřejný rejstřík v zajetí počítačové nestability, aneb jak se provádí zápisy od 1.1.2014. *Bulletin advokacie*. 2014, č. 12, s. 59-64.

<sup>213</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 57.

<sup>214</sup> Rozsah tohoto odstavce bude zpravidla užší, ne však bezvýhradně (pokud např. přesáhne označení národní hranice). Srov. MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 76.



trubka) atd.<sup>215</sup> Vyvoláním nebezpečí záměny nebude, pokud soutěžitel použije shodné prvky na obalu výrobků (shodný tvar a vzhled výrobků, podobná barevnost názvu obou výrobků, podobná barva pozadí u obou výrobků), když výrobky budou dostatečně odlišně označeny (v daném případě *TWINGO* a *TWIX*), neboť průměrný zákazník při rozumné míře pozornosti sezná rozdíl těchto výrobků a takové jednání by nebylo způsobilé přivodit soutěžiteli újmu.<sup>216</sup>

Výrobkem a výkonem jsou i výsledky činnosti literární, např. reklamní slogany. Sama reklamní opatření jsou druhem hospodářského výkonu, v praxi bývají často napodobována. „*Proti tomu nelze nic namítat, jestliže takto jsou sledovány módní trendy v reklamě (velkoplošná reklama či světelná reklama v tramvajích, filmové triky atd.). Převzetí originální, tvůrčí koncepce reklamy a jejích charakteristických prvků si však zaslouží kvalifikaci nekalá soutěž.*“<sup>217</sup>

Ochrany podle tohoto odstavce mohou mít i označení s malou rozlišovací způsobilostí, která mohou získat tzv. *secondary meaning* (druhotný význam), a mohou být spojována jen s určitým podnikatelským subjektem a jeho produkcí. Výjimečně tak pojmy z běžné slovní zásoby mohou svědčit i jedinému subjektu, např. jistý výrobce reklamních předmětů vydával specifický katalog těchto předmětů označený jako *Nabídka*, až se právě takové označení stalo pro něj příznačným.<sup>218</sup> Také nejružnějších receptářů bývají stovky, avšak např. *Receptář nejen na neděli* si veřejnost spojovala s úspěšnými televizními pořady a s publikacemi z brněnského nakladatelství *RENA*.<sup>219</sup> Bez většího rizika lze používat nejružnější tituly knih popisného a informativního rázu, např. *Učebnice všeobecného lékařství* těžko získá *secondary meaning*.<sup>220</sup>

Příznačnost je dána, pokud ji vnímá podstatná část hospodářské společnosti. Postačí přitom, aby bylo označení příznačné jen pro část závodu či část výrobku.<sup>221</sup> V praxi nebyla shledána příznačnost sáčku na vanilkový cukr společnosti

---

<sup>215</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 179.

<sup>216</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 1748/2010 ze dne 27.1.2011.

<sup>217</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 67.

<sup>218</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 178.

<sup>219</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 70.

<sup>220</sup> Tamtéž.

<sup>221</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurz obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 324.

*Dr. A. Oetkera*, na němž je červená barva tisku na žlutém papíře a vyobrazení světlé ženské hlavy na srdcovitém červeném podkladě. Důvodem bylo, že podobných sáčků používá pro vanilkový cukr valná řada jiných výrobců z praktických důvodů.<sup>222</sup>

Podstatná otázka v souvislosti s tímto ustanovením tkví v tom, co vše si může soutěžitel přivlastnit jako svoje příznačné označení. V jednom případě byl za příznačný shledán symbol hvězdy (vyobrazený na časopise), přičemž nepomohla ani námitka, že hvězda patří k přírodním úkazům a nikdo si proto nemůže monopolizovat právo na její zobrazení.<sup>223</sup> V jiném případě však Nejvyšší soud ČR judikoval, že je nepřipustné, aby si kdokoliv vytvořil monopol na jakékoliv vyobrazení památky (v daném případě církevního areálu), proto se pro soutěžitele vyobrazení poutního místa nemohlo stát příznačným.<sup>224</sup>

### **3. c) Cizí výrobek, jeho obal nebo výkon**

Poslední dílčí skutková podstata vyvolání nebezpečí záměny chrání napodobení cizího výrobku, jeho obalu nebo výkonu. Jednotlivé statky předmětu ochrany se v tomto ustanovení do značné míry kryjí s předchozím odstavcem (ten je však vymezen širěji), přičemž dle tohoto odstavce jsou tyto statky chráněny ještě před tím, než mezi zákazníky vznikne vědomí příznačnosti soutěžitele.

Napodobení předmětu ochrany dle tohoto odstavce nebude vyvoláním nebezpečí záměny, pokud bude napodoben v prvcích, které jsou funkčně, technicky nebo esteticky předurčeny (formát A4, druh papíru použitý na časopis, velkoplošná obrazovka pro reklamy apod.). Za užití chráněného označení nebylo v praxi (u rohlíků) shledáno nejasné, nezřetelné rýhování na povrchu výrobku, jež je technologickým důsledkem jeho výroby.<sup>225</sup>

Vyžaduje se, aby soutěžitel učinil veškerá opatření, která od něho lze požadovat, aby nebezpečí záměny vyloučil nebo alespoň podstatně omezil (např. materiál a velikost časopisu může být stejná, ale velikost písma již ne). „*Je nutno*

---

<sup>222</sup> Vážný č. 16 379 in HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 70.

<sup>223</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 65.

<sup>224</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Cdo 166/2008 ze dne 14.11.2008.

<sup>225</sup> Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 100/2008 ze dne 22.9.2008.

požadovat aby tam, kde jde o konkurenční výrobky funkčně shodné, byla přísně požadována povinnost odlišovat výrobky přiváděné na trh konkurenčními subjekty.<sup>226</sup>

### **7.3 Vyvolání nebezpečí záměny ve skutkových podstatách dalších trestných činů**

Skutková podstata vyvolání nebezpečí záměny chrání řadu statků, jež jsou chráněny veřejnoprávními předpisy (vynálezy, průmyslové vzory, ochranné známky, autorská díla apod.). Jednání dle této skutkové podstaty bude proto často zároveň porušovat i tyto zvláštní předpisy.<sup>227</sup> Při posuzování skutkové podstaty vyvolání nebezpečí záměny je proto zapotřebí vždy zkoumat, jestli zboží či služby nejsou chráněny těmito zvláštními právy. V případě, že tomu tak je, přichází v úvahu trestní odpovědnost podle speciálních skutkových podstat trestných činů upravených v Hlavě IV., díle IV., pod názvem *Trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu*.

Jedná se o delikty porušující vlastnická práva k výsledkům duševní a jiné intelektuální činnosti lidí.<sup>228</sup> Důvodová zpráva k těmto trestným činům uvádí, že „*tyto skutkové podstaty byly nově formulovány s přihlédnutím k zákonu č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele a dalším právním předpisům v této oblasti, tak aby lépe vyjadřovaly znaky těchto trestných činů z hlediska zájmu na ochraně řádného průběhu hospodářské soutěže*“.<sup>229</sup>

Tyto trestné činy jsou stejně jako trestný čin nekalé soutěže normami blanketními, odkazujícími na předpisy soukromého práva. Neznalost tohoto práva se posuzuje stejně jako neznalost práva trestního.<sup>230</sup>

---

<sup>226</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 67.

<sup>227</sup> Ochrana podle předpisů nekalé soutěže je neformální a relativního charakteru, zatímco ochrana podle jiných předpisů je formální a absolutního charakteru.

<sup>228</sup> KONDRÁD, Z. *Kriminalistické problémy vyšetřování trestných činů proti duševnímu vlastnictví*. Praha: Policejní akademie ČR, 2004, s. 10–11.

<sup>229</sup> Parlament České republiky: Poslanecká sněmovna PČR; Vláda ČR [Aspi]. Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

<sup>230</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 876/2008 ze dne 30.7.2008.

### 7.3.2 Porušení chráněných průmyslových práv dle § 269 TZ

„(1) Kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do práv k chráněnému vynálezu, průmyslovému vzoru, užitému vzoru nebo topografii polovodičového výrobku, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

a) vykazuje-li čin uvedený v odstavci 1 znaky obchodní činnosti nebo jiného podnikání.“

#### a) Subjekt

Pachatelem této skutkové podstaty může být pouze fyzická osoba, která není blíže vymezena.

#### b) Objekt

Předmětné ustanovení chrání technickou tvůrčí činnost v oblasti průmyslových práv a její výsledky, které jsou využitelné v hospodářské činnosti.

#### c) Subjektivní stránka

Subjektivní stránka tohoto trestného činu vyžaduje speciální úmysl, který musí zahrnovat i tu skutečnost, že jde o neoprávněné využití či jiný zásah do některého z průmyslových práv. „Pro posouzení otázky zavinění obviněného je nutné zkoumat, kdy nejdříve se mohl o této skutečnosti dovědět. Mohlo se tak stát až v době, kdy byla přihláška vynálezu oznámena na Věstníku Úřadu pro průmyslové vlastnictví.“<sup>231</sup>

#### d) Objektivní stránka

Objektivní stránka tohoto trestného činu spočívá v nikoli nepatrném neoprávněném zasáhnutí do práv k chráněnému vynálezu<sup>232</sup>, průmyslovému vzoru<sup>233</sup>, užitému vzoru nebo topografii polovodičových výrobků.

<sup>231</sup> Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 8 Tdo 1292/2004 ze dne 15.12.2004.

<sup>232</sup> Viz zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>233</sup> Viz zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska možného souběhu tohoto trestného činu s jednáním dle skutkové podstaty vyvolání nebezpečí záměny jsou relevantní pouze vynálezy a průmyslové vzory. Jedná se např. o uvádění výrobku, který je předmětem patentu, na trh.

Zásahem do práva k průmyslovému vzoru či vynálezu dle této skutkové podstaty není jenom neoprávněné užívání zapsaného průmyslového vzoru apod. v jeho přesné podobě, ale i použití výrobku (průmyslového vzoru) velmi podobného a zaměnitelného, kterým dochází k záměrné dezorientaci odběratelů a spotřebitelů a tím i k poškozování majitele výrobku či průmyslového vzoru.<sup>234</sup>

Bude-li tento čin vykazovat znaky obchodní činnosti nebo jiného podnikání (např. podnikání neoprávněné)<sup>235</sup>, bude naplněna jeho kvalifikovaná skutková podstata dle odst. 2.

#### **e) Souběh**

V případě souběhu tohoto trestného činu s nekalosoutěžním jednáním spočívajícím ve skutkové podstatě vyvolání nebezpečí záměny by byl tento trestný čin naplněn v jeho kvalifikované podobě dle odst. 2. Skutková podstata vyvolání nebezpečí záměny by v takovém případě byla naplněna ve smyslu ust. § 2981 odst. 2 nebo 3 NOZ. Jednočinný souběh tohoto trestného činu s trestným činem nekalé soutěže ve smyslu ust. § 248 odst. 1 písm. c) TZ je vyloučen, neboť toto ustanovení je speciální ve vztahu k trestnému činu nekalé soutěže.

Jednání spočívající v naplnění tohoto trestného činu by za určitých okolností mohlo naplňovat i zvláštní skutkovou podstatu porušení obchodního tajemství ve smyslu ust. § 2985 NOZ, a to v souvislosti s topografií polovodičového výrobku, kterou je přihlašovatel oprávněn označit jako obchodní tajemství. Tohoto trestného činu by se mohl dopustit ten, kdo neoprávněně zpřístupní uvedené označené podklady obsahující obchodní tajemství nebo kdo takové podklady neoprávněně získal a využil.<sup>236</sup>

---

<sup>234</sup> Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp.zn. 10 To 314/2005 ze dne 20.9.2005.

<sup>235</sup> CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné. Zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010, s. 205.

<sup>236</sup> ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 66–7.

### 7.3.3 Padělání a napodobení díla výtvarného umění dle § 271 TZ

*„(1) Kdo padělá výtvarné autorské dílo nebo napodobí výtvarný projev jiného autora v úmyslu, aby nové dílo bylo považováno za původní dílo takového autora, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“*

#### a) Subjekt

Subjekt je zde shodně jako u ostatních skutkových podstat obecný, přičemž jím může být pouze fyzická osoba.

#### b) Objekt

Ustanovení chrání výtvarné dílo před jeho paděláním, jakož i napodobením výtvarného projevu jiného autora. Zákodárce zde zvláště postihuje určitý druh zásahu do chráněných autorských práv k dílu výtvarného umění. Jedná se o speciální trestný čin k trestnému činu dle ust. § 270 TZ.

#### c) Subjektivní stránka

Pro naplnění subjektivní stránky této skutkové podstaty se vyžaduje speciální zavinění spočívající v tom, aby padělané dílo bylo považováno za dílo původní.

#### d) Objektivní stránka

Objektivní stránka trestného činu dle ust. § 271 TZ spočívá v tom, že pachatel „*padělá výtvarné autorské dílo nebo napodobí výtvarný projev jiného autora*“. Výtvarné autorské dílo musí naplňovat obecné znaky díla vymezené dle autorského zákona.<sup>237</sup>

V této skutkové podstatě jsou přísněji postihovány případy (oproti trestnému činu dle ust. § 270 TZ), kdy se vytvářejí buď padělky významných děl, které mohou být později využity na místě díla původního a vydávány za originál, a dále i případy, kdy dílo není kopií jednoho určitého díla, ale napodobením stylu dobře známého umělce se

---

<sup>237</sup> Viz § 2 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

zhotoví dílo, které může být pomocí napodobení i podpisu za jeho dílo vydáváno.<sup>238</sup>  
*„Majetková práva tohoto známého umělce by v tomto případě zpravidla již nebyla chráněna autorským právem.“*<sup>239</sup>

#### **e) Souběh**

Vzhledem ke specifickému objektu tohoto trestného činu je možný jednočinný souběh s trestným činem nekalé soutěže.

Skutková podstata vyvolání nebezpečí záměny by v jednočinném souběhu s tímto trestným činem byla naplněna zejména dle ust. § 2981 odst. 3 NOZ. Jednání spočívající v napodobení stylu autora, nikoliv samotného autorského díla, by mohlo být posouzeno podle generální klauzule.

---

<sup>238</sup> Srov. Parlament České republiky: Poslanecká sněmovna PČR; Vláda ČR [Aspi]. Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

<sup>239</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2520.

## 8. Parazitování na pověsti

„Paraziti nejsou zvyklí namáhat se, mohou-li někoho nutit, aby je zastoupil.“<sup>240</sup>

### 8.1 Obecně o parazitování na pověsti

Žít na úkor druhého patří k jednoduchým, a proto rozšířeným způsobům, jakými se dá dosáhnout výhodný poměr mezi vynaloženou námahou a získanými užitky.

Prosazuje se tendence, aby za nekalou soutěž bylo považováno každé počínání, při němž kdosi těží z finančních nákladů, nápadů, úsilí někoho jiného. Potíž při hodnocení a případném potlačování parazitního počínání tkví v tom, že některé jeho formy jsou u lidí stejně prospěšné nejen parazitujícím, ale i těm, na nichž je parazitováno. Platí totiž, že využívání myšlenek, výkonů těch druhých je významným civilizačním činitelem.<sup>241</sup>

Jednání nazývajících se parazitování na pověsti se vyskytuje spíše jako souhrnný pojem pro různá jednání, která mají blízko ke klamavé a srovnávací reklamě, ke klamavému označování zboží a služeb (zde bude souběh velmi častý, např. odkaz na původ zboží z určitého závodu) a konec konců i k vyvolání nebezpečí záměny. Jedná se o jednání, kdy soutěžitel parazituje na jiném soutěžiteli, aniž by jej či jeho výkony napodoboval.<sup>242</sup> Užitečnost této skutkové podstaty tkví v tom, že parazitní jednání může nabýt i takových forem, které nejsou kryté ostatními skutkovými podstatami.<sup>243</sup>

### 8.2 Úprava parazitování na pověsti dle občanského zákoníku

Skutková podstata parazitování na pověsti je relativně mladou skutkovou podstatou nekalé soutěže.<sup>244</sup> NOZ převzal její úpravu s drobnými změnami ve stejné podobě, jako jí obsahoval ObchZ.

---

<sup>240</sup> DAWKINS, R. *Sobecký gen*. Praha: Mladá fronta, 1998.

<sup>241</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 18.

<sup>242</sup> Srov. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2279

<sup>243</sup> MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži: Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 232.

<sup>244</sup> Objevila se až v ObchZ roku 1991.



Parazitování na pověsti je upraveno v ust. § 2982 NOZ, a to následovně: „Parazitováním je zneužití pověsti závodu, výrobku nebo služby jiného soutěžitele umožňující získat pro výsledky vlastního nebo cizího podnikání prospěch, jehož by soutěžitel jinak nedosáhl.“

### 8.2.1 Pojmové znaky parazitování na pověsti

Z definice parazitování na pověsti vyplývá, že se skládá z následujících znaků:

1. Zneužití
2. Pověst závodu, výrobku nebo služby jiného soutěžitele
3. Umožňující získat pro výsledky vlastního nebo cizího podnikání prospěch, jehož by soutěžitel jinak nedosáhl

#### 1. Zneužití

Výraz *zneužití* sám o sobě vyjadřuje závadné jednání.<sup>245</sup> Příkladem jednání dle této skutkové podstaty, které bylo našimi soudy shledáno trestným činem, je jednání soutěžitele, který bez souhlasu výrobce a za nižší ceny vyvážel určité lukrativní zboží do ciziny a pronikl tím neoprávněně na část tamního trhu na úkor výhradních distributorů takového zboží, přičemž zneužil zavedených odbytových možností, které již byly vytvořeny činností výrobce zboží nebo jeho zahraničního distributora.<sup>246</sup>

Nejčastější formou zneužití pověsti jiného soutěžitele je tzv. opěrná srovnávací reklama. Jedná se o situaci, kdy obchodník tvrdí, že je stejně dobrý jako jiný obchodník, jemuž svědčí známá a oblíbená ochranná známka. Není přitom rozhodující, zda je uvedené tvrzení pravdivé či nikoli.<sup>247</sup>

Nejrazantnějším parazitováním na pověsti je tzv. výrobkové pirátství, kdy je méně kvalitní výrobek výrobcem označen jako výrobek známé firmy (tradičně džínsy, oblečení, kosmetika, alkohol).<sup>248</sup>

#### 2. Pověst závodu, výrobku nebo služby jiného soutěžitele

Skutková podstata parazitování na pověsti vyžaduje, aby vůbec existovala určitá pověst, na níž lze parazitovat. Postačí však i pověst lokální. „*Ustanovení ale chrání jakoukoli*

<sup>245</sup> Oproti výrazu *využití* dle ObchZ.

<sup>246</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 6 Tdo 989/2004 ze dne 26.10.2004.

<sup>247</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 75.

<sup>248</sup> Zde bude častý souběh se skutkovou podstatou vyvolání nebezpečí záměny dle § 2981 NOZ.

tržně využitelnou pověst soutěžitele, nikoli jen dobrou pověst ve smyslu obecných mravních postulátů, tedy nejen goodwill v obecném významovém pojetí, ale tzv. image.<sup>249</sup>

Pověst podnikatele je třeba hodnotit podle jeho chování v obchodních vztazích. „Pokud soutěžitel neplní závazky z obchodních vztahů řádně a včas, nelze dospět k závěru, že jde o právnickou osobu, která by požívala dobré pověsti.“<sup>250</sup> Platí, že osoby mají dobrou pověst do té doby, dokud není proveden úspěšně důkaz opaku.<sup>251</sup>

Užitečné při posuzování této skutkové podstaty bude přihlížet nejen k pověsti toho, na němž je parazitováno, ale taktéž i k pověsti toho, kdo parazituje. Jedna méně známá firma například vytýkala jednomu z největších našich podniků, že parazituje na její pověsti. Tohoto jednání se měl dopouštět tím, že některé symboly z jejího zvláštního označení použil ve svém sloganu. Pověst této malé firmy nebyla tak rozšířena, aby jí v daném případě mohl druhý subjekt využívat. Takové jednání by ale bylo možno kvalifikovat jako klamavé označení zboží a služeb.<sup>252</sup>

Zákon mluví o pověsti soutěžitelova závodu, výrobků nebo služeb. Výčet je taxativní a mohl by být rozšířen jen extenzivním výkladem. Do této skutkové podstaty proto nespádají např. výkony, reklamní slogany, cizí myšlenky či pověst samotného soutěžitele.<sup>253</sup> Taková jednání by bylo třeba posuzovat podle generální klauzule.

Na druhou stranu je třeba shora uvedený taxativní výčet chápat širěji, např. že i hokejový klub je závod<sup>254</sup>, výrobkem je kniha či film<sup>255</sup> nebo jiné produkty autorského práva. Službou je např. i divadelní přestavení. V jednom případě řešeném našimi soudy bylo do této skutkové podstaty zahrnuto jednání taxikáře parazitujícího na telefonním

<sup>249</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 535.

<sup>250</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 29 Cdo 630/99 ze dne 15.11.2000.

<sup>251</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 1385/2006 ze dne 18.3.2008.

<sup>252</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 185.

<sup>253</sup> Srov. § 135 odst. 2 NOZ.

<sup>254</sup> „V zahraničí bylo shledáno parazitním jednáním uvedení reklamního šotu v médiích, na němž proslulé profesionální mužstvo dociluje branku s doprovodným komentářem „I s našimi peněžními službami uděláte stejnou trefu“. Hokejové mužstvo totiž muselo vynaložit mnoho námahy a prostředků na to, aby se stalo proslulým, a nikdo jiný nemá právo těžit z těchto „investic“.“ HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 187.

<sup>255</sup> Z Austrálie je znám případ nekalosoutěžního jednání nazvaný jako „Krokodýl Dundee“, kdy podnikatel využil úspěchu stejnojmenného filmového snímku a označil svůj krámk s trampským oblečením po stejnojmenném hlavním hrdinovi. Také u nás se vyskytují hostince pojmenované po hrdinech soudobých literárních děl a jistý podnikal označil svou provozovnu „Ferda Mravenec – práce všeho druhu“. HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 188.

číslu, které druhý taxikář používal již deset let a bylo pro něj u zákazníků považováno za příznačné (soutěžitel šestičísli doplnil trojčísli 800).<sup>256</sup>

Parazitováním na pověsti závodu je i účelové přibrání fyzické osoby k soutěžiteli, jejíž jméno je spojené se známou značkou.<sup>257</sup> Na pověsti závodu lze parazitovat také vzbuzením zdání organizačního, kapitálového, obchodního nebo jiného spojení s jiným soutěžitelem požívajícím výrazné pověsti.<sup>258</sup> Tomu však nebude v situaci, kdy se nebude jednat o zcela nepravdivou informaci.<sup>259</sup> Patří sem i jednání spočívající v textu webové stránky s využitím klíčového slova, které by bylo shodné s názvem časopisu, jeho ochrannou známkou i adresou na internetu druhého soutěžitele.<sup>260</sup> Zvláštním způsobem parazitování na pověsti závodu je rozměňování slavných obchodních jmen nebo užití takových jmen pro jiné účely. Musí se ale jednat o značku nepochybně vázanou k její firmě. Velmi známým se stal např. reklamní slogan propagující *Kofolu* ve znění „*když ji miluješ, není co řešit*“, kterého v době slávy tohoto reklamního sloganu využilo brněnské zlatnictví v rozhlasové reklamě se zněním „*když ji milujete, je vždy co řešit, kupte brilianty, zlato, šperky*“.<sup>261</sup>

Parazitovat ve smyslu této skutkové podstaty lze i obecně na určitém druhu výrobku a jeho zevní podobě, např. výrobci margarínu budou parazitovat na pověsti másla sloganem „*chutná jako máslo*“<sup>262</sup> nebo lze parazitovat např. na tradičním pracím prášku.<sup>263</sup>

---

<sup>256</sup> Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 414/2007 ze dne 25.3.2008.

<sup>257</sup> V předválečném Československu vyhrála zlínská firma Baťa spor proti nevelké firmě podnikající také v obuvnictví, která jako společníka účelově přibrala osobu s jménem *Ferdinand Baťa*, aby mohla jeho příjmení použít v obchodním jménu. Viz. PELC, V. *Hospodářská soutěž*. Praha: Grada Publishing, 1995, s. 92.

<sup>258</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 536..

<sup>259</sup> Jako nekalosoutěžní nebylo shledáno jednání soutěžitele, který používal obchodní firmu AP.B., která měla shodný dominantní základ s obchodní firmou bývalého zaměstnavatele, přičemž údaj: „*firma vznikla odštěpením od firma A.B.*“ byl sice nesprávný, ale nejednalo se o zcela nepravdivou informaci, neboť soutěžitel (v daném případě obviněný) byl dříve pracovně spojen s podnikáním poškozeného a následně začal sám podnikat ve svém oboru činnosti. Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tz 161/2000 ze dne 4. 10. 2000.

<sup>260</sup> Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 194/2001 ze dne 16.12.2002.

<sup>261</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 181.

<sup>262</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 77.

<sup>263</sup> „*Jistý slovenský výrobce například vtipně reagoval na velkolepou reklamní kampaň světového výrobce pracího prášku, v níž je výrobek srovnáván s „tradičním pracím prostředkem“ a uvedl na trh výrobek balený shodně jako onen „tradiční prací prostředek“. Právní hodnocení takové situace může být různé, někteří usuzují, že neexistující výrobek nemůže mít dobrou pověst a nelze proto na něm parazitovat.*“ WINTER, F. *Reklama a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2001, s. 50.

Zvláštní problematiku v souvislosti s parazitováním na výrobku tvoří náhradní díly k originálním výrobkům. Dle Soudního dvora EU je dovoleno náhradní díly nabízet k originálním výrobkům, jestliže výrobce svou nabídku dostatečně specifikuje tak, že nemůže vzniknout dojem, že jde o originální díly výrobce cizího výrobku.<sup>264</sup> „Pokud žalovaný svou stavebnici přizpůsobil stavebnici LEGO žalobce, tj. svou stavebnici učinil co do ztvárnění kostek a v základních rozměrech jejich vzájemného napojování naprosto totožnou a docílil tak její plnou kompatibilitu s kostkami stavebnice LEGO, pokud v oblastech a celkovém jejich designu včetně barevnosti obrázků sestavených postaviček a předmětů, zcela jednoznačně učinil vše, aby se co nejvíce připodobnil stavebnici žalobce, pak vedle vyvolání zaměnitelnosti se žalovaný snaží navodit zdání, že kupující získá totéž jako při koupi stavebnice žalobce a dopustil se tak i parazitování na pověsti.“<sup>265</sup>

### **3. Umožňující ziskat pro výsledky vlastního nebo cizího podnikání prospěch, jehož by soutěžitel jinak nedosáhl**

Civilní delikt parazitování na pověsti je v souladu s principem objektivní odpovědnosti nekalé soutěže naplněn, pokud takové jednání objektivně umožňuje získat pro výsledky vlastního nebo cizího podnikání prospěch.<sup>266</sup> Trestný čin nekalé soutěže spočívající v tomto jednání by však i ohledně tohoto znaku vyžadoval úmysl.

Prospěch musí směřovat směrem k výsledkům vlastního nebo cizího podnikání. Tento znak vyjadřuje, že se nekalosoutěžního jednání v podobě parazitování na pověsti může dopustit i osoba odlišná od soutěžitele. Prospěch může být hmotný i nehmotný.

## **8.3 Parazitování na pověsti ve skutkových podstatách dalších trestných činů**

Vzhledem k tomu, že jednání, naplňující skutkovou podstatu parazitování na pověsti ve smyslu nekalé soutěže, bude často naplňovat i skutkovou podstatu vyvolání nebezpečí záměny a klamavé označení zboží a služeb, může toto nekalosoutěžní jednání naplňovat i trestné činy uvedené u těchto zvláštních skutkových podstat, zejména

<sup>264</sup> Rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C-112/99 ze dne 25.10.2001 ve věci Toshiba Europe GmbH vs. Katun Germany.

<sup>265</sup> Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 237/2007 ze dne 4.12.2007.

<sup>266</sup> Což je jednou ze zásadních a pozitivních změn této skutkové podstaty oproti úpravě v ObchZ.

trestné činy chránících průmyslová práva. Vyjma těchto trestných činů se jednáním, spočívajícím v parazitování na pověsti, může jednat osoba dopustit zároveň i trestného činu chránící autorská a související práva dle ust. § 270 TZ.

### **8.3.1 Trestný čin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi dle § 270 TZ**

*„(1) Kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.*

*(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,*

*a) vykazuje-li čin uvedený v odstavci 1 znaky obchodní činnosti nebo jiného podnikání.“*

#### **a) Subjekt**

Skutková podstata tohoto trestného činu pachatele nespécifikuje. Pachatelem zde může být fyzická nebo právnická osoba.

#### **b) Objekt**

Trestný čin porušení autorského práva dle ust. § 270 TZ chrání vědeckou, literární a jinou uměleckou tvůrčí činnost včetně požitků z nich plynoucích, jakož i práv souvisejících s právem autorským.<sup>267</sup> Často se mohou práva autorů, výkonných umělců i výrobců zvukových záznamů uplatňovat vedle sebe a za určitých okolností může pachatel jednáním porušovat práva náležející všem třem skupinám jejich nositelů.<sup>268</sup>

#### **c) Subjektivní stránka**

Pro naplnění subjektivní stránky tohoto trestného činu je vyžadováno pachatelovo vědomí, že jde o dílo jako výsledek tvůrčí činnosti autora, umělecký výkon výkonného

---

<sup>267</sup> Co je předmětem autorského práva viz. ust. § 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

<sup>268</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tz 75/2001 ze dne 13.6.2001.

umělce atd.<sup>269</sup> „U osoby, která je podezřelá, že jako nakladatel vydala a rozšiřuje plagiát, jímž mají být porušována zákonem chráněná práva k autorskému dílu vydanému jiným nakladatelstvím, nebude možné dovést její úmyslné zavinění za situace, jestliže sice znala námitky tohoto nakladatelství upozorňující na porušení autorského práva, pokud jí však byly známy i další skutečnosti, pro které se uvedené námitky vůbec nemusely jevit jako důvodné (spočívající např. v opakovaném utvrzování původce plagiátu o jeho autorství, ve sporném rozsahu a způsobu citace cizích autorských děl) a mohla je případně považovat i za účelové jednání konkurenčního nakladatelství.“<sup>270</sup>

#### **d) Objektivní stránka**

Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do zákonem chráněných práv k autorskému dílu<sup>271</sup>, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi. Jedná se o blanketní trestný čin odkazující na autorský zákon<sup>272</sup>, přičemž neznalost autorského zákona se posuzuje stejně jako neznalost normy trestní.

Neoprávněným zásahem do zákonem chráněných práv je především přivlastnění si autorství k dílu a jakékoli zveřejnění díla bez souhlasu autora nebo sice s jeho souhlasem, ale s provedením změn v díle, eventuálně použití díla takovým způsobem, který snižuje uměleckou hodnotu díla. Tohoto trestného činu se např. dopustí ten, kdo doveze či prodá audiokazety, na nichž je přehrán záznam z kompaktních disků bez souhlasu nositelů autorských práv a příbuzných práv.<sup>273</sup> Při posuzování otázky, zda došlo k naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu při provozování veřejných hudebních produkcí – diskoték, je třeba hodnotit též jejich počet, dobu trvání jejich skladeb a alespoň minimální množství přehraných nosičů a hudebních skladeb.<sup>274</sup> Tímto

---

<sup>269</sup> ŠÁMAL, P., PÚRY, F., RIZMAN, S. *Trestní zákon: komentář. Díl II, (§ 91 až § 301)*. 6. vyd.. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 981.

<sup>270</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 9. 2001 sp. zn. 3 Tz 218/2001.

<sup>271</sup> Autorské dílo je objektivně vyjádřeným duševním výtvozem spočívajícím v individuálním ztvárnění myšlenky – nikoliv myšlenka samotná. ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 2503.

<sup>272</sup> Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

<sup>273</sup> R 50/1993 in ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 537.

<sup>274</sup> Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 6 Tdo 986/2002 ze dne 21.9.2003.

trestným činem naopak nebude, pokud pachatel využije pouze námětu obsaženého v cizím původním díle.<sup>275</sup>

TZ obsahuje jako zvlášť přitěžující okolnost v odst. 2 písm. a) tohoto ustanovení, pokud je tento trestný čin spáchán v rámci obchodní činnosti či jiného podnikání.

#### e) Souběh

Parazitováním na pověsti výrobků či služeb chráněných jako autorské dílo (film, kniha aj.) bude zpravidla současně naplněn i trestný čin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi dle ust. § 270 TZ. Jednočinný souběh tohoto trestného činu s trestným činem nekalé soutěže není vyloučen.<sup>276</sup> Pokud totiž někdo v rámci nekalosoutěžního jednání také současně neoprávněně nakládá s autorským dílem, může být takové jednání způsobilé vyvolat dva různé následky.

Pokud by tento trestný čin spočíval v rozmnožení či napodobení autorského a podobného díla, mohl by se pachatel dopustit zároveň i skutkové podstaty vyvolání nebezpečí záměny. Tento trestný čin by za jistých okolností mohl naplňovat i zvláštní skutkovou podstatu porušení obchodního tajemství, a to v souvislosti s neoprávněným zásahem k databázi.<sup>277</sup> Údaje, na něž se vztahuje obchodní tajemství, se mohou stát předmětem tohoto trestného činu, jestliže byly zařazeny do databáze a nebyly zpřístupněny veřejnosti.<sup>278</sup>

---

<sup>275</sup> Pokud obviněný využil z autorského díla malíře Josefa Lady jen tzv. holý námět v podobě kresby vánočních motivů na pohlednicích, které nechal vytisknout a distribuoval je do prodeje, nezasáhl tím do práv k tomuto autorskému dílu. Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 449/2007 ze dne 16. 5. 2007.

<sup>276</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 3 Tz 218/2001 ze dne 27. 9. 2001.

<sup>277</sup> Srov. § 1 písm. c), d), § 88 a násl. § 90 autorského zákona.

<sup>278</sup> ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 68.

## 9. Podplácení

*„Každý je úplatný, záleží jen na výši nabízené částky a okolnosti, za které je nabízena.“<sup>279</sup>*

### 9.1 Obecně o podplácení

Podplácení je projevem přirozené lidské vlastnosti obcházet oficiální pravidla. Toto jednání je součástí slova širšího významu tzv. úplatkářství. Chápání úplatkářství je velmi široké a v podstatě zahrnuje jakékoliv morálně neospravedlnitelné dosahování, přijímání nebo nekorektním způsobem nabízené získání hmotných, duševních nebo jiných nehmotných výhod či zisků.<sup>280</sup>

Účelem zahrnout podplácení mezi zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže bylo zabránit tomu, aby *„soutěžitel v hospodářské soutěži získal konkurenční náskok dosažením neodůvodněné výhody, kterou by jinak vůbec nezískal nebo s většími náklady tak, že využije zkorumpovatelnosti osob spjatých se soutěžitelem, jenž má být podplácením poškozen, anebo i tím, že využije zájmu těchto osob o přijetí úplatku jeho výměnou za zisk výhody v konkurenčním boji“<sup>281</sup>*. V zájmu vyšší efektivity ochrany tohoto předmětu je postihováno jako podplácení i vyžádání si nebo přijetí úplatku zkorumpovanými osobami. Ústavně konformní výklad tohoto ustanovení by měl podnikateli v co možná nejvyšší míře zaručit právo na podnikání zaručené v čl. 26 Listinou základních práv a svobod v prostředí nezatíženém korupcí a klientelismem.<sup>282</sup>

Skutková podstata podplácení se značně liší od ostatních zvláštních skutkových podstat nekalosoutěžního jednání. Podstatný rozdíl tkví v tom, že je zde zapotřebí vztah dvou subjektů jednajících v rozporu s dobrými mravy. Specifičnost skutkové podstaty podplácení se projevuje i ve vymezení těchto dvou subjektů, tedy jednoho na straně podplácejícího a druhého na straně podpláceného. Tato zvláštní skutková podstata nekalé soutěže je mnohdy mnohem nebezpečnější než ostatní skutkové podstaty z toho důvodu, že se jedná o velice latentní jednání.

---

<sup>279</sup> CHMELÍK, J. a kol. *Korupce a úplatkářství*. Praha: LINDE, 2011, s. 9.

<sup>280</sup> Tamtéž, s. 15.

<sup>281</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 538.

<sup>282</sup> Nález Ústavního soudu ČR sp.zn. IV. ÚS 27/09 ze dne 11.9.2009.



Jednočinný souběh s jinými skutkovými podstatami není u tohoto nekalosoutěžního jednání reálný, vyjma skutkové podstaty porušení obchodního tajemství (např. pokud soutěžitel podplatí uklízečku, aby konkurenci předávala obsah některých odpadkových košů, a tak přispívala k odhalení obchodního tajemství).<sup>283</sup> Naproti tomu je častý souběh s veřejným právem, neboť civilní delikt podplácení má stejnou povahu jako podplácení ve veřejném sektoru.

## 9.2 Úprava podplácení dle občanského zákoníku

NOZ převzal znění této skutkové podstaty z dosavadní právní úpravy v téměř nezměněné podobě. Dle ust. § 2983 NOZ je podplácením nekalosoutěžní jednání, jímž: „a) soutěžitel osobě, která je členem statutárního nebo jiného orgánu jiného soutěžitele nebo je v pracovním poměru k jinému soutěžiteli, přímo nebo nepřímo nabídne, slíbí či poskytne jakýkoliv prospěch za tím účelem, aby jejím nekalým postupem docílil na úkor jiných soutěžitelů pro sebe nebo jiného soutěžitele přednost nebo jinou neoprávněnou výhodu v soutěži, anebo b) osoba uvedená v písmenu a) přímo či nepřímo žádá, dá si slíbit nebo přijme za stejným účelem jakýkoliv prospěch.“

### 9.2.1 Pojmové znaky podplácení

Z definice podplácení vyplývá, že se skládá z následujících znaků:

1. Osoba podplácející
2. Osoba podplácená
3. Aktivní/pasivní podplácení
4. Prospěch
5. Účel docílit přednosti nebo jiné neoprávněné výhody v soutěži pro sebe nebo jiného soutěžitele na úkor jiných soutěžitelů

#### 1. Osoba podplácející

Podplácející osobou je soutěžitel. Nekalosoutěžního jednání se však může dopustit i

---

<sup>283</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 84.

třetí subjekt oddělitelný od soutěžitele, např. agentura uveřejňující inzerát s výzvou k podplácení.

## 2. Osoba podplácená

Podplácená osoba je zde vymezena jako osoba, která je členem statutárního nebo jiného orgánu jiného soutěžitele nebo je v pracovním poměru k jinému soutěžiteli. V praxi takovou osobou může být např. zaměstnanec. Pokud by stát vystupoval v hospodářské soutěži jako soutěžitel, mohl by podplácenou osobou být i státní zaměstnanec.<sup>284</sup> Musí zde být ale splněna podmínka, aby se podplácená osoba podílela na vytváření hospodářského rozhodnutí konkurenta.<sup>285</sup>

Pracovním poměrem k jinému soutěžiteli je třeba rozumět pouze trvalý pracovní poměr, nikoliv např. i dohody konané mimo pracovní poměr nebo obdobný poměr jako je poměr pracovní (např. expert pomáhající utvářet podnikové rozhodnutí či poradenská firma).<sup>286</sup>

Z logiky věci je jako podplácený subjekt z této skutkové podstaty vyloučen samotný podnikatel, u něhož určitá nabízená výhoda ovlivní jen jeho vlastní rozhodnutí. Pokud by se však jednalo o zvláštní výhody u druhého soutěžitele překračující meze právního řádu, mohla by být naplněna generální klauzule.

## 3. Aktivní /pasivní podplácení

Aktivní podplácení upravené pod písm. a) postihuje podplácející osobu, naproti tomu pasivní podplácení upravené pod písm. b) postihuje osobu, která se nechává podplatit.

Aktivní podplácení zahrnuje jednání spočívající v přímé nebo nepřímé nabídce, slibu či poskytnutí prospěchu. *Nabídka* znamená informování o případném poskytnutí prospěchu. Rozdíl mezi nabídkou a slibem je v tom, že slib spočívá v prohlášení, kterým se slibující zavazuje prospěch v budoucnu poskytnout až po splnění dalších

---

<sup>284</sup> Pokud by byl podplácen státní zaměstnanec v situacích, kdy stát nevystupuje v hospodářské soutěži jako soutěžitel, mohlo by být takové jednání posuzováno dle generální klauzule.

<sup>285</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 194.

<sup>286</sup> Přijetím NOZ došlo v tomto směru k zúžení okruhu podplácených osob. Dle doktorky Ondrejové není taková změna žádoucí, neboť druh pracovněprávního vztahu je interní záležitostí. Viz ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 192.

podmínek.<sup>287</sup> Nevyžaduje se, aby byl slibován konkrétní prospěch, stačí příslib, že určitému počínání se dostane uznání. Oproti nabídce je slib zpravidla méně konkrétní. *Poskytnutí prospěchu* je nejen jeho přímo bezprostřední předání, ale i nepřímé poskytnutí materiální či jiné výhody.<sup>288</sup>

Pasivní podplácení spočívá v jednání, kdy podplácená osoba přímo nebo nepřímo žádá, dá si slíbit nebo přijme prospěch. *Žádat* znamená, že pachatel dá sám podnět k poskytnutí úplatku nebo ke slibu úplatku. Nemusí jít o výslovnou žádost - stačí dát najevo, že si podplácený přeje dostat nabídku prospěchu a s touto nabídkou následně souhlasí. Znak *dát si slíbit* je naplněn, jestliže pachatel nabídku neodmítne a souhlasí s ní, přičemž je nerozhodné, zda bude slib splněn. Znak *přijetí úplatku* bude naplněn, pokud soutěžitel nebo jiná osoba skutečně neoprávněnou výhodu dostane.<sup>289</sup>

Slova *přímo nebo nepřímo* mají v této skutkové podstatě dvojí význam – jednak se může jednat o způsob, jímž je jednáno (např. mlčky), a jednak o oslovení osoby, která má být podplácena (např. prostřednictvím prostředníka – manželky).<sup>290</sup>

#### 4. Prospěch

Prospěch může být jakýkoliv.<sup>291</sup> Je nutno jej chápat v širokém slova smyslu a zahrnovat pod něj jakékoliv hmotné i nehmotné výhody či zisky (např. zprostředkování členství v prestižním klubu, přijetí potomka na vysokou školu nebo i protislužbu). Musí se ale jednat o prospěch, který bude schopen ovlivnit svobodu rozhodování. Pojem *jakýkoliv* je totiž nutno vykládat ve vztahu k druhu prospěchu, nikoliv k jeho výši.<sup>292</sup> Prospěchem proto nebudou dárky obvyklé v obchodním styku. Posouzení, co je ještě přijatelnou obchodní pozorností a co je již za hranicemi dobrých mravů soutěže, bude v konečném důsledku vždy záležet na okolnostech jednotlivého případu.<sup>293</sup>

---

<sup>287</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 539.

<sup>288</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2892.

<sup>289</sup> Tamtéž.

<sup>290</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 539.

<sup>291</sup> Srov. § 334 TZ: (1) „Úplatkem se rozumí neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok.“

<sup>292</sup> Srov. WINTER, F. *Reklama a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2001, s. 50.

<sup>293</sup> Srov. § 77 odst. 1 písm. j) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého je zakázáno přijímat dary nad 300 Kč.

Od neoprávněného prospěchu je třeba odlišit poskytování provizí, které jsou poskytovány v obchodním styku běžně. Taková provize jednak není utajována, jednak bývá poskytována třetí osobě, zprostředkovateli, nikoliv zaměstnanci závodu, který může o udělení zakázky rozhodnout jménem a na účet svého zaměstnavatele. Rozlišení mezi podplácením a obchodní provizí však může být v konkrétním případě velmi složité. „Na právní hranice naráží toto počínání v okamžiku, když „provizní zástupce“ prodávajícího je zároveň zaměstnán u kupujícího a rozhoduje, komu se přidělí zakázky. V tomto okamžiku se dostává do dvou protikladných a navzájem neslučitelných rolí, kdy hrozí, že nebude objektivní vůči svému zaměstnavateli.“<sup>294</sup>

### **5. Účel docílit přednosti nebo jiné neoprávněné výhody v soutěži pro sebe nebo jiného soutěžitele na úkor jiných soutěžitelů**

Skutková podstata podplácení je, na rozdíl od generální klauzule, postavena na zavinění. Subjektivní prvek je u podplácení totiž neoddelitelný.<sup>295</sup> Podplácející subjekt se podplácením snaží vždy získat předstih v hospodářské soutěži.

Přednost nebo jiná neoprávněná výhoda nejčastěji spočívá v získání určité zakázky, ale může spočívat i v řadě dalších hospodářsky soutěžních výhod, např. rychlejší způsob placení.<sup>296</sup> Je nerozhodné, zda soutěžitel v důsledku nekalého postupu takové osoby chtěnou přednost v soutěži nebo neoprávněnou konkurenční výhodu skutečně získal.<sup>297</sup> Podstatné je, aby získaná přednost či výhoda byla neoprávněná, tedy jiná než by bývala z řádného způsobu soutěžení.<sup>298</sup>

Z dikce tohoto ustanovení lze dovodit, že se jedná o účelové jednání zaměřené do budoucna, tedy že nabídka prospěchu temporálně předchází cíli, jehož má být podplácením dosaženo. Pokud se nebude jednat o opakované poskytování darů, bude na místě takové jednání posuzovat spíše podle generální klauzule.<sup>299</sup> Pokud by však

---

<sup>294</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 87–88.

<sup>295</sup> MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži: Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 230-231.

<sup>296</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 82.

<sup>297</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 541.

<sup>298</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 197.

<sup>299</sup> Srov. názor profesora Hajna, že podplácením může být i následné poskytnutí prospěchu jako dodatečné odměny za soutěžní výhodu již poskytnutou. ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 541

bylo zjištěno, že pracovník soutěžitele poskytl neoprávněnou výhodu, protože počítal s oceněním své ochoty, bylo by i takové jednání podřaditelné pod tuto skutkovou podstatu.<sup>300</sup>

Dle dikce této skutkové podstaty musí být přednost nebo neoprávněná výhoda podplácejícího soutěžitele na úkor jinému soutěžiteli. To však neplatí bezvýhradně. „*Je nerozhodné, že podplácející soutěžitel má objektivně nejvýhodnější nabídku a zakázka by mu byla udělena tak jako tak.*“<sup>301</sup> V souvislosti s tímto znakem je třeba si uvědomit, že újma u této skutkové podstaty nevzniká jen konkurentům toho soutěžitele, od něhož je prospěch žádán, ale i zaměstnavatelské firmě osoby, jež prospěch vyžaduje, dá si jej slíbit nebo ho přijme.<sup>302</sup> V praxi byl řešen případ, který se dostal až před Ústavní soud. Jednalo se o situaci, kdy se zaměstnanec žalobce jako vedoucí útvaru nákupu a podnikání podílel na sjednávání kupních smluv s dodavateli. S jedním z dodavatelů však zároveň bez vědomí svého zaměstnavatele (žalobce) uzavřel smlouvu o zprostředkování, na základě níž pobíral provizi za každý dodaný kus zboží. Nejvyšší soud v ČR oproti Vrchnímu soudu v Praze v jednání neshledal rozpor s dobrými mravy soutěže, neboť dle jeho názoru takové jednání nemohlo nikomu přinést újmu. Ústavní soud však měl jiný názor a shledal v takovém jednání trestný čin nekalé soutěže spočívající v podplácení.<sup>303</sup>

Na rozdíl od jednání podle generální klauzule zde zákonodárce opomíjí újmu, která by byla způsobena zákazníkovi. Pokud by totiž mělo dojít k újmě zákazníka, jednalo by se o situaci, kdy by byl zákazník k podplácejícímu soutěžiteli de facto v postavení soutěžitele.<sup>304</sup>

---

<sup>300</sup> MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, 84-85.

<sup>301</sup> Srov. HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 90.

<sup>302</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 195.

<sup>303</sup> „*Jednání zaměstnance pobírajícího provizi nepochybně deformovalo ceny na trhu a škodilo pověsti stěžovatele. Stěžovatel byl navíc nucen vynaložit nemalé náklady nejen na úhradu deformovaných cen, nýbrž i na hledání nového zaměstnance, který by žalovaného nahradil. Chybným postupem soudy porušily stěžovatelovo právo na svobodné podnikání v podmínkách materiálního právního státu a právo na spravedlivý proces.*“ Nález Ústavního soudu ČR sp.zn. IV. ÚS 27/09 ze dne 11.9.2009.

<sup>304</sup> Srov. HULVA, T. *Ochrana spotřebitele*. Praha: Aspi, 2005, s. 379.

### 9.3 Podplácení ve skutkových podstatách dalších trestných činů

Skutková podstata podplácení ve smyslu nekalé soutěže má svou povahou velmi blízko k trestněprávní úpravě úplatkářství, jež je upravené v TZ v hlavě X. pod názvem *Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných*, v díle III. - *Trestný čin přijetí úplatku, podplácení a nepřímé úplatkářství*.

Podplácení ve smyslu nekalé soutěže je obsahově širší pojem než podplácení ve smyslu TZ, protože zahrnuje jak pasivní podplácení ve formě přijetí úplatku, přijetí slibu i žádost o úplatek, tak i aktivní podplácení ve formě poskytnutí, nabídky a slibu úplatku.<sup>305</sup> Nicméně trestný čin nekalé soutěže dle ust. § 248 odst. 1 písm. e) TZ dopadá na užší okruh případů než trestné činy úplatkářské. Trestný čin přijetí úplatku, podplácení a nepřímé úplatkářství šířeji vymezují pachatele a podplácené osoby a širší je i zájem těchto trestných činů oproti trestnému činu nekalé soutěže.<sup>306</sup> Dále tyto trestné činy, na rozdíl od trestného činu nekalé soutěže ve smyslu ust. § 248 odst. 1 písm. e) TZ, dopadají i na případy, kdy k nabídce úplatku dojde až po obstarání určité záležitosti. „*Je nerozhodné, zda k přijetí úplatku dojde před obstaráváním věci, v jeho průběhu nebo dodatečně po obstarání věci, a to i bez předchozí úmluvy.*“<sup>307</sup> Nevýznamná je u těchto trestných i skutečnost, zda přijetí úplatku nebo slibu úplatku ovlivnilo podplácenou osobu. Taková okolnost pouze zvyšuje závažnost trestného činu přijetí úplatku.<sup>308</sup> Dalším rozdílem mezi trestnými činy úplatkářskými a podplácením ve smyslu nekalé soutěže je definice plnění, jež se má podplácejícímu dostat.<sup>309</sup> Zatímco podplácení ve smyslu NOZ vyžaduje *jakýkoliv prospěch*, pojem *úplatek* je definován úžeji: „*neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím*

---

<sup>305</sup> RIZMAN, S. In ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2889.

<sup>306</sup> Trestné činy úplatkářské byly podle dřívější právní úpravy naplněny pouze v souvislosti s existencí obecného zájmu. K rozšíření objektu došlo na základě rámcového rozhodnutí Rady č. 2003/568/JVV o boji s korupcí v soukromém sektoru ze dne 22. 7. 2003. Rozšíření těchto trestných činů o tento objekt však nemá ve vztahu k nekalosoutěžnímu jednání žádný význam, neboť věci obecného zájmu je i zájem na řádném průběhu hospodářské soutěže. Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 4 Tz 77/2002 ze dne 26. 11. 2002.

<sup>307</sup> RIZMAN, S. In ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2887.

<sup>308</sup> Tamtéž.

<sup>309</sup> Domnívám se však, že i odlišná definice povede v praxi ke stejnému výsledku.

souhlasem jiné osobě a na kterou nemá nárok<sup>310</sup>. Úplatkem tedy není jakákoliv výhoda, ale jen protiprávní, která sleduje narušení zájmu chráněného tímto ustanovením.<sup>311</sup> Shodně je, že nezávisí na výši této výhody a také, že se může jednat o jakoukoliv formu plnění. V neposlední řadě pro naplnění těchto trestných činů není vyžadován vznik újmy ani dosažení prospěchu. Taková okolnost může mít ale vliv na naplnění kvalifikované skutkové podstaty.

### 9.3.1 Trestný čin přijetí úplatku dle § 331 TZ

*„(1) Kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek, nebo kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta nebo zákazem činnosti.*

*(2) Kdo za okolností uvedených v odstavci 1 úplatek žádá, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.“*

#### a) Subjekt

Pachatelem trestného činu přijetí úplatku dle odst. 1 může být jen osoba obstarávající věc obecného či podnikatelského zájmu. Odst. 2 tohoto trestného činu pachatele nespécifikuje. Trestní odpovědnost za tento trestný čin ponese i právnická osoba.

Tento trestný čin může pachatel spáchat sám či prostřednictvím jiné osoby.<sup>312</sup>

#### b) Objekt

Objektem tohoto trestného činu, jakož i ostatních trestných činů úplatkářských, „*je nestranné, osobními zájmy neovlivněné plnění povinností vyplývajících ze zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, stejně tak i nestranný, osobními zájmy neovlivněný*

---

<sup>310</sup> Ust. § 334 odst. 1 TZ.

<sup>311</sup> Srov. KOUKAL, P. Korupce v obchodních vztazích a podnikání – mezinárodní souvislosti. *Právní rádce* [online]. 28.7.2011[cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://pravniрадce.ihned.cz/c1-52400120-korupce-v-obchodnich-vztazich-a-podnikani-mezinarodni-souvislosti>.

<sup>312</sup> Jednání jiných než požadovaných specifických osob by podle konkrétních okolností případu mohlo být kvalifikováno jako spolupachatelství nebo účastenství. RIZMAN, S. In ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2886.

postup při obstarávání věci obecného zájmu či v souvislosti s podnikáním“<sup>313</sup>, tedy zájem na čistotě veřejného života a obchodních vztahů. Naproti tomu objektem podplácení jako nekalosoutěžního jednání je čistota v soutěžních vztazích a zřetel na ochranu vztahů dotýkajících se veřejného zájmu ustupuje do pozadí.<sup>314</sup>

### c) Subjektivní stránka

Z hlediska subjektivní stránky je TZ vyžadováno shodně jako u trestného činu nekalé soutěže úmyslné jednání.

### d) Objektivní stránka

Trestný čin přijetí úplatku obsahuje dvě samostatné skutkové podstaty upravené v odst. 1 a odst. 2, přičemž odst. 2 je speciálním ustanovením.<sup>315</sup>

Objektivní stránka tohoto trestného činu dle odst. 1 bude naplněna, pokud shora vymezený pachatel přijme nebo si dá slíbit úplatek.<sup>316</sup>

Dle odst. 2 se tohoto trestného činu dopustí ten, kdo za okolností dle odst. 1 úplatek žádá. Jednání dle odst. 2 je postihováno přísněji, neboť se jedná o situaci, kdy pachatel sám osloví potencionálního podplácejícího, aniž by mu ten předem cokoliv slíbil či nabídl.

### e) Souběh

Jednání naplňující jednu z těchto dvou skutkových podstat trestného činu přijetí úplatku může zároveň naplňovat i zvláštní skutkovou podstatu podplácení ve smyslu ust. § 2983 NOZ, případně i trestný čin dle ust. § 248 odst. 1 písm. e) TZ. Vzhledem k tomu, že trestný čin přijetí úplatku také chrání i čistotu soutěžních vztahů, je k němu trestný čin nekalé soutěže ve vztahu speciality, což vylučuje jednočinný souběh.<sup>317</sup> Není ovšem vyloučeno, aby došlo k jednočinnému souběhu těchto trestných činů, pokud by došlo k úplatkářství také v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu (např.

---

<sup>313</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 538.

<sup>314</sup> Tamtéž.

<sup>315</sup> RIZMAN, S. In ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2889.

<sup>316</sup> Srov. výklad shora.

<sup>317</sup> Srov. GRIVNA, T. Trestní postih korupce v soukromé sféře. *Trestněprávní revue*. 2005, č. 7, s. 169 - 173.



u podplácení fotbalového týmu).<sup>318</sup> Naopak pokud by pachatel spáchal trestný čin přijetí úplatku sice v souvislosti s podnikáním, ale mimo účast hospodářské soutěže, jednalo by se pouze o trestný čin přijetí úplatku.<sup>319</sup>

Pokud by přijetí úplatku souviselo se zadáním veřejné zakázky, veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou, mohl by být takovým jednáním zároveň naplněn i trestný čin sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě dle ust. § 256 TZ. Jedná se o speciální trestný čin vůči trestnému činu přijetí úplatku a jednočinný souběh těchto trestných činů je zde vyloučen.<sup>320</sup>

### **9.3.2 Trestný čin podplácení dle § 332 TZ**

*„(1) Kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, nebo kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.*

*(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let, propadnutím majetku nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,*

*a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch nebo způsobit jinému značnou škodu anebo jiný zvlášť závažný následek, nebo  
b) spáchá-li takový čin vůči úřední osobě.“*

#### **a) Subjekt**

Subjekt trestného činu podplácení je vymezen shodně jako u předchozího trestného činu s tím rozdílem, že tento trestný čin postihuje podplácejícího na rozdíl od podpláceného. Pachatelem dle této skutkové podstaty je i prostředník, který nesleduje svůj vlastní zájem.<sup>321</sup> Tohoto trestného činu by se tedy jako přímý pachatel dopustil i zaměstnanec sledující prospěch svého zaměstnavatele, na rozdíl od trestného činu nekalé soutěže, který může jako přímé pachatele postihovat jenom účastníky hospodářské soutěže.

<sup>318</sup> Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 8 Tdo 396/2007 ze dne 11.4.2007.

<sup>319</sup> RIZMAN, S. In ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2889.

<sup>320</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2389.

<sup>321</sup> Srov. předchozí skutkovou podstatu, kdy prostředník bude pouze spolupachatelem či účastníkem.

## **b) Objekt**

Shodně vymezen s předchozím trestným činem je i objekt.

## **c) Subjektivní stránka**

Z hlediska subjektivní stránky je vyžadován úmysl. Úmysl zde spočívá v tom, že pachatel chce poskytnout úplatek, tedy neoprávněnou výhodu. Nevyžaduje se však, aby pachatel chtěl dosáhnout i protiprávního zvýhodnění<sup>322</sup> (pachatel může např. žádat pouze splnění toho, co si strany ujednaly ve smlouvě, nebo standardní úřední postup).

## **d) Objektivní stránka**

Objektivní stránka tohoto trestného činu představuje tzv. aktivní podplácení spočívající v nabízení, poskytnutí či slíbení úplatku. Pro naplnění tohoto znaku je zcela irelevantní postoj podpláceného a nevyžaduje se proto, aby osoba podplácená souhlasila s přijetím úplatku.

Osoba, proti které směřuje nabídnutí úplatku apod., může být pouze osoba obstarávající věci obecného či soukromého zájmu. Pokud by měl pachatel podplácet veřejného činitele v souvislosti s výkonem jeho pravomoci, bude se jednat o kvalifikovanou skutkovou podstatu tohoto trestného činu.

Úplatek nemusí být nabídnut apod. přímo podplácené osobě, spadají sem i případy tzv. nepřímého podplácení, tj. prostřednictvím jiné osoby<sup>323</sup>, např. manželky podpláceného.

## **e) Souběh**

Jednání naplňující tento trestný čin bude často naplňovat i nekalosoutěžní jednání dle ust. § 2983 písm. a) NOZ, tedy tzv. aktivní podplácení. Jednočinný souběh tohoto trestného činu je však s trestným činem nekalé soutěže, ze stejného důvodu jaký je uveden v souvislosti s trestným činem přijetí úplatku, vyloučen. Pokud by soutěžitel podplácel státního zaměstnance v situaci, kdy stát nebude vystupovat v hospodářské soutěži jako soutěžitel, dopustil by se trestného činu podplácení ve smyslu této skutkové podstaty, nikoliv však i trestného činu nekalé soutěže.

---

<sup>322</sup> RIZMAN, S. In ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2893.

<sup>323</sup> Tamtéž, s. 2892.

### 9.3.3 Trestný čin nepřímého úplatkářství dle § 333 TZ

*„(1) Kdo žádá nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem nebo prostřednictvím jiného působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo za to, že tak již učinil, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.*

*(2) Kdo z důvodu uvedeného v odstavci 1 jinému poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“*

#### a) Subjekt

Subjekt trestného činu nepřímého úplatkářství může být kdokoliv. Trestně odpovědná za tento trestný čin je i právnická osoba.

#### b) Objekt

Objekt ochrany je zde vymezen shodně jako u ostatních úplatkářských trestných činů, a navíc je zde chráněn zájem, aby nedocházelo k podplácení úředních osob.

#### c) Subjektivní stránka

Jedná se o úmyslný trestný čin, přičemž je zde vyžadován speciální úmysl pachatele – vůli působit na úřední osobu.

#### d) Objektivní stránka

Tento trestný čin obsahuje dvě samostatné skutkové podstaty, přičemž nekalosoutěžního jednání se bude dotýkat spíše druhá alinea trestného činu nepřímého úplatkářství.

První odstavec postihuje prostředníka mezi podplácějícím a úřední osobou, který žádá nebo přijme úplatek za to, že bude na tuto úřední osobu působit.<sup>324</sup>

---

<sup>324</sup> „Jestliže pachatel přijímá nebo žádá úplatek za to, že bude svým vlivem působit na výkon pravomoci úřední osoby, avšak jedná bez její součinnosti, dopouští se tč nepřímého úplatkářství podle § 333 odst. 1 TZ. Jestliže však úplatek přijímá nebo žádá v součinnosti s úřední osobou a pro ni, dopouští se účastenství na tč. přijetí úplatku podle § 24 odst. 1, § 331 odst. 1,3 písm. b), popř. § 331 odst., 2,3 písm. b) TZ. Jestliže pachatel přijímá nebo žádá úplatek pro osobu, která není úřední osobou, ale obstarává věci obecného zájmu, sám však věci obecného zájmu neobstarává, dopouští se účastenství na tč přijetí úplatku podle § 24 odst. 1, § 331 odst. 1 nebo 2. Jestliže takový pachatel pouze předstírá, že bude svým vlivem působit na výkon pravomoci úřední osoby, popř. na činnost osoby, která obstarává věci obecného zájmu, avšak pro vyřízení věci nepodnikne nic a ani to nemá v úmyslu, dopouští se tč podvodu podle § 209.“  
R 16/1988 In ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421.* 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2898.

Ve druhém odstavci je postihováno tzv. aktivní podplácení, kdy podplácející nepůsobí přímo na podplácenou osobu, ale na prostředníka, který má následně působit na výkon úřední osoby.

Stejně jako u podplácení ve smyslu ust. § 332 TZ je zde bez významu, zda pachatel nabízí apod. úplatek s tím, aby prostředník působil na úřední osobu tak, aby svoji pravomoc řádně vykonala a plnila svoje povinnosti.<sup>325</sup> Stejně tak je nepodstatné, zda úřední osoba o úplatku ví či zda podle něj bude jednat.

#### **e) Souběh**

Vzhledem k tomu, že tento trestný čin chrání především zájem na ochraně čistoty veřejného života působením na úřední osobu a trestný čin nekalé soutěže chrání výhradně zájem na čistotě hospodářské soutěže, nekonkurují si tyto dva trestné činy co do objektu a jednočinný souběh je zde možný. K souběhu však prakticky docházet nebude, neboť podplácení ve smyslu nekalé soutěže vyžaduje, aby byl podplácen jiný soutěžitel, nikoliv samotný zprostředkovatel, navíc působící pouze na úřední osobu. Takové jednání by bylo však možné posuzovat jako nekalou soutěž dle generální klauzule.

---

<sup>325</sup> Srov. RIZMAN, S. In Tamtéž, s. 2896.

## 10. Zlehčování

„Soutěžitel není tím nejpovolanejším, kdo by měl šířit údaje o jiných soutěžitelích.“<sup>326</sup>

### 10.1 Obecně o zlehčování

Zlehčování ve smyslu nekalé soutěže je jednání, kdy se soutěžitel snaží získávat lepší tržní pozici tím, že poukazuje na domnělé či skutečné nedostatky svých konkurentů. I v tomto nekalosoutěžním jednání se projevují obecné lidské sklony, kdy nespokojenost s vlastními výsledky přenášíme na nedostatky někoho druhého nebo kdy si své přednosti dokazujeme hlavně tím, že zdůrazňujeme chyby těch druhých.<sup>327</sup> Zákaz takového jednání proto nechrání pouze jednotlivé soutěžitele či zákazníky, ale zajišťuje i celkovou kulturu soutěže.

Zlehčování má velice blízko k jednání naplňujícímu skutkovou podstatu klamavé reklamy.<sup>328</sup> U obou těchto jednání dochází k šíření údajů, které neodpovídají skutečnosti a které mají určité důsledky pro soutěžní postavení dotčených soutěžitelů. U klamavé reklamy jde spíše o neodůvodněnou sebechválu soutěžitele, u zlehčování naopak je jiný soutěžitel očerňován.<sup>329</sup> Může dojít i k souběhu těchto dvou skutkových podstat nekalé soutěže, neboť často svou sebechválou bude soutěžitel současně snižovat jiného soutěžitele a naopak zlehčováním jiného soutěžitele může přímo či nepřímo vyzdvihovat vlastní přednosti.<sup>330</sup> Obecně může také docházet ke konkurenci s parazitováním na pověsti či srovnávací reklamou. Jestliže totiž méně hodnotný výrobek je přirovnáván k výrobku např. známější značky, má takový údaj často stejné důsledky, jako by onen známější výrobek nebo komplexní služba byly snižovány.<sup>331</sup>

---

<sup>326</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 201

<sup>327</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí* : o právní úpravě nekalé soutěže. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 93–94.

<sup>328</sup> Skutková podstata zlehčování (na rozdíl od klamavé reklamy) nevyžaduje pro své naplnění, aby zlehčující subjekt sledoval vlastní prospěch a rovněž nevyžaduje zavinění.

<sup>329</sup> BEJČEK J., HAJN, P., KOTÁSEK, J. aj. *Nástin obchodního práva I. Úvodní část. Soutěžní právo. Obchodní společnosti a družstva: multimediální učební text*. 2. uprav. vyd.. Brno : Masarykova univerzita, 2009, s. 52.

<sup>330</sup> POKORNÁ, J., KOVARŽÍK, Z., ČÁP, Z. a kol. *Obchodní zákoník: komentář*. 1. díl. Praha : Wolters Kluwer, 2009, s. 231.

<sup>331</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 209.

## 10.2 Úprava zlehčování dle občanského zákoníku

NOZ přebralo úpravu této skutkové podstaty z ObchZ prakticky doslova. Ust. § 2984 NOZ upravující tuto skutkovou podstatu zní následovně: „ (1) Zlehčováním je jednání, jímž soutěžitel uvede nebo rozšiřuje o poměrech, výkonech nebo výrobku jiného soutěžitele nepravdivý údaj způsobilý tomuto soutěžiteli přivodit újmu.

(2) Zlehčováním je i uvedení a rozšiřování pravdivého údaje o poměrech, výkonech nebo výrobku jiného soutěžitele, pokud jsou způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Nekalou soutěží však není, byl-li soutěžitel k takovému jednání okolnostmi donucen (oprávněná obrana).“

### 10.2.1 Pojmové znaky zlehčování

Definice zlehčování se skládá z následujících pojmových znaků:

1. Soutěžitel (alinea 1)
2. Uvede nebo rozšiřuje / uvedení a rozšiřování
3. Pravdivé / nepravdivé údaje
4. Poměry, výkony nebo výrobky jiného soutěžitele
5. Způsobilost přivodit újmu zlehčovanému soutěžiteli

#### 1. Soutěžitel (alinea 1)

Specifikace jednající osoby jako soutěžitele je uvedena pouze v dílčí skutkové podstatě zlehčování vztahující se k nepravdivým údajům. Vzhledem k tomu, že druhá alinea jednající osobu blíže nespecifikuje, lze dojít k závěru, že rušitelem zde může být i osoba od soutěžitele odlišná.<sup>332</sup>

#### 2. Uvede nebo rozšiřuje / uvedení a rozšiřování

Dle prvního odstavce postačí, pokud soutěžitel zlehčovaný údaj buď uvede nebo rozšíří, naproti tomu dle druhého odstavce se vyžaduje uvedení a zároveň i rozšíření takového údaje.

---

<sup>332</sup> Srov. ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 204.

Tento znak je nutno vykládat široce. Uvedení či rozšíření může být učiněno různými způsoby (slovem, tiskem, mluvením, vyobrazením apod.) Nevyžaduje se ani, aby se jednalo o veřejné uvádění nebo šíření údajů.<sup>333</sup>

### 3. Pravdivé / nepravdivé údaje

Údajem je jakékoli sdělení způsobilé vykazat informační charakter.<sup>334</sup> Je jím nutno rozumět širokou škálu informací týkajících se poměrů, výkonů nebo výrobků jiného soutěžitele, např. hodnocení či kritika pracovních nebo výrobních postupů, obchodní politiky, marží, kvality zboží apod.<sup>335</sup> Zlehčování nemusí být provedeno žádným určitým údajem, ale postačí i údaj obecný či pouze reklamní slogan.<sup>336</sup> Jako příklad z praxe je možné zmínit propagaci nápoje značky *Pepsi* (pozn. v USA se jedná o povolenou reklamu). „*Na jednom z video spotů této společnosti je zachycen chlapec, který si jde koupit limonádu k automatu. Nejprve do automatu vloží jednu minci, vytáhne plechovku s nápojem Coca-Cola a odloží ji na zem před automat. Totéž udělá ještě jednou, přičemž pointa celého reklamního klipu je v tom, že obě na zemi stojící plechovky nápoje Coca-Cola poslouží nakonec chlapci k tomu, aby se na ně mohl postavit a dosáhnout tak na tlačítko, po jehož stisknutí mu z automatu vypadne plechovka Pepsi. Tu si pak chlapec vítězoslavně otevře a odchází, přičemž obě plechovky Coca-Coly zůstávají ležet na zemi před automatem.*“<sup>337</sup>

Rozlišování mezi pravdivým a nepravdivým údajem je důležité pouze s ohledem na zařazení pod konkrétní skutkovou podstatu zlehčování. Našimi soudy bylo jako zlehčování shledáno jednání, když soutěžitel šířil údaje o odchodu vývojových pracovníků druhého soutěžitele a rozpadu jeho vývojového týmu, i když byly pravdivé.<sup>338</sup> V jiném případě bylo shledáno naplnění skutkové podstaty zlehčování tím, že soutěžitel šířil mezi obchodními partnery druhého soutěžitele informaci o jeho

---

<sup>333</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 543.

<sup>334</sup> Tamtéž, s. 545.

<sup>335</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 202.

<sup>336</sup> V roce 1998 proběhl spor mezi výrobcí pálených střešních tašek na jedné straně a betonových tašek na straně druhé. Spor se týkal reklamy výrobců pálených tašek se sloganem „*pálená taška na střechu, beton do základů*“. Byť není pochyb o tom, že beton patří do základů, cítili se výrobci betonových tašek oprávněně poškození. WINTER, F. *Reklama a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2001, s. 51.

<sup>337</sup> POLČÁK, R. Nekalosoutěžní agrese na internetu. *Právní rozhledy*. 2005, č. 13, s. 473-477.

<sup>338</sup> Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1370/2005 ze dne 4.4.2006.

vyloučení z určitého kooperačního systému pro údajné hrubé porušování smluvních podmínek. Tím byla zpochybněna jeho důvěryhodnost jako smluvního partnera a nebylo rozhodné, zda skutečně smluvní podmínky porušoval.<sup>339</sup>

#### 4. Poměry, výkony nebo výrobky jiného soutěžitele

Zlehčování se týká taxativně vyjmenovaných statků, tj. poměrů, výrobků či výkonů jiného soutěžitele.

Chráněna podle této skutkové podstaty je pověst soutěžitele pouze v obchodní rovině, nikoliv i v rovině osobní.<sup>340</sup> Proto sem nebudou spadat případy, kdy bude druhý soutěžitel zlehčován na cti či dobré osobní pověsti. To však neplatí, pokud i takové osobní informace mohou mít vliv na soutěžní vztahy, např. pokud bude soutěžitel tvrdit, že lékař je alkoholik.

Soutěžitel nemusí být přímo jmenován nebo označen, ale musí být alespoň patrné, na koho difamující informace míří.<sup>341</sup> Proto může být zlehčováním i výrok zdánlivě neadresný.<sup>342</sup> Obecné nekonkrétní srovnávání s jinými průměrnými výrobky téhož druhu zpravidla zlehčováním nebude.<sup>343</sup> Nicméně stejně jako u parazitování na pověsti bude takové posouzení v praxi často sporné, přičemž záležet bude např. i na velikosti obce. V jednom případě shledal soud v bývalém SRN dostatečně konkrétním text soutěžitele na obalech jeho výrobků, aby zákazníci „*nakupovali u skutečných odborníků, kteří si váží svých zákazníků a chtějí jim dobře posloužit*“. Soud zde totiž odmítl argumentaci, že jde o zcela obecné tvrzení sledující jen kladné hodnocení vlastního závodu. V konkrétních poměrech malé obce je konzumenti museli chápat jako zlehčování konkurenčního papírnictví.<sup>344</sup> U nás bylo zase jako zlehčující výrok shledáno tvrzení soutěžitele, že jeho výrobek neobsahuje životu nebezpečný

<sup>339</sup> Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 1. 2000 sp. zn. 3 Cmo 23/99.

<sup>340</sup> V rovině osobní přichází v úvahu ochrana dle ust. § 81 odst. 2 NOZ týkající se ochrany jména fyzické osoby a ust. § 135 odst. 2 NOZ týkající se ochrany názvu právnické osoby.

<sup>341</sup> „*Ani paušálně zlehčující a nedoložená zlehčování se nevymykají sankci stanovené v § 10 zákona proti nekalé soutěži, jest však vždy zkoumati, zda budou závadný článek chápati zákaznické kruhy se zřením na okolnosti jednotlivého případu tak, že směřuje proti určitému podniku.*“ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č. 12638 in LISSE, L. Zlehčování. *Ústav práva* [online]. Únor 2008 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW:

[http://www.ustavprava.cz/upload/oldfiles/files/casopis/2008/2\\_2008/CLANEK\\_Zlehcovani.pdf](http://www.ustavprava.cz/upload/oldfiles/files/casopis/2008/2_2008/CLANEK_Zlehcovani.pdf).

<sup>342</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 545.

<sup>343</sup> Srov. HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 207.

<sup>344</sup> Tamtéž.



sacharin - umělá sladila. Spotřebitelé se totiž mohli domnívat, že výrobky jiného soutěžitele ohrožují zdraví a život lidí.<sup>345</sup>

O zlehčující úsudek nejde ani tehdy, pokud se uvádějí pouze substituční možnosti (*kupte dětem raději knihu místo sladkosti*), avšak bez jakéhokoliv přesvědčování (*kupte dětem raději knihu než nezdravé sladkosti* - by již mohlo být sporné). Jediné slovo v reklamě tak může rozhodnout o tom, zda se určitá reklama nachází na hranici přípustného jednání či za touto hranicí.<sup>346</sup>

Nepřípustné budou slogany vyzývající, aby zákazníci někde nebo něco nenakupovali či s někým nespolupracovali. V jednom případě bylo našimi soudy shledáno jako trestné jednání soutěžitele, který upozornil zákazníky, že „*jeho soutěžitel má krátkozrakou cenovou politiku, která nemá dlouhodobého trvání*“<sup>347</sup>.

## 5. Způsobilsto tomuto soutěžiteli přivodit újmu

Skutková podstata zlehčování je deliktem ohrožovacím a k jejímu naplnění postačí možnost způsobení újmy zlehčovanému soutěžiteli (to ovšem neplatí i pro naplnění trestného činu nekalé soutěže ve smyslu ust. § 248 odst. 1 písm. f) TZ).

U zlehčování nejde primárně o materiální újmu, ale o snížení důvěry v hospodářské aktivity konkrétního poškozeného soutěžitele.

Materiální újma zde spočívá především v odrazování zákazníků. Imateriální újmu je jakékoli zhoršení této pověsti v obchodních kruzích, a to jak ve vztahu k jiným soutěžitelům, tak i ve vztahu k zákazníkům.<sup>348</sup>

Nemateriální újma může spočívat i v tom, že využitím motivů z konkurentovy reklamní kampaně, parafrázováním jeho sloganů či karikováním jeho označení dochází k rozmělnění těchto soutěžních opatření.<sup>349</sup> Soudy např. řešily případ, kdy soutěžitel po zvýšení cen u konkurence zahájil reklamní kampaň uvedenou texty: „*Zdražili Vám esemesky? Zdražili vám volání? A dalším textem: Vemte svého operátora za slovo. Nevažte se a odvažte se. Využití sloganu k protichůdnému a proti žalobci směřujícímu*

---

<sup>345</sup> Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 3 Cmo 260/93-32 in HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 207.

<sup>346</sup> Srov. HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 97.

<sup>347</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 6 Tdo 72/2003 ze dne 29.1.2003.

<sup>348</sup> Srov. ŠÁMAL, P., PÚRY, F., RÍZMAN, S. *Trestní zákon: komentář. Díl II, (§ 91 až § 301)*. 6. vyd.. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 951.

<sup>349</sup> Srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 12. 2005 sp. zn. 3 Cmo 175/2005.

výkladu byla jeho hodnota pro žalobce nepochybně snížena a slogan sám takto znevážen. Tato újma je svou povahou újmou nehmotnou spočívající ve snížení dobré pověsti žalobce a jeho dobrého jména.<sup>350</sup> Je ovšem třeba zdůraznit, že splnění podmínky k hodnocení určitého jednání jako nekalosoutěžního jednání nepostačuje ještě k přiznání nároku na zadostiučinění. V daném případě nebyla průzkumy shledána nemajetková újma, neboť průzkumy nepotvrdily, že reklama se nějak dotkla postavení žalobce na trhu a oblíbenosti jeho nápoje.<sup>351</sup> Zajímavý případ týkající se zveřejnění zlehčujících údajů řešily např. americké soudy, kdy žalovaný na internetu parodoval žalobce s ochrannou známkou *Bally* jako *Bally Sucks* (volně přeloženo *Bally stojí za prd*). Soud v tomto případě usoudil, že s takovou parodií nemůže utrpět renomé žalobce. Toto rozhodnutí se stalo průlomovým, neboť zavedlo pojem *běžně podezřavého uživatele internetu*.<sup>352</sup>

### 10.2.2 Oprávněná obrana

Dle pravidla oprávněné obrany stanoveného v ust. § 2984 odst. 2 NOZ se nejedná o nekalou soutěž, pokud soutěžitel zlehčuje jiného soutěžitele pravdivými údaji, a je-li k takovému počínání okolnostmi donucen. Toto pravidlo by se mělo chápat spíše restriktivně, např. když bude lékař říkat pacientovi, že jiný lékař neprovádí vhodný způsob léčby.<sup>353</sup>

Oprávněná obrana musí být samozřejmě přiměřená, např. pokud výrobce nápojů zdůrazňuje vlastnosti nové láhve z plastické hmoty, že je lehká a recyklovaná, mohl by se výrobce nápojů ve skleněných lahvích beztrestně bránit protiútokem se sloganem „*Sklo ničím nenahradíš*“.<sup>354</sup>

---

<sup>350</sup> Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 467/2005 ze dne 1.3.2006.

<sup>351</sup> Tamtéž.

<sup>352</sup> „*Běžně podezřavý uživatel internetu je schopen rozlišit, že příslušná www prezentace není provozována žalobcem, a zde prezentované více či méně žertovné informace tak bere s náležitou rezervou.*“ POLČÁK, R. Nekalá soutěž na internetu. *Obchodní právo*. 2005, č. 5, s. 2-8.

<sup>353</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 211.

<sup>354</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 137.

### 10.3 Zlehčování ve skutkových podstatách dalších trestných činů

Nekalosoutěžní jednání spočívající výhradně ve skutkové podstatě zlehčování dle ust. § 2984 NOZ může vyjma trestného činu nekalé soutěže dle ust. § 248 odst. 1 písm. f) TZ naplňovat i trestný čin spočívající v pomluvě dle ust. § 184 TZ či trestný čin krivého obvinění dle ust. § 345 TZ.

#### 10.3.1 Trestný čin pomluvy dle § 184 TZ

*„(1) Kdo o jiném sdělí nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.  
(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.“*

##### a) Subjekt

Subjekt u tohoto trestného činu není nikterak specifikován, může jím být ale pouze fyzická osoba.

##### b) Objekt

Trestný čin pomluvy chrání čest a dobrou pověst člověka před pomluvou.<sup>355</sup> Ochranu podle tohoto trestného činu požívají pouze fyzické osoby.

##### c) Subjektivní stránka

Tento trestný čin vyžaduje úmyslné jednání. Úmysl je vyžadován i u kvalifikované skutkové podstaty dle odst. 2. *„K trestnímu postihu postačí pouhé srozumění pachatele s tím, že údaj, který o jiném sděluje, je nepravdivý, a že tento údaj je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů.“*<sup>356</sup>

---

<sup>355</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 1642.

<sup>356</sup> Tamtéž, s. 1643.

#### **d) Objektivní stránka**

Objektivní stránka zde spočívá v jednání, jímž pachatel o jiném sdělí nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů nebo způsobit mu jinou vážnou újmu.

Trestného činu pomluvy se lze, na rozdíl od zlehčování, dopustit pouze uváděním nepravdivých údajů. Pokud by se nepravdivé informace např. o jiném soutěžiteli týkaly toho, že měl tento soutěžitel spáchat trestný čin, mohl by se pachatel dopustit trestného činu křivého obvinění ve smyslu ust. § 345 TZ.<sup>357</sup>

Tento trestný čin je, na rozdíl od trestného činu nekalé soutěže, formulován jako delikt ohrožovací a pro jeho naplnění postačí způsobilost způsobit vážnou újmu.

Spácháním trestného činu pomluvy prostřednictvím veřejných médií, tj. tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, bude naplněna jeho kvalifikovaná skutková podstata.

#### **e) Souběh**

Pokud bude mít určitá informace o druhém soutěžiteli ve smyslu skutkové podstaty zlehčování dopad i na jeho čest a dobrou pověst člověka, přichází v úvahu jednočinný souběh tohoto jednání dle ust. § 248 odst. 1 písm. f) TZ s trestným činem pomluvy dle ust. § 184 TZ.<sup>358</sup> V takovém případě bude zpravidla naplněna kvalifikovaná skutková podstata trestného činu pomluvy dle ust. § 184 odst. 2 TZ.

---

<sup>357</sup> „Pro naplnění této skutkové podstaty nepostačí pouhé rozhlašování, že je někdo podvodník, ale musí jít o živé obvinění z konkrétního trestného činu, tj. informovat o skutkových okolnostech“. Tamtéž, s. 2953.

<sup>358</sup> Srov. ŠÁMAL, P., PÚRY, F., RIZMAN, S. *Trestní zákon: komentář. Díl II, (§ 91 až § 301)*. 6. vyd.. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 1234.

## 11. Porušení obchodního tajemství

*„Informační předstih je i zdrojem předstihu soutěžního.“<sup>359</sup>*

### 11.1 Obecně o porušení obchodního tajemství

Obchodní tajemství představuje jeden z druhů duševního vlastnictví, k jehož ochraně dochází přímo ze zákona.<sup>360</sup> Pro podnikatele má obchodní tajemství nenahraditelný význam, kterým se pozitivně odlišuje od svých konkurentů a díky kterému může získat předstih v hospodářské soutěži. Jeho ochrana proto náleží k výrazným podmínkám právní jistoty, a to nejen v oblasti soutěžního práva.

Souběh s ostatními nekalosoutěžními delikty u této skutkové podstaty nebude příliš častý. Oproti tomu bude zpravidla docházet k souběhu s ochranou obchodního tajemství upravenou v NOZ ve smyslu ust. § 1011 a násl.<sup>361</sup>

### 11.2 Úprava obchodního tajemství dle občanského zákoníku

NOZ převzal úpravu porušení obchodního tajemství v téměř doslovném znění, jaké obsahoval ObchZ.<sup>362</sup> Porušení obchodního tajemství upravuje NOZ v ust. § 2985 následovně: *„Porušením obchodního tajemství je jednání, jímž jednající jiné osobě neoprávněně sdělí, zpřístupní, pro sebe nebo pro jiného využije obchodní tajemství, které může být využito v soutěži a o němž se dověděl*

*a) tím, že mu tajemství bylo svěřeno nebo jinak se stalo přístupným na základě jeho pracovního poměru k soutěžiteli nebo na základě jiného vztahu k němu, popřípadě v rámci výkonu funkce, k níž byl soudem nebo jiným orgánem povolán (znalec), nebo*

*b) vlastním nebo cizím jednáním přičícím se zákonu.“*

---

<sup>359</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 217.

<sup>360</sup> Obchodní tajemství se řadí mezi tzv. průmyslová práva, byť není - na rozdíl od jiných průmyslových práv - chráněno na principu registrace, ale na principu faktického naplnění znaků obchodního tajemství a jeho ochrany. Viz ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 213.

<sup>361</sup> Jedná se o ochranu obchodního tajemství jako absolutního práva, naproti tomu úprava nekalé soutěže poskytuje obchodním tajemství relativní ochranu. Ochrany dle vlastnického práva se může dovolávat pouze ten, jemuž právo k obchodnímu tajemství náleží. Zatímco při porušení obchodního tajemství se může nápravy domáhat i jiná osoba, jejíž práva byla porušením obchodního tajemství jiného soutěžitele dotčena.

<sup>362</sup> Podstatná změna je ovšem v samotné definici obchodního tajemství – k tomu viz níže.

### 11.2.1 Pojmové znaky porušení obchodního tajemství

Tato skutková podstata se skládá z následujících znaků:

1. Jednající
2. Jiná osoba
3. Neoprávněně sdělí, zpřístupní / pro sebe nebo jiného využije
4. Obchodní tajemství
5. Využitelné v hospodářské soutěži
6. Získané v rámci svého určitého postavení nebo nezákonným jednáním

#### 1. Jednající

NOZ nespojuje porušení obchodního tajemství s tím, že osoba, které je obchodní tajemství zpřístupněno, je soutěžitelem. Jednajícím v této skutkové podstatě tak může být kdokoliv, dozví-li se o obchodním tajemství stanoveným způsobem<sup>363</sup>, např. zaměstnanec jako osoba pomocná, která donáší obchodní tajemství jinému soutěžiteli.<sup>364</sup> Odpovědný za nekalosoutěžní jednání by v takovém případě byl tento druhý soutěžitel.

#### 2. Jiné osoba

Vymezena není v NOZ ani osoba, které by mělo být obchodní tajemství vyzrazeno. Takovou osobou může být proto kdokoliv. Zpravidla se bude jednat o konkurenta, neboť tento bude moci takové skutečnosti dále hospodářsky využít. Může se ale jednat i o kohokoliv jiného, např. kdo v budoucnu teprve začne podnikat nebo kdo předá obchodní tajemství někomu dalšímu, který jej hospodářsky využije.<sup>365</sup> Obchodní tajemství tedy nemusí pachatel využít pouze pro svůj hospodářský prospěch, může tak činit i pro jinou osobu.

#### 3. Neoprávněně sdělí, zpřístupní / pro sebe nebo jiného využije

Neoprávněnost spočívá v protiprávnosti zpřístupnění obchodního tajemství, v jeho nedovolenosti právem. V případech uvedených pod písm. a) je porušením obchodního

---

<sup>363</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 218.

<sup>364</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 916/2007 ze dne 12.9.2007.

<sup>365</sup> Srov. ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 218.

tajemství, pokud jednající nakládá s obchodním tajemstvím mimo účel, pro který mu bylo zpřístupněno. Naproti tomu v případě pod písm. b) je nekalé již samotné získání obchodního tajemství. Pro naplnění civilního deliktu porušení obchodního tajemství se, na rozdíl od trestného činu nekalé soutěže, nevyžaduje zavinění, tedy aby jednající osoba věděla, že zpřístupňuje apod. obchodní tajemství.<sup>366</sup> Je nerozhodné z jakého důvodu tak jednající činí a zda k tomu došlo za úplaty či bezúplatně.

Právní úprava nekalé soutěže chrání obchodní tajemství, jen pokud s ním bylo nakládáno jedním z těch způsobů, které NOZ výslovně uvádí, tj. sdělení, zpřístupnění, využití (např. kopírování zde není postiženo).

Tyto způsoby je nutno vykládat široce. *„Každé takové jednání bude porušením obchodního tajemství, jestliže ze zvláštního opatření, právní normy či povahy věci nevyplývá, komu, kdy a jak obchodní tajemství sdělovat lze.“*<sup>367</sup> Sdělením se myslí i pouhé myšlenkové předání informace, nemusí dojít k fyzickému přemístění informačních nosičů.<sup>368</sup> Patří sem i dodávání obsahů odpadkových košů či sledování soutěžitele, jaké zásobovací odbytové spojení má.<sup>369</sup> Jako využití obchodního tajemství se však neposuzuje tzv. odlákání klientely, spočívající v jednání bývalého zaměstnance, který kontaktuje zákazníky svého bývalého zaměstnavatele s cílem získat jejich budoucí zakázky. Uplatní se zde závěr Nejvyššího soudu ČR: *„...jako zneužití obchodního tajemství nelze považovat využití znalosti adres kontaktovaných osob z doby, kdy obviněný pro poškozeného pracoval“*<sup>370</sup>. *„Tu jde o myšlenku zásadní i pro výklad generální klauzule proti nekalé soutěži, která odpovídá soudobým evropským trendům v posuzování soutěžního jednání; „odlákání klientely“ se zde posuzuje liberálně.“*<sup>371</sup>

---

<sup>366</sup> Civilní delikt porušení obchodního tajemství může být naplněn např. tím, když necháme obchodní tajemství volně pavalovat doma.

<sup>367</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 118.

<sup>368</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 224.

<sup>369</sup> HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 118.

<sup>370</sup> Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 10. 2000 sp. zn. 5 Tz 161/2000.

<sup>371</sup> KULHÁNEK, M. Reklama a dobré mravy soutěže. *Obchodní právo*, 1998, č. 1, str. 12 – 15.

#### 4. Obchodní tajemství

Skutková podstata porušení obchodního tajemství chrání pouze informace, které splňují definici obchodního tajemství ve smyslu ust. § 504 NOZ<sup>372</sup>: „*Obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné<sup>373</sup>, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích<sup>374</sup> běžně nedostupné<sup>375</sup> skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastníci zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení*“.

Obchodní tajemství se může týkat široké škály informací, které jsou významné z hlediska konkurenceschopnosti a tržního postavení podnikatele, např. věci obchodní, výrobní či technické povahy<sup>376</sup>, skutečnosti týkající se personalistiky, informace organizačního charakteru, tzv. *know-how*<sup>377</sup>. Patří sem i databáze zákazníků, obchodních partnerů, distributorské sítě apod., pokud tyto informace soutěžitel jako obchodní tajemství chrání (např. tím, že nejsou zpřístupněny všem zaměstnancům<sup>378</sup>).

Náš právní řád váže existenci obchodního tajemství na vůli podnikatele utajovat skutečnosti tvořící obchodní tajemství a zajištění obchodního tajemství odpovídajícím způsobem.<sup>379</sup> Na to, které poskytované informace jsou předmětem obchodního tajemství, je podnikatel povinen zaměstnance upozornit.<sup>380</sup> Vůle může být vyjádřena různým způsobem, např. v pracovní smlouvě, ve vnitřní organizační normě závodu, v jednostranném závazku mlčenlivosti, ve faktickém utajování (uložení obchodního tajemství do trezoru) apod.<sup>381</sup>

---

<sup>372</sup> Definice obchodního tajemství doznala značných změn. Nyní je definice obecnější a stručnější, např. neobsahuje odkaz na ustanovení o nekalé soutěži, nevymezuje délku trvání obchodního tajemství a otázku výlučného práva disponovat s obchodním tajemstvím ze strany podnikatele provozujícího závod, na který se obchodní tajemství vztahuje. ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 214.

<sup>373</sup> Obchodní tajemství musí mít skutečnou materiální či imateriální hodnotu.

<sup>374</sup> Pojem příslušné kruhy je tzv. neurčitým právním pojmem, kdy bude naplnění tohoto znaku záviset na konkrétních okolnostech.

<sup>375</sup> I tento pojem je tzv. neurčitým právním pojmem. Důležité v této souvislosti je, že posuzované skutečnosti nejsou známy v okruhu osob, které jsou nebo by potenciálně mohly být konkurenty soutěžitele či by je mohly konkurentům soutěžitele sdělit či jinak poskytnout. ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 19.

<sup>376</sup> NOZ zcela správně již neobsahuje výčet toho, že se jedná pouze o věci obchodní, výrobní či technické povahy, neboť takový výčet byl příliš úzký.

<sup>377</sup> ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 18.

<sup>378</sup> Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 1339/2007 ze dne 5. 12. 2007.

<sup>379</sup> Změnou definice obchodního tajemství v NOZ není tento požadavek sice výslovně v zákoně uveden, nicméně tato okolnost je i nadále logickým pojmovým znakem obchodního tajemství.

<sup>380</sup> Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Odo 371/2005 ze dne 5.4.2006.

<sup>381</sup> Důkazní břemeno ohledně vůle utajovat obchodní tajemství leží na podnikatelích. Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1568/2006 ze dne 25.6.2008.



Ochrana obchodního tajemství má i svou časovou dimenzi. Obchodní tajemství ztrácí své vlastnosti např. tím, že soutěžitel přestal zajišťovat jeho utajení, zveřejněním v časopise, zánikem soutěžitele či podáním přihlášky k patentové ochraně.<sup>382</sup> Na druhou stranu ochrana obchodního tajemství není vázána na dobu trvání právního vztahu (např. pracovního) a jeho ochrana trvá tak dlouho, dokud trvá zájem soutěžitele na jeho ochraně.<sup>383</sup>

## **5. Využitelné v hospodářské soutěži**

Využitelnost v hospodářské soutěži bude u skutečností splňujících všechny ostatní znaky obchodního tajemství splněna prakticky vždy. Pokud by však pachatel využil obchodní tajemství k jinému účelu než k dosažení hospodářského prospěchu (např. k vydírání), nejednalo by se o nekalosoutěžní jednání. Podle okolností by takové jednání ale mohlo naplňovat jiný trestný čin.<sup>384</sup>

## **6. Získané v rámci svého určitého postavení nebo jiným nezákonným jednáním**

Poslední znak této skutkové podstaty vymezuje způsoby, jakým jednajícím obchodní tajemství získal.

Pod písmenem a) jsou uvedeny možnosti získání obchodního tajemství jednajícím díky jeho vztahu k soutěžiteli, kterému náleží ochrana obchodního tajemství, či díky určité funkci, kterou vykonává. Pracovním vztahem je myšlen trvalý pracovní poměr (nikoliv dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr), jiným vztahem k soutěžiteli se rozumí zejména vztahy v rámci obchodních společností či družstev, osoby blízké, osoby ve vztahu smluvním (např. advokáti, daňoví poradci). Které osoby jsou povinny zachovávat tajemství, jež se dozvěděly v rámci výkonu funkce, k níž byly soudem nebo jiným orgánem povolány, zpravidla vyplývá z předpisů o povinnosti mlčenlivosti upravených příslušnými zákony (např. tlumočníci, překladatelé, likvidátoři).

---

<sup>382</sup> Vážný č. 4 749 in HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s.119.

<sup>383</sup> Při pochybách je třeba se klanět spíše k trvání obchodního tajemství. Srov. ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 15.

<sup>384</sup> HAJN, P. Soukromoprávní ochrana obchodního tajemství. *Průmyslové vlastnictví*. 1994, č. 2., s. 33 a násl.

Pod písmenem b) je vymezeno získání obchodního tajemství nelegálním způsobem. Pokud určité skutečnosti budou zjištěny způsobem nikoliv protiprávním, nemůže být jejich zpřístupnění kvalifikováno jako porušení obchodního tajemství dle tohoto písmene. O neoprávněnost se nebude jednat v případě existence určitého oprávnění ke zpřístupnění obchodního tajemství (např. na základě pokynu osoby, jíž náleží práva k dispozici s obchodním tajemstvím či na základě smluvního ujednání<sup>385</sup>) nebo jiného legálního zdroje (např. prostřednictvím zpravodajské činnosti<sup>386</sup> či zkoumáním konkurenčního výrobku, zejména tzv. *metodou reverse engeneeringu*, aby se zjistil princip, na němž výrobek funguje<sup>387</sup>).

### **11.3 Porušení obchodního tajemství ve skutkových podstatách dalších trestných činů**

Obchodní tajemství jako zvláštní předmět úpravy je v TZ zmíněno pouze v ust. § 248 odst. 1 písm. h) jakožto jedna ze skutkových podstat nekalé soutěže. V jiných skutkových podstatách trestných činů obchodní tajemství jako objekt zájmu není nikde výslovně zmíněn. To však samo o sobě neznamena, že obchodní tajemství není chráněno i v rámci jiných skutkových podstat trestných činů.<sup>388</sup> Obchodní tajemství může být nepřímo chráněno tam, kde dochází ke styku s informacemi, jež mohou naplňovat definici obchodního tajemství ve smyslu ust. § 504 NOZ, např. trestné činy z hlavy II., která zahrnuje *Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství*.

#### **11.3.1 Trestný čin neoprávněného nakládání s osobními údaji dle § 180 TZ**

*„(1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje, které byly o jiném shromážděné v souvislosti s výkonem*

---

<sup>385</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 219.

<sup>386</sup> U tohoto zdroje musí soudy řešit střet hodnot a zájmů. „*Vází pak, zda má v daném případě větší význam hodnota obchodního tajemství či zájem veřejnosti na tom, aby docházelo k svobodnému šíření informací.*“ HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže*. 1. vyd. Praha: Linde, 1995, s. 115.

<sup>387</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 226.

<sup>388</sup> ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 53.

*veřejné moci, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.*

*(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají.“*

### **a) Subjekt**

Trestní odpovědnost za spáchání tohoto trestného činu může nést pouze fyzická osoba.

Pachatelem dle prvního odstavce může být kdokoliv, kdo osobní údaje získal v souvislosti s výkonem veřejné moci, přičemž takové údaje může získat i náhodně nebo prostřednictvím jiné osoby.

Druhý odstavec postihuje pachatele, který v souvislosti s neoprávněným nakládáním osobních údajů poruší zákonem uloženou povinnost mlčenlivosti. Pachatelem zde může být pouze ten, komu zákon na základě jeho povolání, zaměstnání nebo funkce ukládá povinnost mlčenlivosti (např. advokát nebo osoba pracující s osobními údaji<sup>389</sup>).

### **b) Objekt**

Tento trestný čin chrání osobní údaje ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů<sup>390</sup> před jejich zneužitím (např. jméno, datum narození, adresa atd.). Jedná se o takové údaje, které nebyly nikde zveřejněny (např. v souvislosti s inzercí, reklamou apod.) Ochrana osobních údajů náleží výhradně fyzickým osobám, ovšem i fyzickým osobám – podnikatelům.

### **c) Subjektivní stránka**

Oba trestné činy budou dovršeny i nedbalostním jednáním. Pokud bude mít pachatel v úmyslu tímto trestným činem získat značný prospěch, bude se jednat o kvalifikovanou

---

<sup>389</sup> Dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>390</sup> Tamtéž.

skutkovou podstatu. „Při posuzování, zda měl pachatel úmysl opatřit sobě nebo jinému neoprávněné výhody ve značném rozsahu, lze usuzovat z počtu oslovených zákazníků poškozené společnosti, jejich uskutečněného i předpokládaného období, jakož i ceny odebíraného zboží nebo služeb. Uvedený závěr lze opřít o důkazy zejména v podobě vyžádaných zpráv od poškozené společnosti, popř. posudku znalce z oboru ekonomiky.“<sup>391</sup>

#### **d) Objektivní stránka**

Trestný čin neoprávněného nakládání s osobními údaji obsahuje dvě samostatné skutkové podstaty odlišující se v tom, zda se jedná o údaje shromážděné v souvislosti s výkonem veřejné moci nebo v souvislosti s porušením zákazu mlčenlivosti.

První alinea spočívá v jednání, kdy pachatel neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si присvojí osobní údaje v souvislosti s výkonem veřejné moci.

Druhá alinea spočívá taktéž v neoprávněném zveřejnění, sdělení či zpřístupnění osobních údajů třetí osobě, avšak již nezahrnuje jednání spočívající v jiném zpracování či přisvojení si osobních údajů.

Oba trestné činy jsou delikty poruchovými a pro jejich naplnění TZ vyžaduje způsobení vážné újmy na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají.

#### **e) Souběh**

Vzhledem k odlišnému objektu bude jednočinný souběh tohoto trestného činu s trestným činem dle ust. § 248 odst. 1 písm. h) TZ možný. Jednalo by se o situaci, kdy by skutečnosti chráněné obchodním tajemstvím byly zároveň osobními údaji ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů.<sup>392</sup> Tento trestný čin by mohl být naplněn např. i nekalosoutěžním jednáním dle generální klauzule, případně skutkovou podstatou dotěrného obtěžování ve smyslu ust. § 2986 NOZ (spočívající např. v jednání, kdy soutěžitel osloví zákazníky, na něž získá elektronický kontakt nezákonným způsobem popsaným právě v této skutkové podstatě).

<sup>391</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 1339/2007 ze dne 5. 12. 2007.

<sup>392</sup> ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 75.

### 11.3.2 Trestný čin porušování tajemství dopravovaných zpráv dle § 182 TZ

*„(1) Kdo úmyslně poruší tajemství*

*a) uzavřeného listu nebo jiné písemnosti při poskytování poštovní služby nebo přepravované jinou dopravní službou nebo dopravním zařízením,*

*b) datové, textové, hlasové, zvukové či obrazové zprávy posílané prostřednictvím sítě elektronických komunikací a přiřaditelné k identifikovanému účastníku nebo uživateli, který zprávu přijímá, nebo*

*c) neveřejného přenosu počítačových dat do počítačového systému, z něj nebo v jeho rámci, včetně elektromagnetického vyzařování z počítačového systému, přenášejícího taková počítačová data,*

*bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.*

*(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch*

*a) prozradí tajemství, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu, telefonního hovoru nebo přenosu prostřednictvím sítě elektronických komunikací, který nebyl určen jemu, nebo*

*b) takového tajemství využije. “*

#### **a) Subjekt**

Pachatelem této skutkové podstaty může být kdokoliv, včetně právnické osoby.

#### **b) Objekt**

Tento trestný čin chrání obsah zpráv, tzv. tajemství dopravovaných zpráv, v rámci korespondence (včetně elektronické, telefonní, telegrafické apod.). Zprávy, které jsou uchovávány v soukromí, tj. nejsou nijak dopravovány, chrání ust. § 183 TZ o trestném činu porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí.

#### **c) Subjektivní stránka**

Jedná se o úmyslný trestný čin. Jednání dle druhého odstavce navíc vyžaduje úmysl způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch.

#### **d) Objektivní stránka**

Tento trestný čin obsahuje tři samostatné skutkové podstaty odlišující se ve způsobech porušování dopravovaných zpráv (odst. 1, 2 a 5).<sup>393</sup> Možného souběhu s nekalou soutěží se bude dotýkat pouze způsob dle odst. 1 a zejména pak dle odst. 2.

Objektivní stránka dle prvního odstavce spočívá v samotném porušení tajemství dopravovaných zpráv. Tato dílčí skutková podstata obsahuje tři způsoby spáchání předmětného trestného činu rozlišující se způsobem přenosu dopravovaných zpráv (např. prostřednictvím pošty, textové zprávy či počítačových dat).<sup>394</sup>

Jednání, naplňující druhý odstavec, spočívá v prozrazení nebo využití tajemství dopravovaných zpráv.<sup>395</sup>

Obě skutkové podstaty nevyžadují vznik újmy. Hodnota tajemství zde proto nehraje roli, může však ovlivňovat povahu a závažnost tohoto trestného činu.

#### **e) Souběh**

Pokud budou takové dopravované zprávy obsahovat obchodní tajemství (např. údaje v obchodních dopisech, emailech), může tím být zároveň porušeno obchodní tajemství ve smyslu nekalé soutěže.<sup>396</sup> Jednočinný souběh tohoto trestného činu ve všech jeho podobách a trestného činu nekalé soutěže ve smyslu ust. § 248 odst. 1 písm. h) TZ není vyloučen. V případě jednočinného souběhu těchto dvou trestných činů bude zpravidla naplněna skutková podstata trestného činu porušování tajemství dopravovaných zpráv dle ust. § 182 odst. 2 TZ. Jednalo by se např. o jednání, kdy by soutěžitel využil obchodní tajemství získané způsobem porušujícím tajemství dopravovaných zpráv otevřením dopisu ve schránce svého konkurenta.

### **11.3.3 Trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací dle § 230 TZ**

*„1) Kdo překoná bezpečnostní opatření, a tím neoprávněně získá přístup k počítačovému systému nebo k jeho části, bude potrestán odnětím svobody až na jeden*

---

<sup>393</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 1624.

<sup>394</sup> Tamtéž.

<sup>395</sup> Tamtéž.

<sup>396</sup> ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 73.

*rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.*

*(2) Kdo získá přístup k počítačovému systému nebo k nosiči informací a*

*a) neoprávněně užije data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací,*

*b) data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací neoprávněně vymaže nebo jinak zničí, poškodí, změní, potlačí, sníží jejich kvalitu nebo je učiní neupotřebitelnými,*

*c) padělá nebo pozmění data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací tak, aby byla považována za pravá nebo podle nich bylo jednáno tak, jako by to byla data pravá, bez ohledu na to, zda jsou tato data přímo čitelná a srozumitelná, nebo*

*d) neoprávněně vloží data do počítačového systému nebo na nosič informací nebo učiní jiný zásah do programového nebo technického vybavení počítače nebo jiného technického zařízení pro zpracování dat,*

*bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“*

#### **a) Subjekt**

Pachatelem této skutkové podstaty může být kdokoliv – fyzická i právnická osoba.

#### **b) Objekt**

Objektem tohoto trestného činu je ochrana počítačového systému. Chráněn před škodlivými zásahy je zde nejen hmotný substrát, ale především nehmotný obsah informací před zneužitím, zničením, změnou atd., tak, že informace učiní neupotřebitelnými.<sup>397</sup>

#### **c) Subjektivní stránka**

Jedná se o úmyslný trestný čin.

#### **d) Objektivní stránka**

Trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací dle § 230 TZ obsahuje více skutkových podstat, kterými lze tento trestný čin spáchat.

---

<sup>397</sup> ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 70–1.

První skutkovou podstatu dle ust. § 230 odst. 1 TZ naplní ten, kdo překoná neoprávněně bezpečnostní opatření. Zde je postihováno jednání pachatele ještě předtím, než pachatel využije či poškodí apod. informace uložené v počítačovém systému.

Druhá skutková podstata upravená v odst. 2 téhož ustanovení obsahuje jednání, jímž pachatel zpřístupněná data v počítačovém systému nebo na nosiči informací užije, zničí, pozmění apod.

Zda pachatel získá informace na nosiči oprávněně či neoprávněně je podstatné pouze pro rozlišení jednotlivých skutkových podstat, přičemž přístup k nosiči lze uskutečnit i na dálku.

#### **e) Souběh**

Jednání, naplňující znaky tohoto trestného činu a trestného činu ve smyslu ust. § 248 odst. 1 písm. h) TZ, by mohlo spočívat např. ve využití informace získané z počítačového systému. Vzhledem k odlišnému objektu zájmu je jednočinný souběh těchto trestných činů možný.

#### **11.3.4 Trestný čin zneužití informace a postavení v obchodním styku dle § 255 TZ**

*„(1) Kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému výhodu nebo prospěch neoprávněně užije informace dosud nikoli veřejně přístupné, kterou získal při výkonu svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce a jejíž zveřejnění podstatně ovlivňuje rozhodování v obchodním styku, a uskuteční nebo dá podnět k uskutečnění smlouvy nebo operace na regulovaném trhu s investičními nástroji nebo na organizovaném trhu se zbožím, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.*

*(2) Stejně bude potrestán, kdo jako podnikatel, společník, člen orgánu, zaměstnanec nebo účastník na podnikání dvou nebo více podnikatelů se stejným nebo podobným předmětem činnosti v úmyslu uvedeném v odstavci 1 uzavře nebo dá popud k uzavření smlouvy na úkor jednoho nebo více podnikatelů nebo jejich podniků.“*

#### **a) Subjekt**

Trestného činu zneužití informace a postavení v obchodním styku se může dopustit pouze fyzická osoba.



Subjektem dle odst. 1 může být kdokoliv, kdo díky svému postavení získá přístup k dosud nezveřejněným informacím (zaměstnanec, společník apod.).

Subjektem dle odst. 2 může být pouze podnikatel, společník, člen orgánu, zaměstnanec nebo účastník na podnikání<sup>398</sup> dvou nebo více podnikatelů se stejným nebo podobným předmětem činnosti. „Nevyžaduje se, aby měl pachatel v obou subjektech stejné postavení, např. v jednom může být členem orgánu a v druhém společníkem nebo zaměstnancem.“<sup>399</sup>

## **b) Objekt**

Tento trestný čin chrání zájem na zajištění rovnosti na trhu, v odst. 1. ve směru zacházení s privilegovanými informacemi, které někdo získá z titulu svého zvláštního postavení, a v odst. 2. ve směru zneužití zákazu konkurence.<sup>400</sup>

## **c) Subjektivní stránka**

Pro naplnění tohoto trestného činu v obou formách je vyžadován úmysl, který musí směřovat jak ke všem znakům této skutkové podstaty, tak i k úmyslu opatřit sobě nebo jinému výhodu nebo prospěch.

## **d) Objektivní stránka**

Trestný čin zneužití informace a postavení v obchodním styku dle ust. § 255 TZ obsahuje dvě samostatné skutkové podstaty.

Skutková podstata dle odst. 1 sankcionuje jednání označované jako *insider trading*, tj. obchodování těch, kteří disponují důvěrnými informacemi, k nimž mají přednostní přístup, a jejich zneužitím vlastně narušují rovné podmínky subjektů na trhu.<sup>401</sup> Objektivní stránka zde spočívá v neoprávněném využití těchto informací a uskutečnění či dání podnětu k uskutečnění smlouvy nebo operace na regulovaném trhu s investičními nástroji nebo na organizovaném trhu se zbožím.

---

<sup>398</sup> Účastníkem na podnikání ve smyslu ust. § 255 odst. 2 TZ je každá fyzická osoba, která se v jakékoli funkci nebo jakýmkoli způsobem podílí na podnikání určitého podnikatelského subjektu, a proto jím může být i prokurista nebo jiný zákonný nebo smluvní zástupce podnikatele. Viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 866/2011 ze dne 31. 8. 2011.

<sup>399</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2379.

<sup>400</sup> Tamtéž, s. 2368.

<sup>401</sup> ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PŮRY, F. a kol. *Obchodní tajemství: praktická příručka*. Praha: Linde, 2005, s. 62.

Jednání dle druhé skutkové podstaty se označuje jako tzv. *selftrading*, tj. obchodování ve svůj prospěch v souvislosti se zneužíváním postavení ve dvou nebo více ekonomických subjektech.<sup>402</sup> Zákonodárce zde postihuje jednání, které spočívá v zákazu konkurence<sup>403</sup>, kdy pachatel uzavře nebo dá popud k uzavření smlouvy na úkor jednoho nebo více podnikatelů nebo jejich závodů. V praxi bylo jako trestné shledáno jednání pachatele - jednatele stavební společnosti, která byla vyhlášena vítězem výběrového řízení. Tento jednatel za poškozenou společnost odstoupil od realizace získané dodávky s uvedením záměrně nepravdivých skutečností a následně uzavřel s podnikatelem, který výběrové řízení vyhlásil, smlouvu o dodávce totožných stavebních prací jako společník jiného soutěžitele, aby měl z předmětné zakázky větší prospěch.<sup>404</sup>

#### e) Souběh

Skutek, který naplňuje znaky trestného činu zneužití informací v obchodním styku nelze zároveň posoudit i jako trestný čin nekalé soutěže dle ust. § 248 odst. 1 písm. h) TZ. Tento trestný čin je speciálním k trestnému činu nekalé soutěže.<sup>405</sup>

Vztah k obchodnímu tajemství má především odst. 1, kdy informace dosud neveřejné mohou naplňovat definici obchodního tajemství (např. informace o investičních záměrech některých investorů, o privatizaci či o fúzích státních závodů), přičemž pachatel na základě svého speciálního postavení dá podnět ke smlouvě nebo operaci na organizovaném trhu cenných papírů nebo zboží.<sup>406</sup>

Dle druhé dílčí skutkové podstaty tohoto trestného činu by obchodní tajemství ve smyslu nekalé soutěže mohlo být porušeno nikoliv jeho nakládáním, ale až určitým způsobem jeho zneužití v neprospěch některého z konkurujících si podnikatelských subjektů, v nichž pachatel současně působí.<sup>407</sup>

---

<sup>402</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2373.

<sup>403</sup> „Vzhledem k tomu, že trestný čin dle této skutkové podstaty není blanketní skutkovou podstatou, neboť její znaky jsou přímo popsány v ust. § 255 odst. 2, není nutné, aby pro naplnění trestní odpovědnosti podle tohoto ust. muselo dojít k porušení zákazu konkurence ve smyslu obchodního zákoníku či zákona o obchodních korporacích.“ Tamtéž, s. 2374.

<sup>404</sup> Srov. R 41/1999-I in ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2379.

<sup>405</sup> PELC, V. *Hospodářská soutěž*. Praha: Grada Publishing, 1995, s. 66.

<sup>406</sup> Tamtéž, s. 63.

<sup>407</sup> Tamtéž, s. 64

## 12. Dotěrné obtěžování

„Stále více lidí přichází do našich ložnic, aby nám doporučovalo výrobky a služby.“<sup>408</sup>

### 12.1 Obecně o dotěrném obtěžování

V dnešní době dochází ke stále více agresivnějším praktikám jak získat zákazníky. Soutěžitelé se v podstatě neštítí jakékoliv metody, když jim to přinese požadovaný obchod. Zákonodárce tak zařazením této nové skutkové podstaty do výčtu nekalosoutěžního jednání reaguje na potřeby praxe a výslovně upravuje nabídku zboží či služeb dálkovým přístupem, tj. telefonicky, telegraficky, emailem.<sup>409</sup> Sdělení informací prostřednictvím těchto prostředků si vyžaduje méně finančních prostředků a méně času než u klasických obchodních sdělení. „Technologický vývoj tak soutěžitelům umožňuje provozovat obchodní neodbytnost s ještě menší námahou, nižšími náklady a v nesrovnatelně rozsáhlejší měřítku.“<sup>410</sup>

Nová úprava dle důvodové zprávy sleduje cíl chránit před jevem, který stále častěji zasahuje do soukromé sféry lidí i právnických osob.<sup>411</sup> Dotěrné obtěžování chrání tedy především zákazníky.<sup>412</sup> Zasílání reklamních sdělení prostřednictvím dálkových prostředků omezuje příjemce v užívání jeho přístroje (např. telefonu, faxu či emailu) a způsobuje mu náklady významné z hlediska jeho hospodářského soutěžního postavení. Proti přijetí takovéto reklamy se navíc nelze bránit způsoby, které jsou možné u reklamních nabídek zasílaných poštou či sdělovaných osobně.

---

<sup>408</sup> ECO, U. in HAJN, P. *Právo nekalé soutěže*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1994, s. 25.

<sup>409</sup> Dle doktorky Ondrejové se nejvíce zcela důvodná a potřebná úprava nevyžádané reklamy, na rozdíl od jiných výslovně neregulovaných soudcovských nekalosoutěžních skutkových podstat. ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 226.

<sup>410</sup> HAJN, P., O dotěrném obtěžování. *PATRIA ONLINE* [online]. 3.6.2011 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <https://www.patria.cz/pravo/2504136/o-doternem-obtezovani.html>.

<sup>411</sup> Srov. ELIÁŠ, K. a kol. *Nový NOZ s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2012. s. 1053.

<sup>412</sup> MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 232.

## 12.2 Úprava dotěrného obtěžování dle občanského zákoníku

Zařazení skutkové podstaty dotěrného obtěžování do výčtu nekalosoutěžního jednání odpovídá evropské legislativě.<sup>413</sup> Zákonodárce se ohledně úpravy dotěrného obtěžování zjevně inspiroval ve veřejnoprávním předpise, konkrétně v zákoně č. 480/2004, o některých službách informační společnosti.<sup>414</sup>

Dotěrné obtěžování je v NOZ upraveno v ust. § 2986 následovně: „(1) *Dotěrné obtěžování je sdělování údajů o soutěžiteli, zboží nebo službách, jakož i nabídka zboží nebo služeb s využitím telefonu, faxového přístroje, elektronické pošty nebo podobných prostředků, ačkoli si takovou činnost příjemce zjevně nepřeje, nebo sdělování reklamy, při kterém její původce utají nebo zastře údaje, podle nichž ho lze zjistit, a neuvede, kde příjemce může bez zvláštních nákladů přikázat ukončení reklamy.*

(2) *Rozesílá-li se reklama na elektronickou adresu, kterou podnikatel získal v souvislosti s prodejem zboží nebo poskytnutím služby, nejde o dotěrné obtěžování, pokud podnikatel tuto adresu používá k přímé reklamě pro vlastní zboží nebo služby a druhá strana reklamu nezakázala, ačkoli ji podnikatel při získání adresy i při každém jejím použití k reklamě zřetelně upozornil na právo přikázat bez zvláštních nákladů ukončení reklamy.*“

### 12.2.1 Pojmové znaky dotěrného obtěžování

Definice této skutkové podstaty se skládá ze dvou dílčích skutkových podstat. Pojmové znaky první dílčí skutkové podstaty jsou následovné<sup>415</sup>:

1. Sdělování údajů o soutěžiteli, zboží nebo službách / nabídka zboží nebo služby
2. Prostřednictvím telefonu, faxového přístroje, elektronické pošty nebo podobných prostředků
3. Za situace, kdy si takovou činnost příjemce zjevně nepřeje

---

<sup>413</sup> Zákonodárce však tím, že bezmyšlenkovitě přepsal úpravu dané problematiky z veřejnoprávního předpisu, kterou lehce poupravil, dosáhl nelogického a příliš složitého ustanovení. Dle doktorky Ondřejové je nevhodná úprava pouze výšece nevyžádané reklamy (dotěrného obtěžování), která je šířena elektronickými prostředky (spam), a nikoliv širší pojetí nevyžádané reklamy. ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 226.

<sup>414</sup> Viz §7 zákona č. 480/2004, o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů.

<sup>415</sup> Srov. ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 228.

## **1. Sdělování údajů o soutěžiteli, zboží nebo službách/ nabídka zboží nebo služby**

Tento znak je naplněn i jednorázovým jednáním. Sdělování či nabídka mohou být vyjádřeny různými způsoby, např. písmem, obrázkem, znakem atd.

Údajem o soutěžiteli může být jakákoliv informace týkající se soutěžitele a jeho zboží či služeb, např. údaj o obchodní firmě, názvu, ochranné známce, webových stránkách apod. V podstatě se může jednat o jakékoliv obchodní sdělení, jakoukoliv podporu image soutěžitele.<sup>416</sup> Obchodním sdělením jsou i nevyžádaná přání k Vánocům, pozvánky na ples atd. Nabídkou může být sdělování jakýkoliv údajů charakterizující zboží či služby, jež soutěžitel prodává, např. informace o ceně, dodací podmínky, charakteristika zboží či služeb, ale i letáky, katalogy apod.<sup>417</sup>

## **2. Prostřednictvím telefonu, faxového přístroje, elektronické pošty nebo podobných prostředků**

Toto ustanovení zahrnuje veškeré možné způsoby sdělení či nabídky dálkovým přístupem adresované konečnému zákazníkovi. Výrazem podobných prostředků je nutno rozumět prostředky podobné telefonu, faxu, elektronické poště (např. skype), nikoliv výraznější extenzivní rozšíření uvedeného demonstrativního výčtu.<sup>418</sup> Ustanovení celkem zjevně popisuje nevyžádanou reklamu, nicméně z gramatického a logického výkladu lze usoudit, že dotěrné obtěžování je pojmem výrazně širším.<sup>419</sup>

Z dikce ustanovení však není zcela jasné, zda tato skutková podstata zahrnuje i neadresné sdělení dálkové komunikace jako jsou např. vyskakující reklamní sdělení na webových stránkách, tzv. *bannery*. S ohledem na ostatní znaky této skutkové podstaty se lze spíše domnívat, že nikoliv, neboť se nejedná o sdělení adresované konkrétnímu zákazníkovi na jeho osobní účet (adresu, telefon apod.). Navíc je zde vyloučeno, aby dal zákazník jakkoliv najevo, že si takové sdělení nepřeje dostávat.

---

<sup>416</sup> Srov. § 7 zákona č. 480/2004, o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů.

<sup>417</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 229.

<sup>418</sup> Tamtéž.

<sup>419</sup> CALLANGHAN, I. Nevyžádaná reklama čili dotěrné obtěžování. *Epravo* [online]. 26.11.2013 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/nevyzadana-reklama-cili-doterne-obtezovani-92737.html>.

### **3. Za situace, kdy si takovou činnost příjemce zjevně nepřeje**

K naplnění této skutkové podstaty je třeba, aby potencionální příjemce dal zjevně najevo svou vůli, že si nepřeje jakékoliv reklamní sdělení ze strany soutěžitele. Nekalou soutěží dle tohoto ustanovení proto nebude jednání soutěžitele, který kontaktuje zákazníka, aniž by věděl, zda si přeje či nepřeje být oslovován. Je však otázkou, jak si zákonodárce představoval, že příjemce dá dálkově soutěžiteli najevo, že si reklamní sdělení nepřeje.

Pojmové znaky druhé dílčí skutkové podstaty jsou následovné:

1. Sdělování reklamy
2. Při kterém její původce utají nebo zastře údaje, podle nichž ho lze zjistit
3. Neuvedení, kde příjemce může bez zvláštních nákladů přikázat ukončení reklamy

#### **1. Sdělování reklamy**

Zákonodárce v této dílčí skutkové podstatě již nespécifikuje, že by se mělo jednat pouze o sdělování informací prostřednictvím dálkového přístupu. Dalo by se tedy důvodně domnívat, že tato druhá alinea pojímá veškeré možné sdělování určitých údajů zákazníkům, tedy i podomní prodej, vřazování reklamy do schránky, pouliční prodej atd. Vzhledem k ust. § 2 odst. 2 NOZ však bude namístě dát přednost výkladu logickému, dle kterého se bude jednat pouze o dálkové přístupy vymezené dle prvního odstavce.<sup>420</sup> „Navíc, kdyby se nemělo jednat toliko o sdělování reklamy prostředky elektronické komunikace, mohl by původce jen stěží utajovat svoji totožnost, neboť by tím byly potlačeny veškeré formy dovolené reklamy tzv. guerilla marketingu (např. akce typu – reklamní billboard bez identifikace soutěžitele „na pokračování“ – kdy je veřejnosti sdělováno „zítra se dozvíte více“).“<sup>421</sup>

#### **2. Při kterém její původce utají nebo zastře údaje, podle nichž ho lze zjistit**

Nekalým jednáním je zde již samotné neuvedení významných identifikačních údajů soutěžitele v reklamě, aniž by příjemce sdělení měl dávat najevo, že si takové počínání nepřeje (např. zaslání reklamní nabídky, aniž by bylo zřejmé, kdo takový email odeslal). Původcem nemusí být vždy soutěžitel, jehož zboží i služby jsou takovou reklamou

<sup>420</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 229.

<sup>421</sup> Tamtéž.

nabízeny, ale i jiná tzv. osoba pomocná (např. reklamní agentura nebo jakákoliv jiná osoba, která byla rozesíláním e-mailů pověřena).<sup>422</sup>

### **3. Neuvedení, kde příjemce může bez zvláštních nákladů přikázat ukončení reklamy**

Pro naplnění všech znaků této dílčí skutkové podstaty soutěžitel ještě navíc nesmí uvést, kde příjemce může bez zvláštních nákladů reklamu ukončit. Dotěrným obtěžováním proto nebude jednání, kdy soutěžitel sice neuvede své identifikační údaje, ale uvede, jak je možné ukončit dostávání jeho reklamního sdělení. Pod výrazem *bez zvláštních nákladů* si lze v praxi představit např. odkaz na kliknutí nebo zavolání na telefonní číslo bezplatné linky, nikoliv již zaslání placené sms či písemné žádosti.<sup>423</sup>

#### **12.2.2 Systém opt-in<sup>424</sup>**

Druhý odstavec skutkové podstaty dotěrného obtěžování podrobněji upravuje skutkovou podstatu dotěrného obtěžování týkající se přímé reklamy učiněné prostřednictvím elektronické pošty.<sup>425</sup>

Zákonodárce zde (aniž by před tím takové jednání zakázal<sup>426</sup>) povoluje, aby podnikatel mohl stávajícím zákazníkům zaslat obchodní sdělení, pokud je při získání adresy i při každém jejím použití k reklamě zřetelně upozornil na právo zakázat zasílání reklam na jeho elektronickou adresu.<sup>427</sup> Jedná se o situaci, kdy zákazník v minulosti již poskytl soutěžiteli svou elektronickou adresu v souvislosti s poskytováním služeb či zboží soutěžitele.<sup>428</sup>

---

<sup>422</sup> Tamtéž, s. 230.

<sup>423</sup> Tamtéž, s. 231.

<sup>424</sup> Pojem *opt-in* se používá pro stávající zákazníky. Pro nové zákazníky se používá pojem *opt-out*.

<sup>425</sup> Zákonodárce u nekalosoutěžního jednání zvolil benevolentnější úpravu zasílání reklam skrze dálkové přístupy než veřejnoprávní předpisy, kde je vyžadován předchozí souhlas s využitím adresy elektronické pošty ještě předtím, než je jakékoli obchodní sdělení zasláno. Srov. § 7 zákona č. 480/2004, o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů.

<sup>426</sup> Odstavec dva navazuje na odstavec jedna tím, že v podstatě dovoluje stejné jednání, které již jako dovolené vyplývá z odst. 1, avšak navíc zcela nadbytečně k takovému dovolenému jednání požaduje další podmínky (zřetelně upozornil, elektronická adresa, navíc získaná v souvislosti s prodejem zboží či služeb).

<sup>427</sup> Elektronickou adresou je nutno rozumět adresu elektronické pošty. Viz § 2 písm. b) Zákon č. 480/2004, o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů.

<sup>428</sup> „Tento odstavec nesmyslně upravuje duplicitně stejnou problematiku jako § 7 odst. 3 ZinfSp, nikoliv však shodně“. ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 234.

Podstatná podmínka zde tkví v tom, že se musí jednat o totožného podnikatele. Zákodárce však již nestanovil, zda se musí jednat o totožné zboží či služby v souvislosti, s kterými získal adresu zákazníka. Lze tedy dovodit, že pokud soutěžitel obchoduje s vícero zbožím či službami různých druhů, lze použít adresu zákazníka i pro jiný druh zboží či služby.

Výkon tohoto práva přitom nesmí být pro příjemce reklamy spojen se zvláštními náklady. Pokud příjemce reklamy využije toto své „zakazovací právo“, bude další zasílání reklamy na jeho adresu na místě posuzovat jako dotěrné obtěžování ve smyslu nekalé soutěže.<sup>429</sup>

### **12.3 Dotěrné obtěžování ve skutkových podstatách trestných činů**

Jednání naplňující skutkovou podstatu dotěrného obtěžování dle ust. § 2986 NOZ by za splnění dalších podmínek mohlo naplňovat trestné činy uvedené v kapitole o obchodním tajemství<sup>430</sup>, zejména trestný čin neoprávněného nakládání s osobními údaji dle ust. § 180 TZ.

---

<sup>429</sup> Srov. HAJN. P., O dotěrném obtěžování. *PATRIA ONLINE* [online]. 3.6.2011 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <https://www.patria.cz/pravo/2504136/o-doternem-obtezovani.html>.

<sup>430</sup> Srov. kapitolu 11.3 této práce.



## 13. Ohrožení zdraví a životního prostředí

*„Snaha dosáhnout soutěžního úspěchu se začasťe uskutečňuje na úkor hodnoty lidského zdraví.“<sup>431</sup>*

### 13.1 Obecně o ochraně zdraví a životního prostředí

Soutěžitelé při dosažení lepšího hospodářského výsledku nehledí na to, zda jejich jednání ohrožuje zdraví lidí a životní prostředí. Snaha získávat soutěžní úspěchy se tak projevuje negativním vlivem na úkor budoucích generací. Je proto potřeba chránit zdraví lidí a životní prostředí všemi možnými dostupnými prostředky. Z dlouhodobějšího hlediska se navíc potvrzuje, že životní prostředí je lepší ve státech, kde výkonná ekonomika umožňuje přijímat účinná opatření k ochraně životního prostředí. V těchto státech bývá také zpravidla vyšší celková míra ekologického uvědomění.<sup>432</sup>

Náš zákonodárce se proto rozhodl takové jednání chránit i prvky soukromého práva prostřednictvím nekalé soutěže. Projevuje se tu tendence pronikání prvků veřejného práva do práva soukromého, protože ochrana životního prostředí i zdraví je úkolem veřejného práva, a to konkrétně práva správního. Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona zdůrazňuje, že se *„zde vychází z obecné aktuálnosti ochrany zdraví a životního prostředí všemi dostupnými prostředky právního řádu“<sup>433</sup>*.

### 13.2 Úprava ochrany zdraví a životního prostředí dle občanského zákoníku

Tato skutková podstata je relativně novou skutkovou podstatou nekalosoutěžního jednání, která se v našem právním řádu objevila až přijetím ObchZ. Skutková podstata ohrožení zdraví a životního prostředí doznala s přijetím NOZ pouze drobných formulačních změn a je v ust. § 2987 NOZ upravena následovně: *„Ohrožení zdraví nebo životního prostředí je jednání, jímž soutěžitel zkresluje podmínky hospodářské*

---

<sup>431</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 231.

<sup>432</sup> Tamtéž.

<sup>433</sup> Parlament České republiky: Poslanecká sněmovna PČR; Vláda ČR [Aspi]. Důvodová zpráva k zákonu č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

*soutěže tím, že provozuje výrobu, uvádí na trh výrobek nebo provádí výkon ohrožující zájem na ochraně zdraví nebo životního prostředí chráněný zákonem, aby tak získal pro sebe nebo pro jiného prospěch na úkor jiného soutěžitele nebo zákazníků.“*

### **13.2.1 Pojmové znaky ochrany zdraví a životního prostředí**

Z definice ochrany zdraví a životního prostředí vyplývá, že se skládá z následujících znaků:

1. Jednání soutěžitele
2. Provoz výroby, uvádění výrobků na trh nebo provádění výkonů
3. Ohrožující zájmy ochrany zdraví anebo životního prostředí chráněné zákonem
4. S cílem získat pro sebe nebo pro jiného prospěch
5. Na úkor jiných soutěžitelů nebo zákazníků

#### **1. Jednání soutěžitele**

Soutěžitel se jednání dle této skutkové podstaty může dopustit jak aktivním porušováním právních předpisů, tak i jejich pasivním nedodržováním.

#### **2. Provoz výroby, uvádění výrobků na trh nebo provádění výkonů**

Skutková podstata ohrožení zdraví a životního prostředí obsahuje taxativní výčet činností, jímž soutěžitel naplní tuto skutkovou podstatu – provoz výroby, uvádění výrobků na trh a provádění výkonů. Tuto skutkovou podstatu (za splnění ostatních podmínek stanovených v tomto ustanovení) naplní i jednorázové jednání.<sup>434</sup>

Jednání podle této skutkové podstaty spočívá především v samotné sféře výroby, při které soutěžitel porušuje technologické postupy tak, že tyto postupy mohou samy o sobě znamenat hrozbu pro životní prostředí nebo zdraví či vést k produkci, která takovou hrozbu znamená, např. nevyužívání filtrů, které mají chránit ovzduší před škodlivými exhaláty či nerespektování bezpečnostních opatření.<sup>435</sup>

---

<sup>434</sup> POKORNÁ, J., KOVAŘÍK, Z., ČÁP, Z. a kol. *Obchodní zákoník: komentář*. 1. díl. Praha : Wolters, 2009, s. 242, ale srov. „*Ojedinělé překročení speciální normy chránící zdraví či životní prostředí nenaplní znaky skutkové podstaty nekalosoutěžního deliktu. Ratio tohoto výkladu spočívá v argumentu, že ojedinělé porušení speciálního zákona chránící životní prostředí nebo zdraví prioritně stíhá veřejnoprávní sankce.*“ HAJN, P. *Právo nekalé soutěže*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1994, s. 554.

<sup>435</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 233.

Uváděním výrobků na trh, které ohrožují zdraví či životní prostředí, je i takové jednání, kdy se zbožím či výkony samo o sobě nezávadným, bude soutěžitel nakládat způsobem, jež zájmy a zdraví životního prostředí již ohrožuje. Jedná se např. o prodej potravin s proslou záruční lhůtou, šíření výrobků bez předepsaného certifikátu, prodej přípravku na hubnutí, založeným na bázi projímadel, nebezpečná konstrukce dětských kočárků nebo i rozšiřování zboží či výkonů škodlivým způsobem (např. příliš hlučná reklama).<sup>436</sup>

Provádění výkonu ohrožující zájem na ochraně zdraví nebo životního prostředí představuje nejširší jednání z uvedených tří činností. Jedná se o jakýkoliv výkon činnosti soutěžitele, např. odkládání odpadů mimo stanovená místa, vypouštění močoviny do volné přírody, nedostatečné zajištění chovu nebezpečných zvířat, nezabezpečení stavby, nedovolená těžba dřeva, ale také marketingová činnost.<sup>437</sup> Podle této skutkové podstaty lze např. postihovat i jednání spočívající v reklamě, v níž se nepravdivě uvádí, že určitý výrobek či výkon má zvlášť příznivé účinky na zdraví nebo na životní prostředí.<sup>438</sup>

### **3. Ohrožující zájmy ochrany zdraví anebo životního prostředí chráněné zákonem**

Pro naplnění znaků této skutkové podstaty musí existovat konkrétní zákon, který chrání zdraví nebo životní prostředí a který soutěžitel porušil.<sup>439</sup> Zákony, které chrání tyto specifické zájmy, budou vždy veřejnoprávními normami, které jsou zpravidla vybaveny svým vlastním sankčním aparátem (hygienické, ekologické, pracovněprávní). Pokud bude porušeno ustanovení právní normy nižší právní síly, než je zákon, nebude zřejmě možné toto ustanovení aplikovat a věc by se posuzovala podle generální klauzule.<sup>440</sup>

---

<sup>436</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 553.

<sup>437</sup> ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014, s. 240.

<sup>438</sup> POKORNÁ, J., KOVAŘÍK, Z., ČÁP, Z. a kol. *Obchodní zákoník: komentář*. 1. díl. Praha : Wolters, 2009, s. 242.

<sup>439</sup> „Pro uplatnění tohoto ustanovení bude zřejmě předcházet rozhodnutí nebo alespoň zjištění příslušného státního orgánu o tom, že předmětným jednáním byl porušen konkrétní zákon.“ MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 105.

<sup>440</sup> HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000, s. 234.

Z dikce tohoto ustanovení lze dovodit, že pro naplnění této skutkové podstaty postačí, pokud jsou ohroženy zájmy na ochraně zdraví nebo životního prostředí, nemusí být nutně ohroženy samotné statky. Jedná se o klasickou neurčitou právní normu, neboť, co si lze představit pod pojmem *zájmy*, se v zákoně nedozvíme.

#### **4. S cílem získat pro sebe nebo pro jiného prospěch**

Skutková podstata ochrany zdraví a životního prostředí je postavena na motivovaném jednání, což je v rozporu s jinak objektivní povahou odpovědnosti za jednání nekalé soutěže. Za rozpor se soutěžním právem proto nebude možné pokládat ekologickou havárii, jež byla způsobena z nedbalosti, protože takovým jednáním soutěžitel žádný prospěch získat nemůže.

Prospěchem zde bude většinou úspora nákladů, které by soutěžitel při dodržování veřejnoprávních předpisů musel vynaložit, např. když neplatí za odvoz odpadků, a vytvoří si za tím účelem divokou skládku, může takto ušetřené peníze využít na reklamní kampaň apod.<sup>441</sup>

#### **5. Na úkor jiných soutěžitelů nebo zákazníků**

Tato skutková podstata chrání nejen ostatní soutěžitele a zákazníky, ale nepřímo chrání i samotné soutěžitele a jejich zaměstnance, jež se dopouštějí nekalosoutěžního jednání, např. pokud pracují bez předepsaných ochranných pomůcek.

### **13.3 Ohrožení zdraví a životního prostředí ve skutkových podstatách dalších trestných činů**

Problematika trestné činnosti proti životnímu prostředí, označována také jako environmentální nebo ekologická kriminalita, je v TZ upravena v samostatné hlavě VIII. nazvané jako *Trestné činy proti životnímu prostředí*. V zahraničí je tato kriminalita v dokumentech Evropského společenství zařazována mezi hospodářskou kriminalitu.

---

<sup>441</sup> ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 554.

*„Je tomu tak zejména proto, že dopady ekologických následků a různé ekologické újmy mají především dopad na národní i mezinárodní hospodářství a ekonomiku.“<sup>442</sup>*

Zdraví a životní prostředí je dále nepřímo chráněno např. v hlavě I. týkající se *Trestných činů proti životu a zdraví* nebo v hlavě VII. upravující *Trestné činy obecně nebezpečné*.

### **13.3.1 Trestný čin poškození a ohrožení životního prostředí dle § 293 TZ**

*„(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem úmyslně poškodí nebo ohrozí půdu, vodu, ovzduší nebo jinou složku životního prostředí, a to ve větším rozsahu nebo na větším území, nebo takovým způsobem, že tím může způsobit těžkou újmu na zdraví nebo smrt nebo je-li k odstranění následků takového jednání třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu, nebo kdo úmyslně takové poškození nebo ohrožení složky životního prostředí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.“<sup>443</sup>*

#### **a) Subjekt**

Subjekt v této skutkové podstatě není nijak specifikován a může jím být kdokoliv. Trestní odpovědnost za spáchání tohoto trestného činu může nést i právnická osoba.

#### **b) Objekt**

Toto ustanovení chrání především zájem na ochraně životního prostředí a jeho jednotlivé složky (půdu, vodu, ovzduší aj.), nepřímo však chrání i život a zdraví lidí. Jednotlivé složky životního prostředí či specifické způsoby poškození zdraví a životního prostředí jsou v TZ chráněny i v rámci jiných trestných činů.<sup>444</sup>

#### **c) Subjektivní stránka**

Jedná se o úmyslný trestný čin, kdy úmysl pachatele směřuje k poškození životního prostředí nebo k tomu, aby bylo zvýšeno toto poškození či ztíženo jeho odvrácení nebo

---

<sup>442</sup> CHMELÍK, J., HÁJEK, P., NEČAS, S. *Úvod do hospodářské kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005, s. 20.

<sup>443</sup> § 293 odst. 1 TZ.

<sup>444</sup> Srov. trestné činy dle ust. TZ §, 294a, 295, 297, 298, 298a, 299, 300, 301, 307.

zmírnění.<sup>445</sup> Pokud by pro naplnění tohoto trestného činu scházel úmysl, mohl by být naplněn trestný čin poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti dle ust. § 294 TZ.

#### **d) Objektivní stránka**

Trestný čin poškození zdraví a životního prostředí v sobě zahrnuje dvě samostatné skutkové podstaty. První alinea spočívá v jednání, kdy pachatel úmyslně poškodí či ohrozí životní prostředí, resp. jeho jednotlivé složky. Naproti tomu druhá alinea sankcionuje toho, kdo úmyslně zvýší poškození životního prostředí nebo ztíží jeho odvrácení či zmírnění.

Jedná se o blanketní normu, přičemž pro naplnění této skutkové podstaty musí pachatel, stejně jako u skutkové podstaty nekalé soutěže ohrožení zdraví nebo životního prostředí, zároveň porušit jiný právní předpis.

Tento trestný čin je konstruován částečně jako delikt poruchový a částečně jako delikt ohrožovací. Porucha je vyžadována u poškození či ohrožení jednotlivých složek životního prostředí, a to ve větším rozsahu nebo na větším území. Způsobilost vyvolat negativní následek bude postačovat tam, kde může být způsobena těžká újma na zdraví či smrt nebo škoda značného rozsahu.

#### **e) Souběh**

Vzhledem k jinému zájmu tohoto trestného činu v porovnání s nekalou soutěží, není vyloučen jednočinný souběh s trestným činem dle ust. § 248 odst. 1 písm. i) TZ. Jednání, jímž by pachatel naplnil skutkovou podstatu obou těchto trestných činů, může spočívat jak ve výrobě, tak v uvádění výrobků na trh nebo v provádění výkonů. Podstatné u obou trestných činů je, aby tím byl zároveň porušen jiný právní předpis.

### **13.3.2 Trestný čin ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty dle § 156 TZ**

*„(1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem má na prodej nebo pro tento účel vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří úmyslně potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití*

---

<sup>445</sup> PÚRY, F. In ŠÁMAL, P. a kol. *Velké komentáře. Trestní zákoník II, § 140 – 421. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 2693.

*nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“*

#### **a) Subjekt**

*„Pachatelem tohoto trestného činu může být kdokoliv, ale v praxi je to zpravidla osoba, která se zabývá obchodem s potravinami či jinými předměty.“<sup>446</sup>* Trestně odpovědná za tento trestný čin bude pouze fyzická osoba.

#### **b) Objekt**

Touto skutkovou podstatu je chráněno lidské zdraví před nebezpečnými potravinami a jinými předměty.

#### **c) Subjektivní stránka**

Jedná se o úmyslný trestný čin. Nedbalostí jednání by bylo postihováno jako trestný čin těžké ublížení na zdraví z nedbalosti dle ust. § 147 odst. 3 TZ nebo jako ublížení na zdraví z nedbalosti dle ust. § 148 odst. 2 TZ.

#### **d) Objektivní stránka**

Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo prodá (vyrobí, opatří) potraviny či jiné předměty (např. léky, hračky, nářadí), jejichž požití nebo užití je nebezpečné pro lidské zdraví.

Tento trestný čin bude naplněn tehdy, pokud takové jednání bude zároveň v rozporu s jiným právním předpisem.

Jedná se o ohrožovací delikt, přičemž k ohrožení dojde již tím, že *„pachatel má na prodej potraviny či jiné předměty, jejich použití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví“<sup>447</sup>.*

---

<sup>446</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Velké komentáře. Trestní zákoník II, § 140 – 421. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 1448.

<sup>447</sup> ŠÁMAL, P. a kol. *Velké komentáře. Trestní zákoník II, § 140 – 421. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 1447.

### e) Souběh

Naplněním tohoto trestného činu bude zpravidla vždy naplněna i skutková podstata ohrožení zdraví a životního prostředí ve smyslu ust. § 2987 NOZ, v případě škodného následku v požadované výši i trestný čin dle ust. § 248 odst. 1 písm. i) TZ. Jednočinný souběh těchto dvou trestných činů zde není vyloučen.<sup>448</sup>

---

<sup>448</sup> Tamtéž, s. 2284.



## 14. Generální klauzule

### 14.1 Obecně o úpravě generální klauzule v trestním právu

Jak je již výše uvedeno, není nekalosoutěžní jednání naplňující pouze generální klauzuli trestným činem nekalé soutěže. Tato jednání však mohou naplnit skutkovou podstatu jiných trestných činů. Skutkových podstat trestných činů, jež naplňují generální klauzuli, aniž by naplnily i některou zvláštní skutkovou podstatu nekalé soutěže, je několik a hledat je musíme zejména v hlavě páté a šesté - *Trestné činy majetkové a hospodářské*.

#### 14.1.1 Soudcovské skutkové podstaty

Generální klauzule v sobě zahrnuje nespočet variant nekalosoutěžního jednání. Některá taková jednání se často opakují nebo dochází k nekalému jednání podobným způsobem. V odborné literatuře na základě soudních rozhodnutí o těchto typických nekalosoutěžních jednání dochází k vytváření katalogů typových nepojmenovaných skutkových podstat, nebo-li tzv. soudcovských skutkových podstat.

Tyto katalogy jsou s ohledem na vývoj společnosti často redukovány a v podstatě by se dalo říci, že jsou zastaralé již ve chvíli jejich vydání. Vymizely např. případy jako prémiování, bezúplatné nasycení trhu, podprahová reklama, některé z forem působení na lidské city.<sup>449</sup> Naopak se objevují nové nekalosoutěžní praktiky, které jsou čím dál více rafinovanější a drzejší, např. tzv. *guerilla marketing*, *buzzmarketing* nebo *cybersquatting*.<sup>450</sup>

Doktorka Ondřejová současně člení soudcovské skutkové podstaty následovně<sup>451</sup>:

- **Porušení norem veřejného nebo soukromého práva se soutěžním dopadem**
  - Porušení různých veřejnoprávních předpisů nejčastěji spočívá v porušení zákona o regulaci reklamy<sup>452</sup> (skrytá reklama, urážející reklama, reklama na zakázané

<sup>449</sup> HAJN P. *Komunitární a české právo proti nekalé soutěži*. Brno : Masarykova univerzita, 2010, s. 15.

<sup>450</sup> K těmto pojům viz níže.

<sup>451</sup> Viz. ONDŘEJOVÁ, D., *Soutěžní právo*, [online]. Dostupné z WWW: [http://www.cak.cz%2Fassets%2Fpro-konciienty%2Fvzdelavani%2Fsoutezni-pravo---judr--dana-ondrejova--ph-d\\_2.ppt](http://www.cak.cz%2Fassets%2Fpro-konciienty%2Fvzdelavani%2Fsoutezni-pravo---judr--dana-ondrejova--ph-d_2.ppt).

<sup>452</sup> Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů.

produkty, tzv. party prodeje, nepřiměřeně obtěžující reklama) či porušení různých předpisů spočívající v ušetření nákladů (např. při porušení bezpečnosti práce, zaměstnávání zaměstnanců na černo atd.).

- Porušení soukromého práva spočívá v porušení smluvních závazků, které může soutěžiteli přinést soutěžní výhodu spočívající v likvidaci konkurenta (např. když dodavatel neplní své závazky proto, aby odběratele uvrhl do hospodářských potíží a sám zaujal jeho místo na trhu<sup>453</sup>) nebo nedodržení ujednání dle kupní smlouvy se zákazníkem (např. jiný materiál než byl soutěžitelem deklarován).
- **Jednání nenaplňující znaky zákonných skutkových podstat nekalé soutěže, ale těmto se blíží**
  - Parazitní kořistění z výkonů jiných soutěžitelů neboli *free riding* – patří sem takové metody, kdy soutěžitel těží z výkonů druhého soutěžitele, aniž by parazitoval na jeho pověsti ve smyslu ust. § 2982 NOZ<sup>454</sup> (např. zneužívání cizí myšlenky, cizího nápadu, cizí práce a cizího nákladu investovaného do jejich realizace).
  - Zneužití vnitřních informací, které nenaplňují definici obchodního tajemství.
- **Ostatní jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže**
  - Zabraňovací soutěž – existuje v mnoha variantách jako např. cenové podbízení s cílem vyřadit konkurenta z trhu a zaujmout jeho místo, patří sem i praktiky spočívající v poskytování odměny za to, že prodejce zákazníkům doporučuje soutěžitelovo zboží, dále fyzické bránění v soutěžitelově činnosti, bojkot či blokování doménových jmen, tzv. *cybersquatting*, či cílený *hacking*.
  - Guerilla marketing – soutěžní metoda spočívající v označení nekonvenční cesty k oslovení potenciálních zákazníků realizované s nízkými rozpočty, jejichž výsledkem je, že zákazník věnuje kampani svou pozornost, aniž by si byl vědom, že jde o propagaci (např. zneužití reklamních ploch najatých

---

<sup>453</sup> HAJN, P. *Právo nekalé soutěže*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1994, s. 35-6.

<sup>454</sup> Když už je parazitování na pověsti výslovně uvedeno jako zvláštní skutková podstata nekalé soutěže, bylo by vhodné do této skutkové podstaty zahrnout i jednání parazitující na jiných statcích (např. myšlenkách, nápadech), které je stejně dle generální klauzule posuzováno jako nekalosoutěžní, avšak bez dosahu trestního práva.

konkurentem). Nekonvenčních metod, jakými je možné přilákat zájem potenciačních klientů, je mnoho. Předmět reklamního sdělení může být např. šířen běžnými lidmi.<sup>455</sup> Nekalost této metody se projevuje ve formě skryté či agresivní reklamy nebo může spočívat v ušetření prostředků, které by byly vynaloženy za regulérní reklamní kampaň.

- Buzzmarketing – agresivní, šokující, tajemný marketing.

## **14.2 Jednání dle generální klauzule ve skutkových podstatách trestných činů**

### **14.2.1 Trestný čin podvodu dle § 209 TZ<sup>456</sup>**

Trestný čin podvodu v sobě zahrnuje řadu jednání podle generální klauzule, neboť v podstatě uvedení jakýkoliv klamavých údajů (pokud takové jednání nebude naplňovat některou ze zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže) je podvodným jednáním ve smyslu tohoto trestného činu.

Souběh nekalosoutěžního jednání dle generální klauzule s tímto trestným činem přichází v úvahu např. v rámci tzv. pyramidových her, lavin apod., dále s klamavou reklamou, jako je reklama těžící z toho, že vyvolává neodůvodněný strach (např. že bude inflace či z neexistující nemoci), lze uvažovat i o skryté reklamě (pokud bude zákazník klamán tím, že bude přesvědčen, že se nejedná o reklamu, ale o nezávislý test) nebo i v souvislosti s klamáním v rámci vázaných nabídek (pokud soutěžitel zákazníkovi nedaruje zdarma, co deklaroval v reklamě) či v krajním případě s jednáním nazývaným *guerilla marketing* apod.

### **14.2.2 Trestný čin poškození spotřebitele dle § 253 TZ<sup>457</sup>**

Trestný čin poškození spotřebitele, jak už je uvedeno shora, je speciálním trestným činem vůči trestnému činu podvodu – odlišujícím se v subjektu podvedeného. Bude-li

---

<sup>455</sup> Těto metody využila např. společnost IKEA při otvírání svého nového obchodního domu v Polsku, kdy si najala kompars, který před obchodním domem předstíral demonstraci proti otevření. Tato událost byla vysílána v televizních novinách, což bylo neocenitelnou reklamou. Viz FINTA, M. Guerilla marketing neboli partyzánská propagace. *Fresh marketing* [online]. 11.8.2009 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.freshmarketing.cz/clanky/guerilla-marketing-neboli-partyzanska-propagace>.

<sup>456</sup> Srov. kapitolu 4.3.1 této práce.

<sup>457</sup> Srov. kapitolu 4.3.3 této práce.

proto podvodné jednání naplňující (pouze) generální klauzuli směřovat vůči spotřebiteli, mohl by být naplněn tento trestný čin.

### **14.2.3 Trestný čin provozování nepoctivých her a sázek dle § 213 TZ**

Tento trestný čin je stejně jako shora uvedené trestné činy podvodným jednáním. Podvodné jednání zde spočívá v tom, že jsou u peněžní nebo podobné hry nastaveny pravidla tak, že nezaručují rovné možnosti výhry všem účastníkům. Vadné je u tohoto trestného činu již samotné nastavení pravidel, nikoliv nedodržování pravidel. Vyžaduje se zde speciální subjekt – provozovatel peněžní hry nebo jiné podobné hry či sázky.

Tento trestný čin by mohl být naplněn nekalosoutěžním jednáním dle generální klauzule, spočívajícím v porušení norem soukromého práva. Pokud by byly nekalosoutěžním jednáním porušeny normy veřejného práva, přicházel by v úvahu souběh s trestným činem neoprávněného provozování loterie a podobné sázkové hry dle ust. § 252 TZ.

### **14.2.4 Trestný čin neoprávněné podnikání dle § 251 TZ**

Trestný čin neoprávněného podnikání v sobě taktéž zahrnuje jednání podle generální klauzule, spočívající v porušení nejrůznějších norem práva veřejného. Smyslem skutkové podstaty tohoto trestného činu je ochrana řádně registrovaných podnikatelů před nekalou konkurencí osob, jež by podnikali bez této registrace, ať již s úmyslem vyhnout se daňovému zatížení nebo proto, že jim registrace byla zrušena či podnikání zakázáno. Tento trestný čin chrání nepřímo i zákazníky, neboť zrušení registrace či zákaz podnikání musí mít nějaké opodstatnění (např. hrubé porušování předpisů týkajících se ochrany spotřebitele, jako je porušení norem hygienických či nedostatek potřebné kvalifikace). Pro naplnění základní skutkové podstaty tohoto trestného činu není zapotřebí vznik škody ani existence neoprávněné výhody.

Obdobně jako souběh nekalosoutěžního jednání dle generální klauzule, spočívající v porušování norem veřejného práva, s tímto trestným činem si lze představit i souběh s trestným činem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle ust. § 240 TZ, stejně tak i s trestným činem porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží dle ust. § 244 TZ či trestným činem padělání a pozměnění známek dle ust. § 246 TZ.

#### **14.2.5 Trestný čin neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací dle § 230 TZ<sup>458</sup>**

Trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací spočívá v jednání pachatele, který u počítačového systému či nosiči informací překoná bezpečnostní opatření, a získá tím neoprávněný přístup k počítačovému systému nebo k jeho části, tzv. *hacking*.

Nekalosoutěžní jednání dle generální klauze se u této skutkové podstaty objevuje až v její kvalifikované podobě v odst. 2, dle které se tohoto trestného činu dopustí ten, kdo takto neoprávněně získané informace dále neoprávněně užije, zničí, poškodí, padělá, pozmění atd. Ve vztahu k nekalé soutěži se může jednat o zabraňovací soutěž, pokud by pachatel např. poničil či úplně zablokoval webové stránky konkurenta.

#### **14.3 Jednání dle generální klauzule nenaplňující žádnou skutkovou podstatu trestného činu**

Z výše uvedeného výčtu soudcovských skutkových podstat a trestných činů, jež tato jednání mohou naplnit, lze konstatovat, že jsou trestně postihována různá podvodná nekalosoutěžní jednání a dále ta, která porušují normy soukromého či veřejného práva. Ostatní nekalosoutěžní jednání podle generální klauzule tak zůstávají bez trestního postihu, ačkoliv taková jednání mohou být pro zachování čistoty soutěžních vztahů stejně, nebo dokonce více škodlivá (např. cílené vyřazování druhého soutěžitele z trhu či parazitní kořistění z výkonů soutěžitelových, zabraňovací soutěž a další).

Trestně postihována také nejsou ta nekalosoutěžní jednání, která různým způsobem zákazníka „pouze“ obtěžují, ať již v reálném (vyjma trestného činu porušování domovní svobody dle ust. § 178 TZ) či virtuálním světě. Do popředí problémů se v dnešní době dostává stále více agresivnější forma obtěžování zákazníka elektronickými prostředky, ať již prostřednictvím emailu, tzv. *spamů*, nebo vyskakujícími okny, tzv. *bannery*, přesměrováním a jinými *malwary*. Jedná se o formu reklamy, která zákazníka extrémně obtěžuje a které se zákazník nemůže nijak bránit.<sup>459</sup>

---

<sup>458</sup> Srov. kapitolu 11.3.3 této práce.

<sup>459</sup> Tuto mezeru by částečně vyřešilo začlenění zvláštní skutkové podstaty dotěrného obtěžování ve smyslu ust. § 2986 NOZ do trestného činu nekalé soutěže. Nicméně vzhledem k rozsahu této skutkové podstaty by i po takovémto kroku zůstala velká část obtěžující reklamy na internetu dále trestně nepostižitelná.

## 15. Závěr

### 15.1 De lege lata

Jak již bylo uvedeno v první kapitole této práce, nekalosoutěžní jednání je regulováno primárně na poli soukromého práva. Projevy nekalosoutěžního jednání však mají natolik závažný sociální a ekonomický dopad, že je na místě tento fenomén usměrňovat i v rámci trestního práva. Trestněprávní postih nekalosoutěžního jednání proto považují za žádoucí.

Stěžejní otázka zní, jaké by mělo být kritérium přesahující meze trestního práva, tedy kdy je nekalosoutěžní jednání natolik společensky škodlivé, že se stává trestným činem. Zákonodárce jako primární kritérium zvolil naplnění některé ze zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže a rozhodl se, na rozdíl od předchozí právní úpravy,<sup>460</sup> nepostihovat jako trestný čin nekalosoutěžní jednání naplňující pouze generální klauzuli. Důvodem tohoto řešení bylo vyhovění zásadě *nullum crimen sine lege certa* – určitosti trestněprávní normy, neboť generální klauzule představuje vysoce abstraktní typ právní úpravy. Touto změnou došlo k podstatnému omezení trestního postihu nekalé soutěže. Osobně souhlasím, že současná právní úprava je z hlediska trestního postihu dostatečně určitá a vyhovující shora uvedené zásadě. Na druhou stranu zvolené řešení trestního postihu nekalé soutěže považují za nevyvážené, nekomplexní a nejednotné.

Závažnost jednání nelze u nekalé soutěže vázat na vymezení konkrétně specifikovaného jednání. Jednání podle generální klauzule může mít bezpochyby pro společnost či jednotlivce stejně velký negativní dopad jako jednání podle zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže. Ostatně ani v civilním právu neplatí, že jednání podle generální klauzule jsou posuzována mírněji než podle jednotlivých zvláštních skutkových podstat. Dle mého názoru by proto hranicí mezi postihem nekalé soutěže dle NOZ a postihem podle TZ měla být výše a závažnost způsobené újmy nebo dosažení neoprávněné výhody, nikoliv specifitější, podřaditelná nekalost.

Jedinou argumentací příznivců současné právní úpravy nekalé soutěže v TZ, která spočívá v nutné konkretizaci skutkových podstat trestných činů, považují za nepřesvědčivou. Lze proti tomu namítat, že TZ obsahuje řadu skutkových podstat

---

<sup>460</sup> Srov. § 149 zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

trestných činů, jež obsahují neurčité pojmy, a přesto stále trvá zájem na jejich trestněprávním postihu, např. trestný čin výtržnictví dle ust. § 358 TZ (pojem *hrubá neslušnost nebo výtržnost*), trestný čin týrání svěřené osoby dle ust. § 198 TZ (pojem *týrá*) či trestný čin ohrožování výchovy dítěte dle ust. § 201 TZ (pojem *zahálčivý nebo nemravný život*). Nekonkrétní je např. i trestný čin poškozování cizích práv dle ust. § 181 TZ, který v sobě ukrývá řadu možných jednání, nebo trestný čin poškozování spotřebitele dle ust. § 253 TZ, který obsahuje pouze demonstrativní výčet jednání naplňujících tuto skutkovou podstatu. Nehledě na skutečnost, že relativně neurčitě a široce jsou formulovány i některé zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže, jako např. klamavá reklama či ohrožení zdraví nebo životního prostředí.

Zákonodárce jako hranici překračující meze trestního práva stanovil způsobení újmy ve větším rozsahu nebo opatření neoprávněné výhody ve větším rozsahu, tedy částku dosahující nejméně 50.000 Kč. Vázanost trestněprávního postihu na konkrétně určenou výši újmy nebo neoprávněné výhody považuji za vhodnou, resp. nejpříjemnější z možných způsobů řešení.<sup>461</sup> Stanovení přesné hranice způsobené újmy či dosažení výhody je dle mého názoru nejbližší v souladu s výše uvedenou zásadou *nullum crimen sine lege certa*, jakož i zásadou *subsidiarity trestní represe*.

Jak vysoká by ale měla být hranice způsobené újmy či získané výhody? Částka ve výši 50.000 Kč se jeví jako relativně nízká částka, neboť u nekalosoutěžních jednání, která způsobují újmu jiným soutěžitelům, bude tato hranice naplněna velice často. Naopak u nekalosoutěžních jednání, která poškozují primárně spotřebitele, může být tato hranice naplněna sporadicky. Navíc je zřejmé, že újma způsobená spotřebiteli a soutěžiteli ve stejné výši způsobuje každému jiný ekonomický dopad. Stanovení různých hranic pro jednotlivé zvláštní skutkové podstaty či podle toho, jakému subjektu bude újma v konečném důsledku způsobena, přesto nepovažuji za vhodné. Pro srovnání uvádím, že ani trestný čin krádeže dle ust. § 205 TZ a jiné majetkové trestné činy nerozlišují, v jakém ekonomickém postavení se poškozený nachází. Stanovenou hranici v podobě *větší škody* považuji, s ohledem na zásadu *ultima ratio*, jako příliš přísnou. Na druhou stranu by hranice *značné újmy*, tj. částky dosahující nejméně 500.000 Kč,

---

<sup>461</sup> Srov. § 149 zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, kde byla hranice trestněprávnímu postihu nekalé soutěže určena jako *poškození dobré pověsti nebo ohrožení chodu či rozvoje podniku*. Toto velice nekonkrétní a subjektivní hledisko činilo v praxi mnoho problémů, a to nejen z hlediska jeho výkladu, ale především z hlediska důkazního.

byla příliš mírná a postrádala by ve většině případů smysl trestněprávní úpravy nekalé soutěže. S ohledem na výše uvedené bych proto současnou hranici újmy nebo neoprávněné výhody ponechala.

## 15.2 De lege ferenda

V první řadě je v TZ třeba sjednotit pojmy užívané v souvislosti s nekalou soutěží v NOZ, a to pojem *hospodářská soutěž* nahradit pojmem *hospodářský styk* a pojem *spotřebitelé* nahradit pojmem *zákazníci*.

Dále bych navrhovala rozšířit trestněprávní odpovědnost trestného činu nekalé soutěže i na právnické osoby<sup>462</sup>, neboť právě právnické osoby mívají z trestného činu nekalé soutěže primárně profit.

Dalším nezbytným krokem pro sjednocení úpravy NOZ a TZ je zařazení zvláštní skutkové podstaty dotěrného obtěžování dle ust. § 2986 NOZ<sup>463</sup> do trestného činu nekalé soutěže.

Osobně však navrhuji vypustit výčet konkrétních skutkových podstat a ponechat následující znění: *Kdo poruší jiný právní předpis o nekalé soutěži, a způsobí tím ve větším rozsahu újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům nebo opatří tím sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti, propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.*

---

<sup>462</sup> Srov. § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>463</sup> U této skutkové podstaty bych však volila mnohem širší rozsah a zároveň jednodušší formu. Dle mého názoru by bylo vhodnější zachovat metodu dle veřejnoprávního předpisu, tj. zakázat zasílání obchodních sdělení, pokud zákazník nedal výslovně najevo, že si jej přeje zasílat. A to by se týkalo nových i stálých zákazníků.



## 16. Summary

### 16.1 De lege lata

As mentioned in the first chapter of this work unfair competition is regulated primarily in the field of civil law. Manifestations of unfair competition however have such a compelling social and economic impact that it is appropriate to regulate this phenomenon in the context of criminal law. Therefore I consider desirable criminal sanctions for unfair competition.

The fundamental question should be what shall be the criteria setting forth the guidelines; therefore when is unfair competition so socially harmful that it becomes a criminal offense? The legislature has chosen the primary criteria for the fulfillment of some of the specific facts of unfair competition and decided, contrary to previous legislation, not to legally pursue as an offense of unfair competition any activity which fulfills only the general clause. The reason for this treatment is to comply with the principle of *nullum crimen sine lege certa* - certainty of the criminal law rules, since the general clause is a highly abstract type of legislation. This modification has led to a substantial reduction of criminal prosecution of unfair competition. Personally I believe that the current legislation, in terms of criminal punishment, is sufficiently precise and supportive of the above-mentioned principle. On the other hand I consider the solution chosen for criminal prosecution of unfair competition unbalanced, incomplete and inconsistent.

Severity of negotiations of unfair competition cannot be bound by a specifically defined conduct. Negotiation according to the general clause could undoubtedly have as large a negative impact on the company and individuals as negotiation under specific facts of unfair competition. Indeed even in civil law it does not apply that negotiation under the general clause is more lenient than by specific facts. In my view, therefore, the threshold for punishment of unfair competition under the Civil Code and punishment according to the Criminal Code should be higher and determined by the severity of the damages caused or by the unfair advantage achieved rather than by specific subordinated unfairness.

I find unconvincing the only argument of the supporters of the current rule on unfair competition in the Criminal Code, which consists of necessary concretization of the constituent elements of criminal acts. It can be argued in opposition that the Criminal Code contains a number of elements of criminal acts which include vague notions and still take an interest in criminal sanctions for example the crime of hooliganism under provisions of § 358 of the Criminal Code (*notion of gross indecency or disorder*), the offense of cruelty under provisions of § 198 of the Criminal Code (the term of *torture*) or the crime of endangering a child's wellbeing according to the provisions of § 201 of the Criminal Code (the term *idle or immoral life*). Unspecific is for example an offense of harming another person's rights under provisions of § 181 of the Criminal Code, which conceals a number of possible actions or the criminal offense pursuant to the provisions of consumer detriment of § 253 of the Criminal Code, which contains only a non-exhaustive list of examples illustrating this offense. And ignoring the reality that some specific facts of unfair competition such as, misleading advertising or threat to health or threat to the living environment are relatively vague and broadly formulated.

The legislature set as a threshold for exceeding the limits for which criminal law comes into consideration the amount of at least 50,000 CZK in damages or injury caused by the undue advantage. Affixing criminal prosecution to a specifically identified injury or to undue advantage I deem appropriate and most effective of all possible solutions. Determination of exact boundaries of the injury caused or of the undue advantage, in my opinion is closely in line with the aforementioned principle *nullum crimen sine lege certa* as well as with the principle of *subsidiarity of criminal repression*.

But how high should be the boundaries of harm suffered and the benefits obtained? The amount of 50,000 CZK seems like a relatively small amount because in unfair competition this limit will be reached very often. In contrast for unfair competition practices that damage the primary consumers, this amount may be reached sporadically. In addition it is clear that damages caused to consumers and to competitors in the same amount may have different economic impact on each group. However I do not consider appropriate setting of different limits for special facts or as appropriate to the subject and according to the amount of damages which will ultimately be suffered.

By way of comparison I offer that the crime of theft of § 205 of the Criminal Code and other property crimes do not distinguish between the economic statuses of the injured. A certain threshold, in the form of greater damages, I think with regard to the principle of ultima ratio as too strict. On the other hand the boundary of material damages, for example in the amount of at least 500,000 CZK, was too mild and lacking in most cases the criminal sense of unfair competition. In light of the foregoing I would leave the current level of damages or undue advantage in effect.

## **16.2 De lege ferenda**

First and foremost is the need to unite the Criminal Code terminology used in connection with unfair competition with the terminology of the Civil Code and that can be accomplished by using the concept of competition instead of the concept of economic relations and by the usage of the term consumers instead of the term customers.

Furthermore I suggest we expand the criminal liability for the offense of unfair competition to legal entities since it is the legal entity which tends to gain the most profit from the criminal act of unfair competition.

Another important step for the unification of the Civil Code and the Criminal Code is the inclusion of special merits for intrusive harassment pursuant to the provisions of § 2986 of the Civil Code to include the offense of unfair competition.

Personally I propose to delete the list of specific charges and keep the following wording: *„Whoever violates another law on unfair competition, thereby causing to a greater extent detriment to other competitors or customers or affixes by himself or by another to a greater extent undue advantages, shall be punished by imprisonment“.*

## Seznam použité literatury a pramenů

### Monografie:

- BEJČEK J., HAJN, P., KOTÁSEK, J. a kol. *Nástin obchodního práva I. Úvodní část. Soutěžní právo. Obchodní společnosti a družstva : multimediální učební text. 2. uprav.* vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009. ISBN 978-80-210-5031-0.
- BEJČEK, J., HAJN, P., POKORNÁ, J. a kol. *Obchodní právo. Obecná část. Soutěžní právo.* 1 vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-547-3.
- DAWKINS, R. *Sobecký gen.* Praha: Mladá fronta, 1998. ISBN 80-204-0730-8.
- DĚDIČ, J., ČECH, P. *Obchodní právo po vstupu ČR do EU aneb co všechno se po 1. květnu 2004 v obchodním právu změnilo?* 2. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. ISBN 80-7273-122-X.
- ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurs obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo.* 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-854-1.
- ELIÁŠ, K., BEJČEK, J., HAJN, P. a kol. *Kurz obchodního práva. Obecná část. Soutěžní právo.* 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-583-4.
- ELIÁŠ, K. a kol. *Obchodní zákoník : praktické poznámkové vydání s výběrem z judikatury od roku 1900.* 4. přepr. a roz. vyd. Praha: Linde, 2004. ISBN 80-7201-624-5.
- ELIÁŠ, K. a kol. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem.* 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2.
- FENYK, J., HÁJEK, R., STRÍŽ, I. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád, průvodce trestněprávními předpisy a judikaturou, 1. díl - Trestní zákoník.* 1 vyd. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-802-4.
- FENYK, J., SMEJKAL, L. *Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer, 2012. ISBN 978-80-7357-720-9.
- HAJN, P. *Právo nekalé soutěže.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1994. ISBN 80-210-0923-3.
- HAJN, P. *Jak jednat v boji s konkurencí : o právní úpravě nekalé soutěže.* 1. vyd. Praha: Linde, 1995. ISBN 80-856-4793-1.
- HAJN, P. *Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2000. ISBN 80-210-2282-5.

- HAJN P. *Komunitární a české právo proti nekalé soutěži*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 146 s. ISBN 978-80-210-5051-8.
- HILTY, R. M.; HENNING-BODEWIG, F., *Law against Unfair Competition. Towards a new paradigm in Europe?* 1. vyd. Berlín: Springer, 2007. ISBN 978-3-540-71881-9.
- HULVA, T. *Ochrana spotřebitele*. Praha: Aspi, a.s., 2005. ISBN 80-7357-064-5.
- HENDRYCH, D., BĚLINA, M., FIALA, J. a kol. *Právní slovník*. 2. roz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-740-5.
- HENNING-BODEWIG, F. *Unfair Competition Law. European Union and Member States*. Haag: Kluwer Law International, 2006. ISBN 90-411-2329-6.
- CHALUPA, R., ŠTENGLOVÁ, I. TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník : komentář*. Praha: C.H. Beck, 1994. ISBN 80-7049-080-2.
- CHMELÍK, J. a kol. *Trestní právo hmotné. Zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-820-8.
- CHMELÍK, J. a kol. *Korupce a úplatkářství*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-8201-853-6.
- CHMELÍK, J., HÁJEK, P., NEČAS, S. *Úvod do hospodářské kriminality*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-13-X.
- JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou : zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o výkonu vazby, zákon o výkonu trestu odnětí svobody, advokátní tarif*. 2 aktualiz. vyd. Praha: Leges, 2011. ISBN 978-80-87212-99-8.
- JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou : zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o výkonu vazby, zákon o výkonu trestu odnětí svobody, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-049-9.
- KADEŘÁBKOVÁ, D. *Hospodářská trestná činnost a její projevy: dílčí závěrečná studie úkolu "Výzkum organizovaného zločinu v České republice II"*. 1. vyd. Praha: IKSP, 1999. ISBN 80-86008-67-3.
- KONDRÁD, Z. *Kriminalistické problémy vyšetřování trestných činů proti duševnímu vlastnictví*. Praha: Policejní akademie ČR, 2004. ISBN 80-7251-153-X.
- MACEK, J. *Rozhodnutí ve věcech obchodního jména a nekalé soutěže*. 1 vyd.. Praha: C. H. Beck, 2000. ISBN 80-7179-256-X.

- MACEK, J. *Rozhodnutí ve věcech nekalé soutěže a obchodní firmy (2000-2010)*. 2. díl. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-410-0.
- MICKLITZ, H., REICH, N., ROTT, P. *Understanding EU Consumer Law*. 1. vyd. Mortsel: Intersentia Publishers, 2009. ISBN 9050957765.
- MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži : komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2001. ISBN 80-7179-569-0.
- MUNKOVÁ, J. *Právo proti nekalé soutěži : komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7179-543-8.
- KNAP, K., MUNKOVÁ, J. TOMSA, M. *Ochrana práv a zájmů podnikatelů v hospodářské soutěži*. 1. vyd. Praha: Montanex, 1993. ISBN 80-85300-40-0.
- NOVÁKOVÁ, E., JANDOVÁ, V. *Reklama a její regulace : praktická příručka*. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-601-6.
- ONDREJOVÁ, D. *Přehled judikatury ve věcech nekalé soutěže*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-670-7.
- ONDREJOVÁ, D. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku : komentář : [§ 2972-2990]*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-522-0.
- PELC, V. *Hospodářská soutěž*. Praha: Grada Publishing, 1995. ISBN 80-7169-124-0.
- PELIKÁNOVÁ, I. *Komentář k obchodnímu zákoníku : (s přihlédnutím k evropskému právu)*. Díl 1, § 1-55. 1. díl. 4. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2004. ISBN 80-7357-009-2.
- POKORNÁ, J., KOVAŘÍK, Z., ČÁP, Z. a kol. *Obchodní zákoník : komentář*. 1. díl. Praha: Wolters Kluwer, 2009. ISBN 978-80-7357-491-8.
- ROZEHNAL, A. *Mediální právo*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-549-4.
- RUBEK, J. *ASPI – Původní nebo upravené texty pro ASPI, Komentář k trestnímu zákonu. Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných. Oddíl III. § 160*. Identifikační číslo (ASPI ID) LIT13120CZ.
- SEWELLOVÁ, S. *Umíte dělat reklamu?* 1. vyd. Praha: Svoboda, 1994. ISBN 80-205-0423-0.
- SKÁLA, K. *Nekalá soutěž : její podstata a stíhání podle zákona ze dne 15. července 1927, č. 111. Sb. z. a n.* Praha: Praetor, 1927.

STAVINHOVÁ, J., HLAVSA, P. *Civilní proces a organizace soudnictví*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. ISBN 80-210-3271-5.

ŠALOMOUN, M. *Ochrana názvů, postav a příběhů uměleckých děl*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-097-3.

ŠÁMAL, P., PÚRY, F., RIZMAN, S. *Trestní zákon : komentář. Díl II, (§ 91 až § 301)*. 6. vyd.. Praha: C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-896-7.

ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník : komentář. II, § 140-421*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-178-9.

ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní odpovědnost právnických osob*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-116-1.

ŠTEGLOVÁ, I., DRÁPAL, L., PÚRY, F. a kol. *Obchodní tajemství : praktická příručka*. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-559-1.

ŠTEGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol. *Obchodní zákoník : komentář*. 10. pods. roz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-346-9.

TELEC, I. *Glosář některých neklasických právních pojmů*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1995. ISBN 80-210-1078-9.

VEČERKOVÁ, E. *Nekalá soutěž a reklama (vybrané kapitoly)*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 80-210-3607-9.

VEČERKOVÁ, E., POKORNÁ, J., PEKÁREK M. *Obchodní korporace a nekalá soutěž*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-874-1.

WINTER, F. *Reklama a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2001. ISBN 80-86199-31-2.

### **Časopisecká literatura:**

ČEPLOVÁ, V. Trestní odpovědnost všech členů organizované skupiny jako nezbytný předpoklad přísnější trestněprávní kvalifikace? *Trestněprávní revue*. 2005, roč. 4, č. 3, s. 74-77. ISSN 1213-5313.

GRÍVNA, T. Trestní postih korupce v soukromé sféře. *Trestněprávní revue*. 2005, č. 7, s. 169 - 173. ISSN 1213-5313.

DVOŘÁKOVÁ, K. Zápisná způsobilost některých druhů ochranných známek, zejména netradičních. *Průmyslové vlastnictví*. 2005, č.7-8, s. 105-112. ISSN 1335-2881.

HAJN, P. Civilněprávní nebo trestněprávní postih nekalé soutěže. *Daňová a hospodářská kartotéka*. 1995, roč. 3, č. 18., s. 169-175. ISSN 1210-6739.

- HAJN, P. Soukromoprávní ochrana obchodního tajemství. *Průmyslové vlastnictví*. 1994, č. 2., s. 33 a násl. ISSN 0862-8726.
- HAJN, P. K přípustnosti srovnávací reklamy. *Právo a podnikání*. 2001, č. 11, s. 17-25. ISSN 1211-1120.
- HAJN, P. Ochrana spotřebitele proti klamavé reklamě. K rozhodovací praxi Evropského soudního dvora. *Právní fórum*. 2004, č. 2, s. 72-76. ISSN 1214-7966.
- HAJN, P. Nový občanský zákoník a dosavadní rozhodovací praxe. *Obchodněprávní revue*. 2013, roč. 5, č. 2, s. 45-47. ISSN 1803-6554.
- HAJN, P. Veřejnoprávní a soukromoprávní regulace reklamy. *Časopis pro právní vědu a praxi*. 1998, č. 1, s. 5-21. ISSN 1210-9126.
- HAJN, P. Směrnice o nekalých obchodních praktikách a české právo. *Právní rozhledy*, 2007, č. 22, s. 2 a násl. ISSN 1210-6410.
- HAMPEL, P. Veřejný rejstřík v zajištění počítačové nestability, aneb jak se provádí zápisy od 1.1.2014. *Bulletin advokacie*. 2014, č. 12, s. 59-64. ISSN 1210-6348.
- HRUDA, O. Podmínky přípustnosti srovnávací reklamy a klamavá srovnávací reklama. *Obchodněprávní revue*. 2012, č. 11-12, s. 305-313. ISSN 1803-6554.
- HRUDA, O. Podmínky přípustnosti srovnávací reklamy – co (ne)lzesrovnávat? *Obchodněprávní revue*. 2013, roč. 5, č. 1, s. 1-8. ISSN 1803-6554.
- KULHÁNEK, M. Reklama a dobré mravy soutěže. *Obchodní právo*, 1998, č. 1, str. 12 – 15. ISSN 1210-8278.
- MUNKOVÁ, J., K perspektivám rozvoje českého práva : příspěvek k úpravě práva hospodářské soutěže. *Právní rozhledy*. 1995, č. 4, s. 131 – 132. ISSN 1210-6410 6.
- NOVOTNÝ, O. Znovu k návrhu nového trestního kodexu. *Trestní právo*. 2005, roč. 10, č. 3, s. 2-5. ISSN 1211-2860.
- ONDREJOVÁ, D. Nekalá soutěž podle nového občanského zákoníku. *Obchodněprávní revue*. 2013, roč. 5, č. 7-8, s. 212-213. ISSN 1803-6554.
- ONDREJOVÁ, D. Regulace reklamy v právu Evropských společenství. Část I. *Právo a podnikání*. 2005, č. 6, s. 26–32. ISSN 1211-1120.
- ONDREJOVÁ, D. Regulace reklamy v právu Evropských společenství. Část II. *Právo a podnikání*. 2005, č. 7, s. 6–10. ISSN 1211-1120.
- PETR, M. Bílá kniha o náhradě škody způsobené porušením soutěžního práva. *Informační list*. 2008, č. 4, s. 6-8.



POLČÁK, R. Nekalosoutěžní agrese na internetu. *Právní rozhledy*. 2005, č. 13, s. 473-477. ISSN 1210-6410.

POLČÁK, R. Nekalá soutěž na internetu. *Obchodní právo*. 2005, č. 5, s. 2-8. ISSN 1210-8278.

SMEJKAL, V. Nekalá soutěž na internetu. *Právní rádce*. 2002, č. 2, s. 11-15. ISSN 1210-4817.

ŠÁMAL, P. Nekalá soutěž a možnosti jejího postihu podle platné právní úpravy a za účinnosti nového trestného zákoníku. *Právní rozhledy*. 2009, č. 15, s. 529-536. ISSN 1210-6410

VEČERKOVÁ, E. Česká právní úprava nekalé soutěže v evropském kontextu. *Časopis pro právní vědu a praxi*. 2008, č. 4., s. 324 – 332. ISSN 1210-9126.

VEČERKOVÁ, E. Obchodní firma a nekalá soutěž. *Časopis pro právní vědu a praxi*. 2008, č. 1., s. 31 - 41. ISSN 1210-9126.

ZICHA, J., POKORNÁ, L. Nová úprava některých skutkových podstat trestných činů proti životnímu prostředí. *Trestněprávní revue*, 2012, č. 4, s. 82 a násl. ISSN 1213-5313.

#### **Internetové zdroje:**

CALLANGHAN, I. Nevyžádaná reklama čili dotěrné obtěžování. *Epravo* [online]. 26.11.2013 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/nevyzadana-reklama-cili-doterne-obtezovani-92737.html>.

FINTA, M. Guerilla marketing neboli partyzánská propagace. *Fresh marketing* [online]. 11.8.2009 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.freshmarketing.cz/clanky/guerilla-marketing-neboli-partyzanska-propagace>.

HAJN. P., O dotěrném obtěžování. *PATRIA ONLINE* [online]. 3.6.2011 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <https://www.patria.cz/pravo/2504136/o-doternem-obtezovani.html>.

HENDRYCHOVÁ, H. Novela obchodního zákoníku - 152/2010 Sb., mimo jiné ke katalogovým podvodům. *eLAW* [online]. 25.6.2015 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.elaw.cz/clanek/novela-obchodniho-zakoniku-1522010-sb-mimo-jine-ke-katalogovym-podvodum>.

- KÚTA, P. Srovnávací reklama v praxi. *eLAW* [online]. 3.6.2011 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.elaw.cz/clanek/srovnavaci-reklama-v-praxi>.
- KOUKAL, P. Korupce v obchodních vztazích a podnikání – mezinárodní souvislosti *Právní rádce* [online]. 28.7.2011 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-52400120-korupce-v-obchodnich-vztazich-a-podnikani-mezinarodni-souvislosti>.
- LISSE, L. Zlehčování. *Ústav práva* [online]. Únor 2008 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: [http://www.ustavprava.cz/upload/oldfiles/files/casopis/2008/2\\_2008/CLANEK\\_Zlehcovani.pdf](http://www.ustavprava.cz/upload/oldfiles/files/casopis/2008/2_2008/CLANEK_Zlehcovani.pdf).
- LOJDA, J. Poškození cizích práv v judikatuře nejvyššího soudu. *Epravo* [online]. 30.7.2014 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/poskozeni-cizich-prav-v-judikature-nejvyssiho-soudu-94868.html>.
- MOLNAROVÁ, G. Postih modifikovaných pyramidových her. *Epravo* [online]. 4.7.2002 [cit. 2015-10-01]. Dostupný z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/postih-modifikovanych-pyramidovych-her-17693.html>.
- NOVÁK, A. Trestný čin poškozování cizích práv. *Epravo* [online]. 5.12.2002 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/trestny-cin-poskozovani-cizich-prav-20192.html>.
- RÖSSLER, I. Zvykejme si na product placement. *Digizone* [online]. 1.1.2010. [cit. 2015.10.01]. Dostupné z: <http://rossler.blog.digizone.cz/2010/01/01/2010-zvykejme-si-na-product-placement/>.
- VÁVRA, L., Stanovení výše škody u nekalé soutěže. *Právní prostor: Trestní právo* [online]. 3.6.2014 [cit. 2015-10-01]. Dostupné z WWW: <http://www.pravniprostor.cz/judikatura/trestni-pravo/zpusobeni-ujmy-ve-vetsim-rozsahu>.

### **Další zdroje:**

Parlament České republiky: Poslanecká sněmovna PČR; Vláda ČR [Aspi]. Důvodová zpráva k zákonu č. 152/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Parlament České republiky: Poslanecká sněmovna PČR; Vláda ČR [Aspi]. Důvodová zpráva k zákonu č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

Parlament České republiky: Poslanecká sněmovna PČR; Vláda ČR [Aspi]. Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

### **Právní předpisy:**

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, v původním znění a ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 111/1927 Sb., proti nekalé soutěži, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách).

Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 480/2004, o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/114/ES, o klamavé a srovnávací reklamě (kodifikované znění) .

### **Judikatura:**

#### **Ústavní soud ČR:**

Nález Ústavního soudu ČR sp.zn. IV. ÚS 27/09 ze dne 11.9.2009.

Nález Ústavního soudu ČR sp.zn. I. ÚS 3113/13 ze dne 29. 4. 2014.

#### **Nejvyšší soud ČR:**

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 6 Tz 21/1998 ze dne 2.4.1998.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 3 Tz 221/2000 ze dne 19.10.2000.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tz 161/2000 ze dne 4. 10. 2000.

Rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 29 Cdo 630/99 ze dne 15.11.2000.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tz 75/2001 ze dne 13.6.2001.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 3 Tz 218/2001 ze dne 27.9.2001.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 4 Tz 77/2002 ze dne 26.11.2002.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 6 Tdo 72/2003 ze dne 29.1.2003.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 6 Tdo 986/2002 ze dne 21.9.2003.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 106/2001 ze dne 23.10.2003.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 6 Tdo 989/2004 ze dne 26.10.2004.  
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 8 Tdo 1292/2004 ze dne 15.12.2004.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1318/2004 ze dne 15.6.2005.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 846/2003 ze dne 30. 3. 2006.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1370/2005 ze dne 4.4.2006.  
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Odo 371/2005 ze dne 5.4.2006.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1464/2006 ze dne 15.1.2007.  
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 87/2007 ze dne 14.2.2007.  
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 8 Tdo 396/2007 ze dne 11.4.2007.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 449/2007 ze dne 16.5.2007.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 916/2007 ze dne 12.9.2007.  
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1125/2006 ze dne 27.11.2007.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 1339/2007 ze dne 5. 12. 2007.  
Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Cdo 139/2008 ze dne 29.4.2008.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 1385/2006 ze dne 18.3.2008.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 1568/2006 ze dne 25.6.2008.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 876/2008 ze dne 30.7.2008.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 136/2008 ze dne 11.6.2008.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Cdo 166/2008 ze dne 14.11.2008.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 2749/2008 ze dne 18.2.2009.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 2032/2008 ze dne 24.2.2009.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 2343/2009 ze dne 20.9.2010.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 2962/2009 ze dne 28.7.2010.  
Rozsudek Nejvyššího soudu v ČR sp.zn. 23 Cdo 4933/2009 ze dne 19.1.2011.  
Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 23 Cdo 1748/2010 ze dne 27.1.2011.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 866/2011 ze dne 31. 8. 2011.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 1635/2011 ze dne 25. 1. 2012.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 893/2013 ze dne 6. 11. 2013.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 884/2014 ze dne 8. 10. 2014.  
Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 5 Tdo 171/2014 ze dne 8.10.2014.

### **Vrchní soud v Praze:**

Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 362/2000 ze dne 19.12.2001.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 568/2000 ze dne 22.4.2002.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 194/2001 ze dne 16.12.2002.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 72/2003 ze dne 1.3.2004.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 315/2003 ze dne 15.3.2004.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 163/2003 ze dne 5.4.2004.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 175/2005 ze dne 5.12.2005.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 467/2005 ze dne 1.3.2006.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 108/2006 ze dne 11.9.2006.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 237/2007 ze dne 4.12.2007.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 414/2007 ze dne 25.3.2008.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 100/2008 ze dne 22.9.2008.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 159/2009 ze dne 19.1.2010.  
Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 248/2009 ze dne 26.5.2010.

### **Krajské soudy ČR:**

Rozhodnutí Krajského soudu v Brně sp.zn. 16 Cm 1051/93 ze dne 17.10.1994.  
Rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 9 Ca 66/2003 ze dne 22.9.2004.  
Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp.zn. 10 To 314/2005 ze dne 20.9.2005.  
Rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 10 Ca 74/2005 ze dne 23.2.2006.  
Rozsudek Krajského soudu v Brně sp.zn. 30 Ca 2/2006 ze dne 14.6.2007.

### **Soudní dvůr EU:**

Rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C- 261/81 ze dne 10. 11. 1982 ve věci Walter Rau Lebensmittelwerke vs. De Smedt PVBA.  
Rozsudek Soudního dvora EU sp. zn. C-465/98 ze dne 4. 4. 2000 ve věci Verein gegen Unwesen in Handel und Gewerbe Köln eV vs. Adolf Darbo AG.  
Rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C-112/99 ze dne 25.10.2001 ve věci Toshiba Europe GmbH vs. Katun Germany.

Rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C-44/01 ze dne 8. dubna 2003 ve věci Pippig Augenoptik GmbH vs. Co. KG v Hartlauer Handelsgesellschaft.

Rozhodnutí Soudního dvora EU sp.zn. C-59/05 ze dne 23.2.2006 ve věci Siemens AG vs. VIPA Gesellschaft für Visualisierung und Prozeßautomatisierung.

Rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C-381/05 ze dne 19.4.2007 ve věci De Landtsheer Emmanuel SA vs. Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne a Veuve Clicquot Ponsardin SA.

Rozhodnutí Soudního dvora EU sp.zn. C-487/07 ze dne 18.6.2009 ve věci L'Oréal SA, Lancôme parfums et beauté & Cie SNC a Laboratoire Garnier & Cie proti Bellure NV, Malaika Investments Ltd a Starion International Ltd.

Rozsudek Soudního dvora EU sp.zn. C-159/09 ze dne 18.11.2010 ve věci Lidl SNC vs. Vierzon Distribution SA.

## **Abstrakt**

Práce se zabývá nekalosoutěžním jednáním z pohledu trestního práva. Klade si za cíl analyzovat trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ustanovení § 248 odstavce 1 trestního zákoníku. Dokument v úvodu srovnává nekalou soutěž v rámci civilní a trestní úpravy. V dalších kapitolách je podrobně rozebrána skutková podstata trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ustanovení § 248 odstavce 1 trestního zákoníku, přičemž v samostatných kapitolách se práce věnuje jednotlivým zvláštním skutkovým podstatám nekalé soutěže.

Druhým záměrem této rigorózní práce je uvést a stručně zanalyzovat další trestné činy, jež mohou být nekalosoutěžním jednáním taktéž naplněny, a porovnat je s trestným činem porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ustanovení § 248 odstavce 1 trestního zákoníku. Jednak z důvodu možného trestního postihu za nekalosoutěžní jednání v případě, kdy nebude naplněna skutková podstata trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ustanovení § 248 odstavce 1 trestního zákoníku, tak i z důvodu možného jednočinného souběhu s tímto trestným činem.

Na základě výše uvedeného dochází text k závěru, kde si klade a odpovídá na otázku, zda je současná právní úprava nekalé soutěže v trestním zákoníku vhodná a dostatečná.

## **Abstract**

This work deals with unfair competition from the perspective of criminal law. It aims to analyze the offense of infringement of the competition rules under § 248 paragraph 1 of the Criminal Code. In the introduction the document compares unfair competition within the parameters of civil and criminal law. The following chapters examine in detail the criminal offense of infringement of the competition rules under § 248 paragraph 1 of the Criminal Code, and further, separate chapters are devoted to specific facts of unfair competition.

An additional goal of this thesis is the introduction and brief analysis of other offenses that may qualify as unfair competition, and compare them with the offense of



infringement of the competition rules under § 248 paragraph 1 of the Criminal Code. Not only due to the possibility of criminal sanctions for unfair competition when all of the elements of the criminal offense of infringement of the competition rules under § 248 paragraph 1 of the Criminal Code are not completely fulfilled, but also because of a possible single concurrent act with this offense.

Based on the above, the text concludes by asking and answering the question whether the current legal regulation of unfair competition in the Criminal Code is appropriate and sufficient.

**Klíčová slova**

Nekalá soutěž, nekalosoutěžní jednání, trestný čin nekalé soutěže.

**Kew Words**

Unfair competition, criminal act of unfair competition.